

دل ہوسٹانی سنگلین طالع

شعے رگام

شے رگام ۽ انگریزی کتاب

- (1) The Baloch Cultural Heritage (1983)
- (2) Essays on Baloch National Struggle (1985)

دل ہوستانی سنگلیں طالع

©

شے رگام

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

Web Site

www.balochiacademy.com

© شے رگام

دل ہوستانی ستلکین طالع	نام کتاب:
شے رگام	مصنف:
2008	سال:
500	لیکو:
100 کلدار	قیمت:
خزم شہزاد	سرتاک:
ہیبتان عمر، شکر اللہ	کمپوزنگ:
شے الیاس	ڈیزائننگ:
ہائی ٹیک پرنٹرز سریاب روڈ کوئٹہ	چاپ جاہ:
بلوچی اکیڈمی کوئٹہ	شنگ کار:

ISBN. NO.978-969-8557-41-6

www.pakistanicademy.com

ہاگراگ ۽ نام ۽ کہ قد ۽ سیاہیں میں مرگے

بوگ کہ آئی ۽ خد ۽ دا تگیں ہیک چہ آزماناں

مس زمین ۽ آورتگ کہ چہ آئی ۽ چین ۽ شنگ

حاکم (BC 1600-1045) پیداک

بوگ انت۔

نکچین

- 1 پیش لوز
- 3 لوگ ء سوچ کہ پڑ حریدانت
- 10 بچک دوستیں درویش
- 12 بے وسیں پروردگار
- 15 بی بی شیبیا
- 16 برات کشیں حدادوست
- 17 چو کہ مناں کس نہانت
- 18 دردِ لذت
- 19 دشت
- 20 دل کو تلی چئی یے نہانت
- 22 دوزہ
- 24 غلہ ء دانگ
- 25 حجام
- 27 آپیں ارس
- 28 ہر کس کنت پہوت کنت

29	حرفِ اُسپ
31	حرفِ ہجگ
33	حون و ناحق
35	خدائی ہیک
38	خداوند مہلب و بوہ و کنت
42	حسین منصور ہلاج
43	ابتدا
47	خداہانی چکاس
52	کوریم
53	گنی بنی
56	مچ و جن
57	مولد ماتین خلیفہ
59	تار و باہ و منصفی
63	پنڈوک
64	پت و چکت
67	قبر و خشکیں حاک
68	سرچار
70	ازگاریں نامرد

70	ازگاریں نامرد
72	شہیدی
73	شپ چ
75	وہدہمانت کہ مردم ءے مان انت
78	تا سے آپ ء وفا
82	پر شکلیں بندانی چالک کنوک
86	شیطانیں جن
92	شو میں عقل مندی
94	وان گیریں منجار
97	وفا
98	دو تکی نیں جن ء مرد
101	ناں وت کیت ء ناں سلام زہیری
121	عاشقیں خلیفہ
124	کد کدیں بیت ----
126	مسلمانی
136	خلیفہ ء چمانی کانگ
138	پدر کرد
140	نواب اکبر خان بگٹی
142	سراولں سیر انت ...

پیش لوز

بنی آدمؑ را آئیؑ زندؑ پد نبودیں ہستیؑ مارشت ہما وہداں بیت کہ آئیؑ
تسکلیں ڈیلؑ نیم سوئیں ساہ گیرانؑ زندؑ بیگاہؑ مجاں ایر بگانؑ گار
بیت۔ آدمانانی واہگی افار کہ چوش بوتیںؑ چوش مہ بوتیں یادریکتیں ہج مہ بوتیں
دردنہ ورنت، چیا کہ اکس ہج مہ بوتیں گڑ بوتنؑ پشت گردؑ نہ بوتنؑ گواہ نہ داتگ
اتؑ ہے نہ بوتن پہ بوتنؑ احساسؑ مزنیں پناہے ہمؑ دل بڈی یے ہم
۔۔۔۔ زند چونتر سینؑ تمردیں ڈنگؑ مدام پللیتؑ اکس دنت گڑ اتہلیانی گیر کہ
نگؑ بکر کھت ہمیشا منی واہگ انت کہ زندؑ بیگاہ کنگلیں روحانی بے آسریں
یات باید نہ انت کہ منؑ شگانی بہ کھتؑ ایشیؑ تو جیل ہمیش انت کہ ہنچو کہ منی
پشک درتہ، شے لڈؑ شلوار دزات۔ اے احساس گوں ہر کسؑ بات، ایوکؑ گوں
من مبات۔۔۔ زمینؑ زمانؑ اڈ کنوکؑ اڈ کنگؑ دوران، حدائی یا بے حدائیؑ
زانت، قدرتؑ نمیرانیں ہستیؑ نیستیؑ شیبہ، وشی، غم، شری، گندگیؑ ایشانی یات
گیری درہ پوچیں دل وشی انت بلے انگتؑ انگت بنی آدمؑ ہستؑ نیستؑ
مارشتؑ ساروک انت ہم۔۔۔ وہیانی وشیؑ دردانی پردردیں زارہ بنی آدمؑ مجتبی
ہمراہ انت بلے زندؑ داتگیں لا علا جییں ٹپانی درمان بوت نہ کھت۔ آئیؑ زیمانی
درمان اوستؑ بے اوستیؑ او بوتنؑ نہ بوتنؑ ہما وشی یا نہ وشی انت کہ انسانؑ را
وقی ساہ کندنؑ گرانیں ساعتاں گیر میا آتنت یا مرگ وت ساہ کندنؑ وارمہ

(2)

دنت۔ چوشیں یک کسانیں دے کہ اگس گڈی ساعتیں مردم ء را چه زند ء دا تگمیں
درستیں غماں بے غم بہ کنت ہم گنجے، گڑا ہے کترہ ء وشی زند ء درستیں غمان سماریت ء
مردم پہ مڑا ہے دیم پہ نادہستیں منزل ء حُب ء گام جنان ء شت کنت۔

اے نوشتا نکانی قصہ ء آیات من چہ دگراں سبق زرتگ ء اشکگ انت۔
ایشانی یکجا کنگ ء نوشتہ ء یک مقصدے ایش انت کہ من وت ء را بجهت بیاراں،
چیا کہ آمد کہ وت ء مزانت آدگراں نرانت ء اگس دگراں مزانت، وت ء را پوه
نہ بیت۔

بازیں نوشتہ کار کہ گوں وت ء زانت کاری ء نام ء پر لچھت، دل ء گل انت
کہ ہشتہ شریں کارے بلے من سدکاں کہ اے دل پلوه ء ورگ انت، البت منی اے
نوشتا نکانی مستریں شری ایش انت کہ منی وش نیا تک اگس چہ وت بے حال بہ بنت ہم
، چہ من بے حال نہ بنت۔ حد امرزی نین کریم دشتی ء گوشنگ ات کہ۔

اگس دوستاں شموشتہ پہ کست گیر کارنت

اللہ بہ کنت سلامت مئے دژ مناں بدیناں

آتاں مُرت ء مُت دوستانی بخشا تگمیں درداں نالت ء۔ من ء وتی وش نیا تک
نادوست نہ انت بلے منی واہگ ایش انت کہ حد دژ من دنت، بلوچیں دژ من بہ
دنت، مڑاہ داریں ء با عزتیں۔

شے رگام

کوئٹہ

10 جنوری 2008

لوگ ء سوچ کہ پُر حریدانٹ

اے ولا۔ بندہ ء تعالیٰ۔ زبان ہڈے، دندان پوستے۔ چھتاں چھتاں: کچک
 مجول انت۔ است ات پیریں بککے۔ بکک ء است ات نماگے۔ نماگ ء نام ات،
 دلدار۔ کوریں بلی ء نماگ زانہ کاریں ء سوگہیں مردے ات۔ ہر کارے ء کہ دست
 جت سوین بوت۔ ہلک ء بازیں ورنہاں بد آ تک ء پرائی ء ولزاش وارت۔ یک
 روچے ہلک ء کماش ء بیچ میر بلی آ تک ء دلدار ء حرے ء پہ کار سواری لوٹ۔ دلدار ء
 حر دات بلے آئی ء حر و اتر نہ گت۔ لہتیں روچ ء رند، دلدار ہلک ء کماش میر ہپتاں ء
 گوراشٹ ء گوشت ءے کہ تی بیچ ء منی حر بر تک بلے نوں و اتر ءے نہ کنت۔ میر ء حر
 دات بلے پرے حبر ء دل ء نہ وش بوت کہ دلدار ء آئی ء بیچ ء رانام ء ذپ گنگ۔
 ہلک ء مردم ساری ء چہ دلدار ء وش نہ اتنت۔ بلی ء لہتیں ورنہاوتی شور ء کنت ء یک
 روچے و ہدیکہ دلدار چہ لوگ ء در ات۔ آئی ء لوگ اش آس دات۔ لوگ سٹک ء پُر
 بوت۔ بیگاہ ء دلدار آ تک، دیست ءے بلی یک گورے نھنگ ء گر یوگ ء انت ء
 لوگ سٹک ء پُر انت۔ دلدار ء پُر ان ء یکجا گت، گون ء گت، حر پالام گت، گون حر ء
 لذت ء صباہ ء ماہلہ چہ ہلک ء رہادگ بوت۔ بلی ء را گوشت ءے کہ من یک ء دو
 روچ مسافری ء روگ ء آں۔ سرے ء پہ بادشاہ ء شہر ء کلات ء کپت۔ دلدار ء بادشاہ
 ء ماڑی ء بن ء حر ء گون ایرکت، پالام ءے گپت ء ہمو داشپ ء اڈ کنگ ء نیت ء

داشت۔ سرشپ ء چہ بادشاہ ء ماڑی ء مزنیں کو کار ء تران ء تو ارے اشلکت۔ دیرنہ
بوت دیست ءے کہ بادشاہ ء لہتیں کاردار در اکتکت ء اے دیم ء آدیماشتت۔
دمانے رند دیست ءے کہ آہاں دراج ریشیں ملا یے گون انت ء ماڑی ء پترتنت ء
رند ترا ملا ہم در اکت ء شت۔ بلے مولد ء غلامانی تلوسگ ء بے تاہیری برجات۔
دلدار ء یک پیریں مولدے ء راجست کت کہ اے چونیں چست ء ایرے بوگ ء
انت۔؟ آئی ء جواب دات کہ بادشاہ ء یکتیں جکت، بانک ماہ پری ء راسر ء درد ء پنچ
جنگ کہ دوشپ انت کہ بے تاہیر انت ء واب نہ کپیت۔ طبیب ء حکیم ء ملا ء میاہ آں
دم برتگ۔ ہج وڑا واب نہ کپیت۔ دلدار ء وڑا ینت اے نیم سرے ء ایشی ء تو جیل ء
من کت کناں۔ مولد تا جلی شت ء بادشاہ ءے حال دات۔ بادشاہ ء حکم کت کہ نئی
ء نماسگ ء بیارت۔ دلدار اش برت۔ دلدار ء گوشت کہ بانک ماہ پری ء واب گیجگ ء
تر ہینگ مزنیں کارے نہ انت بلے تیوگیں شپ ء من ء ہمد ء بانک ء رائکت ء ٹاک کنگی
انت ء من ء گون یے پڑیں مال ء مڈی پہ سودا ء با پار ء گوں۔ من وتی ہر داں یلہ دات
نہ کناں۔ من اشلکت کہ اے شہر ء دژ ء ڈنگ باز انت۔ دلدار ء پہ لہرزگی گوشت کہ من
اگن بانک ماہ پری ء علاج ء دلگوش بداراں، منی با پار ی مالاں شپ ء تہاری ء یکے
بارت۔ بادشاہ ء وڑا ینت کہ تو دل ء مہ کپ۔ اکس تی مال گار بوتنت تی مڈی ء بدل
ء من تی گون ء اود کہ گوا لگے چہ ڈر ء سہراں ہر کناں ء ترا دیاں۔ دلدار دل جم بوت۔
آئی ء گوشت کہ بانک ماہ پری ء واب جاہ ء کس مہ بیت۔ درست کہ در آہتت،
دلدار ء وتی و ش تواریں نکل درکت ء نل ء جنگ ءے شروع کت۔ گت ءے ہم

وش ات، آئی ءوشیں زہیر گے ہم دپ ءکت۔ بانک ماہ پری ء آئی ءئل ءتوار ء آئی
 ء آواز وش بوتنت ءدمانے ءرند سر ء درد ءے ءت ءواب کپت۔ صباہ ء بادشاہ
 آتک، دیست ءے کہ جنک ءسر ء درد ءتنگ ء آتہنگ۔ آئی ءدلدار ءمنت گپت
 ء گوشت ءے کہ ہرچی لوٹے بگوش۔ دلدار ء ذرا ینت کہ من اے کار پہ بخشش یا پہ
 عوض نہ تگ۔ آئی ءچہ بادشاہ ء موکل گپت ء وہدیکہ پہ وتی حر ء گون ء سر بوت، کوکار
 ءے کت کہ دوشی بادشاہ ء مولد ء غلاماں آئی ء گون ء مال ء مدی ذرا تگ انت ء آہانی
 بدل ء ہر آور تگ ء گون ء ماں کنگ۔ بادشاہ سئی بوت۔ بادشاہ ء درستان ء گز ء نہر
 کت بلے ڈر در نیا تکت۔ جنگ ء پت ء را گوشت کہ تو ء بادشاہ ء قول تگ ات کہ
 اکس اے مرد ء مال ڈزی بہ بنت تو آئی ء گون ءچہ زر ء سہراں ہر کئے ء دیے۔ ڈرتنی
 مخلوق انت۔ نوں تو وتی قول ء چیا پر وشنے۔ بادشاہ ء حکم کت کہ دلدار ء حر ء گون ءچہ
 زر ء سہر ء ہر کن ات ء کسانیں گوا لگے ء ہم چیزے زر ء مال بہ کن ات ء آئی ء بدت۔
 دلدار ء گون ء گوا لگ ء سہر ء زر ءرتنت ء دیم پہ وتی ہلک ء دات۔ گوں آئی ء رسگ ء
 حال تنگ بوت کہ دلدار گوں سہر ء زراں آتنگ۔ دلدار ء راجت اش کت۔ دلدار
 گوشت شربوت کہ ءما منی لوگ ہن دات۔ من ایشی ء ہر زرت ء ءتھاں، من ء ساری
 ء یک راہ گوزی یے ء گوشتنگ ات کہ بادشاہ ء شہر ء ہر سک خرید انت۔ بلے من ء
 مردنی انت، باور نہ بوتگ ات۔ من وتی ہر برتنت۔ گپ راستے ات، یک گون ء ہر ء
 بدل ء من ء یک گون ء یک گوا لگے سہر ء زر ءرت۔ اے پہ من سک باز انت، من
 تال زندگاں بوراں اے مال نہ ہلتیت۔ بکی ء دست برزا کتنت ء دعا کت کہ حداشے

درستانی کاراں شر بہ کنت کہ شما پہ ما پہ دژ منی دوز وا ہی کارے گنگ۔
دلدار ۽ زز ۽ سہرانی حمر جھنیں ہلک ۽ تالان ات۔ زالاں وتی مردان ۽
سکین دات کہ ہئے کن ات لوگاں بہ سوچت۔ میر ۽ دیوانے اڈ دات، درستاں صلاہ
دات کہ آ وتی لوگاں بوسوچنت ۽ پراں بہا بہ کنت تا کہ مال دار بہ بنت۔ ہلک ۽
مردماں شپ ۽ شپ وتی لوگان ۽ آس دات۔ پڑ گوالگ ۽ گوناں کنت ۽ دیم اش پہ
بادشاہ ۽ شہر ۽ ماڑیاں دات۔ بادشاہ ۽ میتگ ۽ کہ سر بوتنت، ایشاں دپ ۽ چکلگوشٹ ۽
گوکارگت ”بیات کہ شتریں پُر انت۔ بیات و شیں پُر انت۔ بیات کہ پُر انت پہ
زر۔“ شہر ۽ مردماں گوش رُ پقت، گوشتش اے ریٹاچہ گجا آتگ انت۔ دمانے ۽ رند
بازار ۽ درتیں زہگ ۽ چوری ایشانی رند ۽ کپقت ۽ ایشاں ۽ چگل جنان ۽ ہیر و اش
کت۔ بادشاہ ۽ وزیر ۽ حال سر بوت کہ لہتیں سر گنوک پُر بہا کنگ ۽ انت۔ وزیر ۽
ایشان ۽ گپت جُست ۽ پُر س کت، ایشانی حرقچ کپقت۔ ایشان ۽ بے عزت کت ۽ چہ
شہر ۽ در کت۔ اے مرد پہ پشلی ۽ بجالتی و اتر بوتنت۔ ہلک ۽ مردمان ۽ سر جمیں حال
اش دات ۽ بُلک ۽ نماسگ اش میاری کت ۽ گوشتش کہ بُلک ۽ نماسگ ۽ گول آہاں
دروغ بتگ ۽ ذروہتگ۔ آواں گشت کہ گول اے رنگیں دروغ ۽ بُلک ۽ نماسگ ۽
مقصد چہ ما وتی لوگ ۽ سوچک ۽ بدل گرگی بوتگ۔ ایشاں فیصلہ کت کہ دلدار ۽ راہر
رنگ ۽ وتی لوگانی سوچک ۽ اد آوانی چہ وزیر ۽ دست ۽ بے عزت کنگ ۽ پیر گرگی
انت۔ ایشاں دلدار ۽ راگپت، دست ۽ پاد بستت، گوالگے ۽ کت ۽ دور چگل دات کہ
چہ شتن ۽ شد ۽ بہ مریت۔ بُلک ۽ مزنیں پری پری یے کت۔ دروہی ۽ دات کہ منی

نماگ ء بہ بخش ات بلے کسن ء حمر نہ زرت۔

دلدار ء چہ گوالگ ء تہا کو کارکت ء گوشت کہ ”بتؑ ء گوشت نہ وراں بادشاہ ء
 جنگ ء نہ گراں“ راہ گوزی سودا گرے ء گوشاں ہے حمر کیت۔ آ مہتل بوت ء جست،
 گپت کہ تو کئے ء چیا گوالگ ء ءے۔ دلدار ء ذرا ینت کہ بادشاہ پہ زور من ء گوں
 وتی جنگ ء نکاح دیگ لوٹیت بلے من وتی نا کو ء زاماتاں ء من ء وتی دشتار سک
 دوست بیت، ہمیشہ من گوشتگ کہ آئی ء جنگ ء ساگ نہ کناں بلے انشی من ء برنت
 ء پہ زور گوں بادشاہ ء جنگ ء نکاح دینت۔ راہ گوزی ء پُرت کہ اگن تنی بدل ء من
 گوالگ ء بہ باں، من ء بادشاہ ء جنگ گپت۔ دلدار ء ذرا ینت کہ بادشاہ ء جنگ ء
 مردے لوٹیت۔ ناں بادشاہ ء من ء دیستگ ء ناں بادشاہ ء جنگ ء، آ ہاں منی مزن
 مردی ء بہادری ء حال اشکگ۔ دلدار ء راہ گوزی سودا گرے راسوج دات کہ اگن تو
 گوالگ ء بہ بے آ ہے گوشت کہ مرد ہمیش انت کہ آ ہاں زامات گنگ۔ راہ گوزی ء
 گوالگ ء دپ پچ گت۔ دلدار ءے درگت ء وت گوالگ ء بوت۔ دلدار ء گوالگ
 ء دپ بست ء راہ گوزی ء حر ء آئی ء بارزرتنت ء دیم پہ وتی ہلک ء عشت۔ گوالگ ء مرد ء
 شروع کت کہ ”بتؑ ء گوشت وراں، بادشاہ ء جنگ ء گراں“ بادشاہ ء لہتیں سپاہی
 چمد ء گوزگ ء اتنت، آ ہاں اشکت کہ مردے کہ چوش گوشت، آ ہاں بد برت۔ آ ہاں
 مرد ء راچہ گوالگ ء درکت، شرٹپت ء یلہ دات ء بیہاردات کہ خبردار آ سندہ چوشیں گوہ
 ء بورے۔ دلدار کہ ہلک ء سر بوت، حال شنگ بوت کہ دلدار پدا گوں مال ء مڈیاں
 آتگ۔ ہلک ء مرد ماں دیوان گت ء فیصلہ گت کہ دلدار ء را جہلیں گورے ء چگل

دیگ بہ بیت۔

بَلْکَ ءِ وَاہِ ءِ زَارِی کُتْ کہ منی نماسگ ءِ ہچ خطایے نہ گتگ۔ چوشیں ناہی
 مکن ات کہ پشوماں بخت۔ بَلْکَ ءِ فریاد کت کہ دلدار ءِ اور ند کئے من ءِ بڈ ءِ سر
 کنت۔؟ کئے من ءِ پودیت۔؟ بلے بَلْکَ ءِ گر یوگ ءِ پتورہ کس ءِ گوش نداشتنت۔
 آہاں بے وسیں بَلْکَ ءِ نماسگ گپت ءِ گورم ءِ دُور دات ءِ پشت اش ماندات۔ ہے
 دمان ءِ شوانگے ءِ وتی رگ ءِ را پہ آپ ءِ ہے گورم ءِ سر ءِ آورت۔ شوانگ ءِ
 گوشداشت تنکہ چہ آپ ءِ چیر ءِ دگہ شوانگی آوازے کہ ”ڈنکو ڈنگراں ڈنکو بیا“
 شوانگ ءِ گوانک جت کہ تو کئے ءِ آپ ءِ چیر ءِ چے کئے؟ دلدار ءِ جواب گردینت
 کہ من تئی وڑیں شوانگے آن منی رگ آپ ءِ چیر ءِ چرگ ءِ انت۔ دلدار ءِ چہ آپ ءِ
 چیر ءِ توارکت کہ تو گوں من پساں سٹ ءِ سودایامٹ ءِ بدل کئے یا نہ کئے؟ شوانگ ءِ
 جواب دات کہ من یک برے تئی پساں چاراں۔ دلدار ءِ گوشت یک وارے من ءِ چہ
 آپ ءِ درکن۔ شوانگ ءِ دُورکت ءِ دلدار ءِ را چہ آپ ءِ درکت ءِ نونوں دوینیاں نشت ءِ
 مٹ ءِ سٹ ءِ بہا ءِ بدل ءِ تران کت۔ دلدار ءِ گوشت کہ آپ ءِ چیر ءِ منی بلا ہیں دور
 سریں رملگے ءِ آپ ءِ چیر ءِ من ءِ بازیں اسپ اُشتر گوک ءِ حرے ہم اُست۔ من
 چریشاں لہتیں ترا پہ بدل لہتیں پہ چرائی ءِ لہتیں پہ نیمگی دیاں۔ عہد ءِ پیمان بوت۔ بلے
 دلدار ءِ گوشت کہ من ءِ اے سودا ءِ ساری وتی پیریں بَلْکَ جست کنگی انت۔ تو چوش
 کن من ءِ چہ وتی پساں دو پاچن، دو گرانڈ ءِ دو بڈ بدے۔ بلے پتہ وریں بہ بنت کہ من
 بلی ءِ را پیش اش داراں ءِ آئی ءِ پرے سودا ءِ منیناں۔ باندا صُحب ءِ کہ من کاہاں،

میگ ءتئی سودا سودا انت دلدار ء شوانگ ء را گوشت۔ شوانگ ء دو گرانڈ، دو بڑ ء دو
 پاچن دلدار ء رادات۔ دلدار ء اے پسان ء آپ ء گلینت ء چہ ترس حاک ء رجینت
 ء دیم پہ میگ ء شت۔ مردم حیران بوتنت۔ آہاں جست کت کہ اے پس تو چہ کجا
 آورنگ انت۔ دلدار ء جواب گردینت کہ ہمے گورم ء کہ شامن ء چنگل داگ ات،
 ایشی ء چیر ء مزنیں رمگ ء گوزمے بوتگ۔ مزنیں اسپ، اشر، حر ء گوزمے است۔
 من ایوک اٹاں حیلہ ء بلاہے ششیں پس منی دست ء کچنگ انت، آدگہ درہ آپ ء
 چیر ء انت۔ دلدار ء ایشان ء حال دات کہ آپ ء چیر ء سک چراگ انت، زمین سبز ء
 آباد انت، مال پڑ ورا انت۔ میگ ء مردماں شور گت کہ باندا صباہ ء ماد رہ روئیں ء
 آپ ء چیر ء پہ وت ء پس، گوک، اشر، حر ء اسپ، گرن ء کارن۔ دومی روج ء مرد ء
 چہ کشاد، ہر کس ء شت ء آپ ء دؤر گت ء بک وارت ء پس ء مال شوہاز ات۔
 چریشاں بازینے ء کہ اوژناگ نزانت، بکت ات۔ میریلی بل بلکہی جنگ ء ات ء وتی
 ساہ ء جن ء گر ء ات۔ آئی ء پیریں بلگ ء دلدار ء راجست گت کہ منی نماسگ چے
 گوشگ ء انت۔ چیزے دست ء کچنگ ناں؟ دلدار ء جواب دات کہ آجست ء
 انت کہ بڑاں کانٹی بہ کنناں کہ گت۔ بلگ کوکار گت ء جواب گردینت کہ منی چک پہ
 من گت یے بیار کہ کانٹی منی پشک ء ورتیت۔

بچک دوستیں درویش

خدا ۽ گرگ کہ کاشان ۽ وش لسان ۽ فارسی ۽ وش بیانیں شاعر ۽ ارمنی ٹک ۽
یہودی ملائیں باپاری اسرائیلی Yahweh ۽ بہشت ۽ حورانی بدل ۽ عربانی پاکیں
اللہ ۽ بہشتی حورانی بولاں کپت ۽ یک برے سعید ۽ پدا سرمد بوت۔ پہ باپاری مہمتاں سر
۽ پہ سندھ ۽ ٹھٹھہ ۽ کپت ابھے چند بکال ۽ شرنگیں ۽ نوک ورنائیں بچ ۽ کہ چو گلہمان
۽ ات، سر ۽ عاشق بوت۔ چو کہ حدائی دوستے ات، ہندو ۽ کیشتر چہ حدادوستانی ترس ۽
وتی بچ پہ گریوگی چم یے سرمستیں درویش سرمد ۽ سر ۽ سوتک کہ آبزانت ۽ آئی ۽ کار۔
سرمد ساری ۽ وت وانند ہیں یہودی ملا یے ات۔ پاکیں قرآن ۽ ہم
در برت ۽ وہدے کہ ہندوستان ۽ آتک آئی ۽ ہندو آئی پاکیں کتاب و ننت۔ اے مرد
اے سیمیں مذہبانی شتریں عالے ات۔ شہر پہ شہر ۽ جنگل پہ جنگل ات۔ مست ۽ ملنگ
ات۔ بچ ۽ پہ جان ۽ نیست ات۔ پیشا پیر ۽ مرشدات۔ 1654 ۽ دہلی ۽ سر
بوت۔ مغلانی رنڈی دوستیں بادشاہ، شاہ جہان ۽ مستریں بچ ۽ عالم ۽ کو اسیں ولی
عہد دار اشکوہ ۽ ”مرشد ۽ مولا“ بوت۔ اے مرد ۽ مسلمان کلمہ پورنی ۽ سرجمی ۽، پھیر نہ

ونت آئی ءدپ ء"لا الّا" ات۔ دومی گندگین ءے اش ات کہ ترات ءدارا ءے
 سازات، پرائی ءشعر ءے پر بست ءآئی ءبر ات اورنگ زیب ءرا ایر ءے جت۔
 سرمد ءوتی مرشدی دانائی درشاں کت ءدارا شکوہ ءرارہ پینت ءگوشت کہ آزوت
 ہندوستان ءبادشاہ بیت۔ سرمد ءبزرگی ءاداچ کار نہ کت ءنزانہ ءے کہ
 دارا شکوہ ءکتاب زوت موت کاریت۔ وہدیکہ دارا کٹگ بوت، مخلوق ءجست کت
 کہ تو گوشتگ ات کہ اے مرد بادشاہ بیت بلے چوشیں بے عزتیں مرگے ء
 مُرت۔ گوشت ءے دارا مرگ ءاورند ءبادشاہ انت۔ وہدیکہ اورنگ زیب براتانی
 بے عزت کنگ ءکٹگ ءرند "عالمگیر" بوت ہے دل مست ءسر مستیں مولا سرمد ء
 گردن ءے جت۔ حسین منصور ہلاج ہم عالے ات آپہ "انالحق" ئی ءسرمد پہ "لا الّا"
 ہی کٹگ بوتنت۔

شادی بود از دین وز دنیا ہمہ را

از ہر دو نجات دہ کہ شادیست مرا

عمریست کہ افسانہ منصور گہن شد

من از سر نوجلوہ دہم دارورسن را

(سرمد)

بے وسیں پروردگار

بادشاہ ہے علاء جیس نادرا ہی بے گوں جت۔ آئی ہے ملا میا ہاں دم
 برت۔ وزیر عسوج دات کہ مے پیریناں گوشتگ کہ چوشیں نادرا ہی علاج انسانی جگر
 عذ گریں حوان انت۔ بادشاہ پریشان بوت۔

گوشت عے انسان ع جگر ع تازیں خون ع معنی کے ع کشگ انت۔ اے
 خون ع ناحق بے بیت۔ قاضی لوٹا نینگ بوت ع چرائی بخت گرگ بوت۔ قاضی ع
 گوشت کہ بادشاہ ع جان چہ دگہ کہے ع جان ع قیمتی تر انت۔ قاضی ع فتویٰ دات کہ
 بادشاہ ع زندگی ع خاطر اکس کے کشگ بہ بیت گناہ ہے نہ انت بلے اگن گناہ ہے ہم
 چہے گناہ ع چنگ ع تو جیل ایش انت کہ بادشاہ یک کسانیں زبگے پہ زڑ مال بہا
 بزوریت ع بوکشیت۔ قاضی ع گوشت کہ مذہب ع زوہ زبگ تاں نابالغ انت آ مات ع
 پت ع مملکت انت ع چوشیں غریب ع بے وسیں مات ع پت باز انت کہ یک چلے ع بہاء

چکٹ ۽ پد نہ بنت۔ وہدیکہ چوشیں زہگے بہا گرگ ۽ کشگ بہ بیت، آئی ۽ حق تی گردن
 ۽ نہ بنت۔ چیا کہ ہما چکٹ ۽ مات ۽ پت آئی ۽ کوش ۽ ذمہ وار انت تو ۽ بادشاہ بنے۔
 بادشاہ ۽ راساہ ۽ زرتگ ات۔ آئی ۽ قاضی ۽ حمر دوست بوت۔ آئی ۽ وزیر ۽ راگپت
 کت۔ وزیر ۽ لوتے چہ زر ۽ مسہر ۽ پرتکت ۽ ڈہار پہ ڈہار بوت۔ یک لاچار ۽ بزگیں
 مردے ۽ وتی زہگ بہا کت۔ زہگ اش بادشاہ ۽ دربار ۽ آورت۔ زہگ سوگہ ات کہ
 آئی ۽ کشگ انت بلے چچ پری پری ۽ نہ کت ۽ ناں بے تاہیرات۔ آئی ۽ زمین ۽
 سر ۽ سے کشگ کت ات آہان ۽ چارت۔ برے کنت ۽ برے بچکنت ۽ ۽ چنچ
 منومنو ۽ کت، گوشے گوں وت ۽ تران ۽ انت۔ بادشاہ ۽ دلگوش گوں ہما زہگ ۽
 کت ۽ جست گپت کہ تو چیا کندے۔ زہگ ۽ ذرا نینت کہ کندگ ۽ چکندگ ۽ قیمت تو
 نداگ۔ وزیر ۽ ذرا نینت کہ واجہ ایشی ۽ زمین ۽ سر الہتیں لکیر ہم کشگ۔ بادشاہ حیران
 بوت ۽ بخت ۽ کت۔ زہگ ۽ سر چست کت، بادشاہ ۽ چمانی تھا چارت ۽
 گوشت ۽ تو وتی جتانی جواب ۽ قیمت ہم نہ داگ بلے من بے عوض ۽ تراہتیں
 حمر ۽ گوشاں۔ من سے لکیر کش اتگ۔ اولی کشک من پہ وتی مات ۽ پتاں کش اتگ۔
 دومی پہ تی قاضی ۽۔ سسی پہ تو ۽ من کنداں پہ وتی پروردگار یں حداء۔

بادشاہ ابگہ بوت، گوشت ۽ اے چے ترانے کہ تو ۽ کئے، تو من ۽
 شری ۽ سر پدکن۔ زہگ ۽ ذرا نینت کہ اولی کشک مات ۽ پت بیگ انت۔ مات ۽
 پت پہ وتی چکٹ ۽ مدام مہروان انت۔ آئی ۽ رو دینت۔ آ گوشت کہ مے چکٹ ۽ دیم

۽ گر میں گواتے مہ لکیت۔ مات ۽ پت ۽ دل پجبر نہ کشیت کہ وتی زہگ ۽ پہ کشگ ۽ گار
 کنگ ۽ بہا بہ کت ۽ آنی ۽ عوض ۽ زرز ۽ مال بزورنت بلے منی مات ۽ پتاں ہماکت کہ
 کنگی نہ ات۔ دومی لکیر پہ تئی چرپ زبانیں ۽ دروغ بریں قاضی ۽ انت کہ منی ناہتیں
 کوش ۽ حق قرار داگ۔ اے مرد ۽ حرص چہ ایشی ۽ ایمان ۽ او چریشی ۽ حداء
 زور اور ترانت۔ چہ تئی نیمگ ۽ سوگات ۽ بخششاں قاضی ۽ راچہ گوانزگی کوراں کورتر
 گنگ۔ سیسی لکیر من پہ تو کش اگ۔ تئی عقل پہک ۽ چہ زانگ ۽ رہنگ۔ تو ہما لغور ۽
 کہ مرگ ۽ ترانر ہمینگ۔ تئی دل ۽ منی کوش تئی موت ۽ درمان بیت۔ بادشاہ پہ وتی
 مخلوق ۽ مہروان بیت بلے تو چو ہو کنیں رستر ۽ پہ منی گت ۽ حونان ۽۔ بادشاہ چہ زہگ
 ۽ چوشیں ترپش ۽ تہلیں تران ۽ برانز نہ گت۔ زہگ ۽ راجت ۽ گت کہ تو کند ۽
 پہ چیا؟ زہگ ۽ ذرا ینت کندگ من ۽ پہ وتی خد ۽ کیت، ۽ کنداں پرانی ۽ بے وسی ۽ کہ
 اے درستیں نا انصافی ۽ ظلم ۽ گندیت بلے گوشان ۽ مورے ہم نہ وارت۔ منی دل
 ۽ آچہ من ہم بے وس ترانت بلے انگت حدائی ۽ لقب ۽ گون انت۔
 بادشاہ ۽ حداء ترس گوشاں کپت۔ زہگ ۽ یلہ دات ۽ زرز ۽ مال ۽ ہم
 بخشات۔ وزیر ۽ قاضی ۽ بے اگدہ کتت۔ حداء کنگ کہ دیر نہ گوست بادشاہ چہ
 نادرا ہی ۽ دراہ بوت۔

بی بی شیبہ

ہر کس زانت کہ اسرائیلیانی پیغمبر حضرت داؤد زانی، بدکار و مرد کوشے بوتگ۔
 داؤد واجہ جسے و بی بی روت و نل جنوکیں شپانکیں و چہ وتی ہفتیں براتوں کستریں بیچ
 ات۔ میری و امیری اے خاندان و بہر و پھر نہ کتگ ات۔ داؤد اسرائیل و بادشاہ سول
 و خدمت گار بیت۔ نل جنت و آئی و دل و و ش کنت۔ آئی و جنک بانک مچل و عاروس
 کنت۔ بادشاہ و مرگ و رند بادشاہ و پیغمبر بیت۔ اے مردیک روچے وتی لشکر و یک
 سپاہی ہر یسا و زیبائیں جن بی بی شیبہ و گندیت، آئی و وتی ماڑی و بارت و گوں آئی و ہم
 بستر بیت۔ حضرت سلیمان ہے شپ و ہم انت۔ (بلے باز گوشت کہ سلیمان آئی و دومی
 جن ابی گیل و بیچ ات۔ بانک ابی گیل نابل و جن ات کہ آئی و مرگ و رند داؤد و ساگ
 کنگ ات) دیر نہ بوت کہ حضرت داؤد و را حال دیگ بوت کہ تی دیم سیاہ انت، بی بی شیبہ
 و لاپ پڑ انت۔ داؤد و پند لے سازت، شیبہ و مرد و را جنگ و پڑاں ناحق و کوشارینت
 و آئی و جن و گپت۔ حضرت داؤد و چہ دومی جن و مستریں بیچ وتی گوہار و حراب
 کنت۔ کستریں چک گوں وتی ماتو و سیاہ کار بیت۔ ہے شریانی برکت و اسرائیل و حداء
 اے خاندان انچوسک دوست بوت کہ چہ شپانکی و مال چارینی و آہان و پیغمبری و بادشاہی
 و درجہ و سر و گت۔ اسرائیلی چہ ہتھیتاں ناباور نہ انت بلے مرد ہما انت کہ
 حدادوتیں مسلمانانی دیمانے بیاناں کت بہ کنت چیا کہ آہاں چ راستین و گوشدارگ و
 سلگ تاں روج و مرچی ہیل نہ گنگ۔

برات کشیں حدادوست

مغل بادشاہ، شاہ جہاں ء بیچ اورنگ زیب ء وتی پر مڑا ہیں برات کشتت۔
 دارا ء چم ءے چہ پدی گوک ء در کتت۔ حرے ء سوار کت ء بازار ء گردینت ءے۔
 آئی ء سر ءے برات ء دپ ء دپ گریں رزانے ء تھا ءے کت ء سبارگ ء و ہد ء وتی
 شاہیں پت ء دیمایر ءے کت۔ ایش ءے نہ چارت کہ آئی ء پیریں پت ء دل ءے چہ
 گوزیت۔ اے مرد ء راج کڑی ء نہ داشت، ناں براتی، ناں پت ء چکی ء ناں دین ء
 ایمانی۔ وتی شاہیں پت ءے تاں 8 سال ء قید کت ء ہے قیدی جا گھاگیں پروردیں ء
 ارمانی نیں دلے ء مرت ءت۔ اے مرد ء ہندو ء مسلمانانی نیام ء دائمی نفرت ء آس یے
 جمور کت۔ ملک ء ہر نیمگافتہ پاد کت۔ بلے حدادوستے ات پمیشاناں قاتلے ناں برات
 کشتن ء ناں گناہ گار۔ ہے کارانی برکت ء ”عالمگیر بوت“۔ چوموکل دا تگیں کلپاں انچو
 نیک ء پاک بوت کہ کلاہ ءے دو تک ء وتی گذران ءے کت بقول حدادوستیں دروغ
 براں بلے چہ سرکاری خزانہ ءے نہ زرت چیا کہ سرکاری خزانہ پہ مسلمانانی ء غیر مسلمانانی
 کشت ء کوش ء جنگ ء فتنہ ء سر ء ہرج ء ہرج بوگ ء ات۔ بلے چوشیں کپاں گوش مہ
 اشکناںت چیا کہ اے مرد پاکستان ء پنجابی مسلمان ء مہاجرین مسلمانانی مزینیں بامرد ء
 ہیرو یے۔ تاں روج ء مرچی مس اسکول ء کالج ء کتاباں مے زہگان ء اے برات کشیں
 مرد ء نیک ء پاکی ء قصہ دانینگ بوگ ء انت۔

چو کہ مناں کس نہ انت

بنی آدم مدام ہے سوڑگ ء انت کہ من ہائی ء بکناں کہ کس ء نہ کنگ یا ہائی
 ء کہ کس ء گوشت توئے کت نہ کئے پمیشا مردم ء وشی ء ساعت ہا انت کہ ہما
 کار ء بہ کت کہ کس ء کت مہ کنت ء پرے حبر ء اے مرد ہا کنت کہ باید انت
 کہ مہ کنت ء آئی ء ہے نمیرانیں واہگ ء دیما شر ء گندگ ء فرق گار بیت۔ گوشت
 دانا ہا انت کہ اے مہ گوشت کہ دانا مناں یا چو کہ مناں کس نہ انت بلے بنی آدم مدام
 ہے گوشت کہ آ عاقل ء دانا انت، زانتکار ء سر آ گاہ انت ء ہے وہم ء آئی ء راجہ مردم
 گری ء کت ء زنج ء برتگ۔

درودِ لذت

من تاں روجء مروچی اے زاناں کہ درودِ مارگ ء وشی کجام انت کہ زور
 ء کم واکیں مردم ءے پہ دل ء جاناں زوریت ء او پار کشیت۔ نیست کسے کہ وشیانی
 اے لذتاں ز بہر بوتگ۔ مردم ظلم ء زور ء سکیاں پہ مڑا ہے سکیت ء چہ نہ وشیان وشی
 شوہازیت، بلے غم ء اندوہ ء چوتا موری مانشا نگیں تیوگیں زند ء بنی آدم ء ہے پدردیں
 مارگ آئی ء دہل ء یلہ نہ دنت۔ گوشے بنی آدم چہ وتی کزنی ء مدام وشی ء واہکار
 انت ء وشی ء بٹاک ء ہم جنت بلے اصلی شے غم انت، درد انت چیا کہ آسری ہمرا ہے ء
 پہ آئی ء پھریزگ ء مدام ساڑی انت۔ بلے بنی آدم چہ اے دگہ ساہداراں چہ وتی کھی
 ء سبب ء دیم انت چیا کہ کشیت دگر ء کنت دگر۔ نادان ہما انت کہ پہ بے سیتیں
 واہگانی نز آرگ ء سرگردان انت ء ہے واہگانی جہلانکیاں نوزگڑ اتگ ء تیوگیں زند ء پہ
 بے آسریں وشیانی ودار ء گوازی نیت تانکہ سرے پہ زینکو دگ ء سربہ بیت گڈا اقرارے
 جنت ء کشیت کہ ڈریکتیں ء صد ڈریکتیں۔۔۔!!

دشت

کوئٹہء مردم ء ڈکال ء دشت ء دلت ء ہمیشہ اے دگہ ء آدگہ جہانے۔ اِدء
 ہر کس ء گندے ء وتی غماں ایرجیگ انت۔ اکس وانند ہے چہ علم ء زانت ء زبہر
 انت۔ اگن سیاست دانے دپ ءے پردروغ انت۔ اکس ملایے چارقرآن ءے
 بدے راستیں نہ کنت۔ اگن فقیرے پہ فقیری ہم پیوست نہ انت۔ دشت ء مردم مردم
 انت۔ چہوت ء بے خیال نہ انت۔ شتر ء گندگ ء زانت ء بے ترانگ نہ انت۔ آ
 ملک ء ڈگارانی یاپس ء گوکانی رزان ء کنت، درچک ء دارانی حبر ء کنت۔ ہستی ء نیستی
 ء ماریت نہ وشی آں گل بلے نہ وشی آں ہم گیر کاریت، اکس شال ء پوشیت، شالک
 ء نہ رموشیت بلے کوئٹہء چوش نہ انت ہمیشا کوئٹہء دشت ء فرق است کہ است۔ ء ہے
 سبب انت کہ من ء کنجی چہ کوئٹہء صدسری دوست ترانت۔

دل کوتلی چئیے نہ انت

معاویہ بن ابوسفیان ؓ زما نگ ؓ یک ورنائیں مردے دربار ؓ آتک ؓ
 شعرے گوشت ؓ کہ آئی ؓ معنی ایش ات کہ منی زال منی لج انت من ؓ چہ وتی ساہ
 ؓ دوست تر انت آچہ جہان ؓ ہر شے ؓ شر تر انت بلے دست ؓ نا کسان انت۔ آئی ؓ
 معاویہ ؓ را حال دات کہ منی زال ؓ راتئی کوفہ ؓ گورنر ابن الحکم ؓ چہ من پیل اتگ ؓ پہ زور
 نکاح کتگ۔ آئی ؓ گوشت کہ تئی حاکم ؓ منی دل ؓ را آسے گوں داتگ بلے الا کہ من
 بے وساں۔ معاویہ ؓ حکم کت کہ زال ؓ بیارت۔ زال چہ ابن الحکم ؓ پیچ گرگ ؓ آرگ
 بوت۔ آسکئیں شرر نکئیں وش بالادیں ؓ وش لسانیں زالے ات کہ معاویہ ؓ دل ؓ ہم
 مان بوت۔ معاویہ ؓ زال ؓ را گوشت کہ کج اتئی ساری ؓ مرد ؓ کجا کوفہ ؓ حاکم ابن الحکم۔
 آئی ؓ جست کت کہ تو کوفہ ؓ گورنر ؓ یلہ دیگ ؓ گوں وتی ساری ؓ مرد ؓ روگ

لوٹے؟ معاویہؓ زالؓ ۽ نیمگؓ پر نظری چارتؓ ۽ درزائینت کہ اکس ترا ابن الحکم
دوست نہ بیت، من خلیفہاں، چہ من ۽ مستر ترا کئے لوٹیت، دولت، حاکی، نامداری۔ تو
من ۽ گرے؟ معاویہؓ زالؓ ۽ راجست کت۔ معاویہؓ زالؓ ۽ جواب ۽ صبر نہ کت ۽
ورنہ ۽ نیمگؓ ۽ چارتؓ ۽ جست ۽ کت کہ تو ہرج زرا مال یے لوٹے من ترا
دیاں۔ تو اے زالؓ ۽ پہ من یلہ دے؟ مرد ۽ معاویہؓ ۽ راجست، پداوتی زالؓ ۽ نیمگؓ ۽
چارتؓ ۽ درزائینت ۽ کہ من ہماوہداں یلہ ۽ دیاں کہ تو منی گردن ۽ بہ جنے ۽ من
۽ قبر ۽ صد من خاک ۽ چیر ۽ چیر بترینے۔ خلیفہ حیران بوت۔ معاویہؓ زالؓ ۽ نیمگؓ ۽
چارت۔ زالؓ ۽ درزائینت کہ تو حاکم ۽، اختیار ۽ وجہ ۽، مال ۽ دولت ۽ وجہ
۽، بلے من ۽ وتی مرد چہ درستاں زرا مال صد سری دوست ترانت۔ آ منی تج انت
۽ من آئی ۽ بجاں ۽ دومی حیر ایش انت کہ من ہلک ۽ تون ۽ تہاراں سکت نہ کنناں۔ آئی
۽ گوشت اووا جہیں خلیفہ! ترا ۽ تئی گورنر ۽ شر ترس زال رسیت بلے من چہ وتی مرد ۽ او
شر ترس جو دپہ وت ۽ اے جہان ۽ گندگ ۽ نہاں ۽ من ۽ مکنداں بات۔ (۱)

(۱) تاریخ ابن کثیر: حافظ عماد الدین ابوالغدا اسماعیل ابن کثیر: جلد ۴ صفحہ ۵۵۴

دوزہ

سیرین ء واریں ء فرق ایش انت کہ سیرین ء واریں ء واریں ء دلی دوست
 باز بنت۔ سیرین ء ملک مردی ء مڑاہ پہ غرض ء واریں ء بے غرض انت۔ سیرین ء
 دوست بے باور ء واریں ء با باور انت۔ سیرین ء مرگ ء بے ارسیں چمائی مودگی ء
 واریں ء مرگ ء ارسیں چمائی پردی مدام ظاہر انت۔

بادشاہے مریت کس ء ہج۔ دومی کے ہماروچ ء بادشاہی ء پاگ ء سر ء
 کنت ء شادی بیت۔ مسلمانانی بلائیں پیغمبر مرت، حضرت علی آئی ء کفن ء کسارت ء
 کسی ات کہ آگر پہ حاکی ء خلیفہ بوگ ء دوز ء دوچ ء اتنت۔

بلے چوشیں پرک ء پیر پہ جہانیاں انت۔ مرگ درستاں یک کنت ناں شاہ
 ناں گدا، ناں سیاہ ناں اسپیت ناں ہست ناں نیست۔ چوشیں مارشت چمد ء یلہ
 دینت بلے پہ حدادوستاں ہے پرک ء پیر ہچمر گار نہ بیت۔ چماہاں کے جت ء
 فردوس ء انت، کے ہمودا کاشیں کڈ کے ء او کے مود ء گدان ء او کے برزیں ء تہک

تہنیں ماڑی ء۔ خونی، ملا، دڑ، لچ ء لغز، قہبگ ء دار دست، ہمیشاں، ہر کس ء کہ نماز
کنگ، حج کنگ، ذکات داتگ، دراجیس ء بزیں ریش داتگ، دپ مزواک ء چم
سرمگ کنگ انت، شلووارانی پاگ چہ گئی آں برز لائنگ انت، نیت ء بد ء دپ پڑ
دروغ بوتگ۔ آ بہشت ء عیش کمت۔ یک نیمگے ہما وراک کہ وقی ء بازینے ء لنگ
گرگ بنت ء دومی نیمگ ء حورانی نازر کیں بدن ء گلمانانی نرم تہی کہ مرگیں دلاں بود
کارنت۔ بلے مشک گودانیں پیریں حور ء مزن پُشت بندیں ء دراج اعضائیں گلمان
پہ ہر کس ء نہ انت۔

بلے دوزہ پہ ”یک جہانیاں“ بہشتے۔ اودا پرک ء پیر نیست۔ ہر کس دومی ء
غماں شریدار۔ بہشت ء ہر کس وتی وھیانی غموار انت، دگر ء سڈے نیست بید ء ایشی
ء کہ آئی ء حور یا گلمان شر تر انت ء منی حراب انت یا آئی ء شرابانی بوتل ء دپ چچ
بیت ء منی ء نہ بیت یا پینگ مکسک آئی بر نکنیں ریشاں پرچہ پر رچنت۔ بلے باگیں
دوزہ چہ بہشت ء ہنچو زیناک ء پُر براہ انت کہ بہشتی ہم وداری انت کہ کدی بہشت
دوزہ بہ بیت۔

طاعت میں تار ہے نہ مے وانگیں کی لاج

دوزخ میں ڈال دو کوئی لیکر بہشت کو

غلہ ۽ دانگ

مہر ۽ نفرت ۽ ابتدا گوں بنی آدم ۽ نہ بوتگ چیا کہ بنی آدم چہ اید گہ سہاہ داراں
 رندانٹ (Bible: Gen, 1=26-28) پمشا اے حبر کہ نفرت چہ آدم ۽ حواء ۽
 کابیل یا کین (cain) کہ آئی ۽ سوج ۽ وتی برات آئیل Abel پہ جنگ ۽ سر ۽
 کشت، نفرت ۽ ابتدا گوشگ شتریں حبرے نہ انت ۽ ناں مہر چہ بی بی حواء آدم ۽ غلہ ۽
 دانگ ۽ ورگ "۽ بنا بوتگ ۽ ناں پہ اے کار ۽ کہ مروچی ہر کس ۽ کنگ ۽ انت، باز پہ
 ثواب ۽ باز پہ حور ۽ گھماناں، چوشیں گرانیں سزایے دیگ بوت کنت کہ دو بیناں بے
 پردگ بہ کن بگر پانچلاں ۽ چہ آ زمان ۽ زمین ۽ ہتر بدے۔ اے کس حد اپریشی ۽ ناراض
 بوتگ کہ آدم ۽ حواء آئی ۽ حبر نہ زرتگ ۽ "گلہ ۽ دانگ" وارنگ، اے ہم باوری حبرے
 نہ انت چیا کہ ادا کئے کئی حبر زرتگ۔ ادا ہر کس کنت پہ وت کنت ۽ پہ وتی تب ۽ کنت
 - پہ نافرمانی ۽ حواء ۽ چبر وتی روتہار نہ کنگ۔ ادا کجام گندگیں کار نہ بیت بلے حد وتی
 گوشاں ہنچو کر کنت بزاں کہ ہنچی ۽ سٹی نہ انت۔ گوشے ناسر پداں ناسر پد ترانت۔
 پمیشا مہر ۽ نفرت چہ آدم زئی ۽ کوہن ترانت ۽ گوں آدم زئی ۽ بے گواہی ۽ بے
 گواہ نہ بیت۔ چونہا ہم مہر یا نفرت ۽ بنی آدم ۽ چہرگ نہ جنت، آ انسان ۽ رنگ ۽ نہ انت،
 درچک ۽ دارانی رنگ ۽ نہ انت، انس ۽ جنس ۽ رنگ ۽ نہ انت، اے گرانیں تہی مارشتے ۽
 ایش قدرت ۽ وتی رنگ ۽ انت پمیشا آئی ۽ ہست ۽ نیست گوں قدرت ۽ آئی ۽ نمیرانیں
 ہستی ۽ بندوک انت۔

حجام

وزیرِ مدام بادشاہؔ را ہے رومانیت کہ آئی رعیتِ وشؔ سیرگاں انت
 یک روپے بادشاہؔ حجامؔ را جست کت۔ حجام پیرزگ بوت۔ بادشاہؔ گوشت
 را تیل بہ کن، تراہج نہ کنناں۔ حجامؔ پہ پیرزگیؔ اَجَلتئی دِرا یینت کہ ولجہ، اکس راستین
 لوٹے، ہر کسؔ واہ غزارے پرانت۔ تئی بادشاہیؔ کس سیرلاپ نہ انت، ازگار ہم چہ
 دِزغُذنگانی ترسؔ سیرواب نہ انت۔ تئی وزیرؔ گزیرتئی قاضیؔ منصف ظالم، دروغ بُر
 تہہ کلپ انت۔ ہر کس وش انت کہ تئی پدگار بہ بنت بلے چہ تئی ترسؔ کس ہج گوشت
 نہ کنت۔ بادشاہؔ زانت کہ حجام راست گوشتگؔ انت۔ آوش بوتؔ حجامؔ را گوشت
 تے کہ چہ مرچیؔ تو منی وزیرےؔ تئی کار ہمیش انت کہ تو جاسو پاسو بہ کنؔ ملکؔ او

مخلوق ء احوالاں بیار۔ تاں لہتیں وہداں حجام ترات ء حال ءے گپت ء بادشاہ ءورا
پوہ ءے کت۔

دیر نہ گوست کہ بادشاہ ء مرّت کہ حجام ء حمر بدل بوتگ انت، آنوں ہا
حمر اں کنگ ء انت کہ ساری ء وزیراں کنگ انت۔ بادشاہ ء بخت گپت، حجام ء
اندام جان لرزت۔ پیرزگ بوت۔ جواب ءے دات کہ منی ہماگپ راست انت کہ
من اولی بروچ ء کنگ اتنت بلے منی اے گپ ہم دروغ نہ انت کہ من اش نوں کنگ ء
آں۔ بادشاہ حیران بوت گوشت ءے چوں؟ حجام ء گوشت، وہدیکہ من حجامے اتاں
منی گند ء ننگوں مخلوق ء ات، گوں لنگڑ لا پان ات۔ منی گورا ہر کس شت ء اتک، ہر
کس ء وتی دل ء حمر کت۔ راستین کت، نہ دروغ ناں منافقت۔ آہاں مخلوق ء بڑگی
مرنگ ات ء من آہانی، بلے من کہ وزیر بوتماں، وش حال بوتماں، منی تعلق چہ وار ء
بڑگاں پرشت، منی ننگ ء پادا آہگ گوں ازگار ء مگیماں بوت، آ وش حال انت من
کہ وزیراں من ہم وشالاں ہمیشہ منی دل ء ہر کس وشحال انت۔ نون تووت بچار کہ منی
ساری ء اونونیں حمر اں بچ دروغ مان نیست۔

آپیں ارس

مردء کچک نادراہ ات۔ کچک ء واجہ دل پردء غمگین ات۔ ارس ءے نہ
 بدت انت۔ گوں یک راہ گوزی مردے ء دو چار کپت، گوشت ءے کہ منی کچک من
 ء چہ وتی عزیزے ء دیما تر انت۔ اے ہما انت کہ شپاں منی پانکپائی ء روچ ء پہ من
 شکار ءے گنگ۔ اے من ء چہ ہر کس ء دوست تر انت۔ وفادار، با اعتبار، بلے منی
 شومیں طالع ء نادراہ انت۔ جان ء ہائی ءے شنگ۔ راہ گوزی مردء درائینت کہ تئی
 سزین ء بستگیں پونچ ء چے مان۔ مردء گوشت اے منی تو شگ انت۔ نان انت۔ راہ
 گوزی مردء گوشت کہ تئی کچک ء بچ نہ انت۔ شدید انت۔ اے بے وردی ء چوش
 گنگ۔ تو چہ ارس ء ریچک ء بدل چے ناناں گے وتی کچک ء بہ دیے کہ جان ء ہائی
 ءے بیت۔ کچک ء واہند کلبے لہرزگ بوت ء درائینت ءے تو چے گوشے من اے
 حمء زاناں۔ من شرزاناں کہ کچک شدید انت بلے من چوشیں سخی یے نہاں۔ مردء
 گوشت ادانچی بے ززء نہ رسیت ہر چیز ء قیمتے۔ آرت پہ ززانت، دان پہ ززانت، ناہ
 پہ ززانت۔ تو منی ارساں گندگ ءے کہ ایشاں من پہ وتی کچک ء ریچک ء آں، بلے
 اے ارساں بچ قیمت نیست، من ء پریشانی ریچک ء ززء مالے نہ لوٹیت، چیا کہ
 گریوگ ء پتورہ پہ زرنہ انت۔ مردء گوشت پہ منی کچک ء منی ہے ارس بس انت
 ، درگان ءے دات نہ کناں کہ وت شدید بان۔

راہ گوزی مردء پ بندشت۔ دل ء گوشت ءے کہ اے سکتیں بدنختے ارس چہ دل ء

بندال کلانت۔ اے چہ دل ء خون ء جوڑ بنت۔ اے ارزاں نہ انت۔ اگس کسے بزانت۔

ہر کس کنت پہ وت کنت

اے واللہ۔ بندہ ئے تعالیٰ۔ زبان گوشتے، دنتان پوستے، بندہ حدا
 حدا۔ حدا کندیت، بندہ گریت۔ حدا پہ کچی ء بندہ پہ بے وی گریت۔ بندہ ء اری
 نیں دل غم ء اندوہ ء زانت ء سمبرینیت ء درد ء تورشت ء حقیس دروشمے دنت کہ انسانی
 تب ء منت وار نہ انت۔ درد ء او پار ہے مارشت ء پردردیں وشی یے دنت بلے چہ
 ہے درد ء اندوہاں بے میار بوگ نہ او پار انت ء ناں مزن مردی یے۔ او پار آہم نہ
 انت کہ تنی دست ء ہج مہ بیت ء آئی ء او پار ء نام ء بہ دے بلکیس او پار ہما انت کہ
 کارے حراب کت کئے، نہ کئے، ظلم ء زورا کی کت کئے، نہ کئے۔ بلوچ کشیت کہ
 او پار حدائی صفتے کہ بندہ ء چرائی ء زتگ ء حداوند ء جندے چہ اے مزن مردی ء ز بہر
 کنگ بلے منی دل ء چو کہ او پار مزن مردی ہمیشا حدائی کارے نہ انت ء مزن مردی ہا
 انت کہ پہ زانت او پار بہ کشے۔ آ نہ انت کہ چہ وت ء کتسریں بے وسے ء پادے
 گت ء دیے ء مزن مردی ء بٹاک ء بہ جنئے ء اے ظلمے، ایشی ء حداکت کنت پہ بندہ
 ء عیب یے۔ بلے ہر کس کنت پہ وت کنت۔

حرءِ اسپ

ذکال ات پیر مردء حرء کاہء کدیم کم انتت۔ حرء جانء ہائی شنگ ات۔ حرء
 واہندء را گوشت کہ ناکا ہے ناکدیے۔ دریکتیں من حرے مہ بوتیناں۔ غمنی سرگوں تو
 مہ کچتیں۔ واہندء گوشت ہر مرگ بالء وت، ہر کس قدء وت۔ ہے دورانء دزے
 چست بوت۔ بادشاہء اسپء آوانی سر آور چمدء گوست أنت۔ حرء دیست کہ اسپ
 پز درء پتن پشت انت۔ حرء آہسر دے کشتء گوشت ئے دریکتیں من اسپ یے
 بوتیناں غہے رمء گوں بوتیناں۔ چونگر لاپ نہ بوتان۔ واہندء اشکت، گوشت ئے
 چو کہ تی ہے واہگ انت، من گوں اسپ پاناں دست بندی کناں کہ لہتیں روجء ترا
 اسپانی جاگہا بدانت تنکہ تو آپء لاپ بہ بے۔ حرگل بوت گوشت ئے حدائی کاراں
 شرکناں۔ پیر مردء گوں بادشاہء خدمت کارانی سروکء دست بندی گت۔ آئیء مرد
 حرپہ لہتیں روجء گوں وتء دارگء کاہء کدیم کنگء قول گت۔ حر، پانی بنجاہء

بندگ بوت۔ کاہ ء کدیم بازات۔ حرء ورگ ء دپ نہ داشت۔ ثریت ات۔ وارت
 ء ء گوشت ءے کہ گجمنی آ بنجاہ کہ یک نیمگے بارکشی ء دومی نیمگ ء شہد کی۔ ء گجا
 اے جاگہ کہ ہچی ء کمی نہ انت۔ آئی ء دل ء گوشت کہ اے چونیں نیک بخشیں اسپ
 انت کہ ناں بارکشی اش پر ء ناں کاہ ء کدیم ء فکر۔ نوکر چا کر آ ہان ء صہب ء بیگاہ ء جان
 شود کنت۔

دیر نہ بوت کہ جنگ ء جار جنگ بوت۔ اسپ زین ء سنج کنگ بوتنت۔ لشکر زم
 ء کا نار بوت۔ دلجمیں ورنا اسپاں سوار بوتنت ء دیم پہ جنگ ء پڑاں شنتت۔ لہتیں روج ء
 رند لشکر و اتر بوت۔ بلے اسپانی نیم گون نہ ات۔ آ زجمانی و ڈالی بوتگ انتت۔ آ تلگیں
 اسپانی نیم ء زندگیں جان نیست ات۔ گونڈلاں شکنینگ انتت۔ آ ہانی نارگ ء آفا رگاں
 جہانے سرء زرتگ ات۔ حرء آ ہانی حالت دیست ہما دمان ء پھیل رگپت ء میداں میداں
 ء دیم پہ وتی واہند ء شنت۔ پیر مرد ء بخت کنت کہ چون، تو چوشتابی ء بے اٹھاری ء ترانج
 بستگ ء پیدا کئے؟ حرء گوشت، ولبہ، من ء پہل کن۔ من وتی قد گار کنگ ات۔ پہ من
 ہے جاگہ شرانت۔ رسیت نہ رسیت دگہ زحم ء گرزے پر ءے نیست۔ اکس مراں وتی
 مرگ ء مراں۔ حرک وتی بنجاہ ء رست، چہ گل ء چار دست ء پاد بوت، سر ات ءے،
 حداء شکر ءے گپت ء گوشت ءے شرانت کہ من اسپے نہ بوتان۔

حرء پنجگ

روباہ کہ کر گوشک یا ہنچیں شکارے ءسراپ ءبوت، حرء مدام سرات ءشکار
 ء تراں دانتت۔ یک روچے روباہ ءگول حرء گلگ کت کہ وہد ء بے وہد سرتے ء
 مے روزی ء جنئے۔ حرء روباہ ء را بہار دات ء گوشت ءے کہ اگن منی پاداں سمر مہ
 ء بدل ء پنجگ بوتیں انت، مروچی جنگل ء حاکم من اتاں ء اے چوشیں گہہ نہ وارت
 حرء گوشت کہ ترا باید انت کہ منی عزت ء بہ کئے ء شکر بگرے کہ من ء پنچہ پر نیست۔ حرء
 اتارا گلات ء گوشت کہ من ء مفت حدا حر گوشتت۔ حق ایش انت کہ من عقل ء
 ہڈاں۔ منی برداشت ہم دگہ کس ء گون نہ انت۔ ہنچیں شپ بیت کہ من ہم شاماں بلے
 برداشت کنناں، من کسی کار ء ہم کارنداراں۔ منی آدگہ شری آں بلن، منی دپ ء پہ ہج
 کار ء ناں ماں نیست۔ بلے کس منی اے شری آں حساب ء نیاریت۔ حرء گوشت تو ء ملا
 روباہ پہ عقل مندی ء چال بازی ء مشہورے بلے تو بچار توچے بلا ہے ءے۔ کجا تو ء کجا
 کن۔ ترا وتی دپ ء اتاں گور نہ انت کہ تو گول کیا ترانائے۔ روباہ حرء چوشیں وت
 گلا ہی ء پوچیں تراناں سک نہ وٹش بوت ء دڑا ینت ءے کہ تو کم عقلیں وت گلا ہے
 ءے چوشیں وت گلا ہی روچے ناں روچے ترا چاہے ء پڑ ینت۔ روباہ ء حرء را گوشت

کہ زبانء حلق، نقارہء حدانت۔ تو اگس ”حرے“ مہ بوتینئے، تراکس ء حر نہ گوشت۔
 ہمیشا اسپ ء کس حر نہ گوشت ء حر ء اسپ۔ حر ء بد برت ء روباہ ء را سکیں ترپش ء تہلین
 حمر گوشت۔ روباہ ء اے حمر دل ء داشتت ء گوشت ءے کہ من نہاں ملّا روباہ کہ وتی
 سیاہیں دیم ء تراپش مداراں۔

یک روچے ملّا روباہ تران تران ء حر ء گوراشت ء قصہ ءے کت کہ
 فلاں جاگہاسک چراگ انت، آپ وسراپ انت بلے پیریں شیرے است انت کہ
 دگہچ جانوراں اودانیلیت۔ روباہ ءے یہ حر ء جواب ء صبر نہ کت ء گوشت کہ شیر چچی یے
 تنی یک لکتے شیر ء ہنچو چکپروش دات کنت کہ شیر وتی نماسگاں کلوه کنت۔ روباہ ء
 دزائنت کہ من حیراناں کہ تنی وڑیں دانائیں مردے ء اے علاقہ ء چوں جاگہ
 کنگ۔ ناں سبزی یے ناں کاہ ء بوچے۔ روباہ ء گوشت آجاگہ ء کہ من نام ء گرگا آں
 آچدا یک منز لے دورانت۔ اودا سر بہ بے، تنی عیش انت۔ سال ء سال آپ
 انت، گرماگ چہ زمستان ہو ء آبادی انت۔ روباہ ء یک برے پدا حر ء راتلی دات
 کہ شیر ء مجال نہ انت کہ تنی نیمگ ء چارت بہ کنت تو کجا ء شیر کجا۔ حر ء گر بوت ء
 گوشت ءے کہ بروں، ہمودا۔ حرص ء حر ء را کورکت ء۔ روباہ ء ہمراہی ء دیم ءے
 پہماچہ اگاہ ء دات ء شیر ء جیز ء سربوت۔ شیر ء حردیست، چست بوت ء حر ء گردن ء
 مزگ ءے گپت ء پروشت ءے۔ روباہ ء دوراوشتات ء چیر ء بروتاں کنڈت۔

حونءناحق

بادشاہے ء وزیر سکتیں ظالمے ات۔ مدام دگرانی بدواہی ء ات۔ چہ
کارداراں بگرتاں رعیت ء ہر کس چہ مردء شزارا ات۔ قدرت ء غلامے ء خطایے
گت ء بخت۔ وزیر ء آئی ء گرگ ء آرگ ء حکم گت۔ غلام دست گیر بوت۔ غلام ء
فریاد گت کہ آئی ء اے خطا بخشگ بہ بیت۔ مزنیں توبہ ء بارگشت یے گت ءے کہ
دکہ پداچوشیں خطا نہ کنت۔ بادشاہ ء دل موم تر ات بلے وزیر ء بادشاہ ء را گوشت کہ
اکس مروچی اے غلام سزا دیگ مہ بیت باندا تیں روج ء پہ تو نو کر ء چا کر پشت نہ
کپیت۔ ہر کس حرا ہیں کارے کنت ء تچیت ء روت۔ وزیر ء گوشت کہ ایشی ء من شر
ہجہ کاراں۔ اے سکتیں ناشریں غلامے، ایشی ء دوا کشگ انت تنکہ اے دگر گوش بہ
گرت۔ بادشاہ ء وزیر ء حبر گپت ء حکم گت کہ غلام ء گردن ء بچن ات۔ بلے بادشاہ ء
چہ غلام ء بخت گپت کہ تئی آخری واہگ چئی انت۔ غلام بادشاہ ء پاواں کپت ء گوشت
سے من تئی ناں وارنگ۔ تو منی مرگ ء زند ء واجہے بلے من نہ لوٹاں کہ منی حون ء

ناحق تئی گردن ء بہ بیت بلے چو کہ تئی حکم انت من ء سر ء چہماں انت۔ البت من گول تو
یک عرضے کناں۔ بادشاہ ء گوشت بگوش۔ غلام ء پہ بڑگی گوشت کہ تو من ء اجازت
بدئے کہ من اے وزیر ء گردن ء بہ جناں ء تو وزیر ء خون ء عوض ء من ء بگوش۔ اے
رنگ ء تئی حکم حکم بیت ء منی خون ء ناحق ہم تئی گردن ء نہ بیت۔

بادشاہ ء چک وزیر ء نیمگ ء ترینت ء جُست گت کہ تو غلام ء حبر اشکت۔
وزیر ء اندام ء جان لرزگ ء لگت ات۔ دپ ءے بندشت۔ وزیر ء چارت نون دست
ء دیم سیاہ بوتنت۔ وزیر ء پہ لپرزگی گوشت کہ واجہیں بادشاہ، نوکر ء چا کر درست تئی
رعیت انت، تئی اولاد ء بدل انت۔ ردی چہ ہر انسان ء دست ء پادا تک کنت۔ بلے
ردیانی درگزر رنگ بادشاہی صفے ء چوشیں کار حداء دربار ء نیکی لینگ بیت۔ من ہم رد
وارنگ ات کہ بگوشاں اے غلام ء بہ بخش۔ نون منی دست بندی ایش انت کہ غلام ء
اے رند ء خطا ء پہل بہ کن۔ بادشاہ ء بچکندت، غلام ء نیمگ ء چارت ء دیم پہ وتی
ماژی ء شت۔

حدائی ہیک

چہ حضرت عیسیٰ ؑ پیدائش ؑ 16 صد سال ساری چین ؑ شاہی خاندان
 Shang dynasty ؑ حاکمانی گوشگ ایش ات کہ آبنده نہ انت آ حداء ہتھیں
 اوبادگ انت ؑ حد انت۔ آہانی خدائ نام Di ات۔ چینی قصہ ؑ آیاتانی روء آہانی
 حداء گوں انسان ؑ زیاد نہیں تعلق داری یے نہ بوتگ بلے یک رندے ہے ڈی میں حداء
 ؑ یک بلا ہیں سیا ہیں گراگے کہ چہ میس مرگے ؑ مستر بوتگ، چہ آ زمان ؑ دیم پہ چین ؑ
 رواں داتگ۔ اے مرگ ؑ یک بلا ہیں ہیک یے داتگ۔ نوں زانگ نہ بیت کہ اے
 ہیک مرگ ؑ وت داتگ یا حدائی ہیک یے بوتگ۔ ہے ہیک یک ورنائیں جینے ؑ
 حاگ ؑ وارنگ ؑ حداء قدرتاں لہتیں و ہداں رند ہے جنین ؑ چہ ہیک ؑ نچ یے پیدا
 بوتگ ؑ ہے نچ رند ؑ ملک ؑ حاکم بوتگ ؑ ہمیشی ؑ شنگ بادشاہی قائم بوتگ۔ شنگ
 حاکم چو کہ چہ ہے ہیک ؑ حداء اولاد انت ہمیشہ شنگ حاکماں مدام گوں حداء نزیکیں
 تعلق ؑ سنگتی داتگ۔ آہاں گوں وتی ہیکی حداء تران ہم سنگ۔ ملکی اڑ ؑ جیر ہانی باروا

گوں آئی ء صلاح ء شور ہم کنگ ء حاکماں مدام ہے حداء فرمانانی روء بادشاہی
کنگ۔ بیداء آئی ء جست ء جج اش نہ کنگ۔ بلے ہے ہنکی حاکم بختیں چین ء حاکم نہ
بوتگ انت ایش شتنگ، ہوائی ء وئی ء گ ء حاکم ء فرماں دار بوتگ انت۔ قدرت ء
چین ء دومی دمگانی حاکم ء بادشاہ ہنکی پیدائشت نہ بوتگ انت۔

شدگانی بادشاہی و ہد ء پاساں چینی آں گوشتگ کہ حداء ہے یکیں نہ انت کہ
ہیک ءء داتگ۔ آہاں گوشتگ کہ کوہ، دریا ء گوات ء ہم حداء است انت بلے آ حداء
چو آوانی Di ء نہ انت چیا کہ اے زمینی حداء انت ء ڈی آزمانی حدایے۔ شنگ ء
بادشاہانی دل ء آہانی مرتگیں بادشاہ ء حاکم مرگ ء رند ہم طاقتور انت ء آہانی ارواہ ہدء
تر ء ماتر کفت ء ہے مرتکینانی نیکیں واہگ ء رضامندی ء برکت ء چین ء مخلوق
دیرئی ء وشحالی ء منزلاں رست کفت۔ ہمیشا ہے مرتکینانی حاطراء آہانی ارواہانی بیم ء
ہر سال حتی ء میڑھی ء مراگاہ ء ورگ ء چرگ ء انتظام کنگ بوتگ ات۔ آہاں پہ دتی
مرتگیں بادشاہاں دار ء کفن اژ داتگ ات ء ہے کفنانی تہاسہر ء زرزجو ء مروارد ہم مان
کنگ ات۔ چوشیں موقعاں آہاں مردم کشنگ ء ہے مرتگیں بادشاہانی ارواہاں
بختگ۔ چینی آں گوشت کہ ڈسی سکتیں خانواد ہیں حدایے بلے برے برے کہ تب
ءء نائب بوتگ گڈا ایشی ء طوفان رواں داتگ، گرانیس ہو رآ ورتگ ء ملک ڈکال ء
وڈالی کنگ۔ حداء ناوشی ء ناتبی ء چوشیں و ہداں گڈا ہے مرتگیں بادشاہانی ارواہاں

مز میں دُعا فریادے گنگ۔ گوں ڈی ء سفارش ء گزارش گنگ۔ ہے منت ء
 ہاجتاں مخلوق ء راجرے عذاباں رکھینگ چیا کہ آخر ء باقی خدا چہ وتی ہے ہنکی
 اولاداں لاچار بوتگ ء چین ء مخلوق ء راز یاد میں عذاب ء نہ داتگ۔

چہ ہزاراں سالاں انسان پاداں گران ء وتی شوہاز ء انت۔ آکے انت چہ
 گجا آتگ، پرچہ آتگ، گجاروت۔ زند، مرگ، پیدائش اے دُرتیں وس وس آئی
 ء پھر آرام ء دل نیلنت۔ کائنات، زمین، زمان، اے جی انت چوں قائم ء دائم انت،
 ایسانی نمیرانی ء انسان ء میرانی ء مارشت ہم دل ء دماغ ء چووروکیں کرم ء پھنڈیت۔
 انسان وتی زند ء روچاں گوں ہے جوڑگاں گوازنیت بلے پہ وتی چک ء پساندگاں
 انسان ء اگدہ ء آئی ء حقیقت ء زانت ء بارو ء آوان ء ہیچ پنت دات نہ کنت۔

صدمرحبا انت چین ء شنگ ء بادشاہاں کہ اکس پہاے دگہ چینیاں ناں بلے
 وتی بارو ء گوشت اش کہ آحد ء داتگیں ہیک ء برانت۔ چریشی ء اے زانگ بیت کہ
 آہانی حد ء یاوت ہیک ریتگ یا ہیک ء بے کروس ء بے نکینک ء اڑدیگ
 مزی ء زانگ۔ اے دگہ بازیاں قومانی حداہاں انسان ء ہے انوگیں شکل ء صورت ء
 اڑدیگ ء رپک زانگ ء دربرتگ بلے ہیک ء رہگ آلم ء نہ زانگ یا چوشیں کارے
 پوت ء میاراش کنگ۔

حداوند مہلب و بوہ و کنت

وت گلانی خدائی صفتے و دگر و گلاہگ بندہ و۔ ہمیشہ وت گلا پیاز و بوہ و کنت
 و حد اچندن و او حد اگلا ہیر و۔ گوشت کہ حد تو صیف کرزیت ہم و تو صیف و مدام
 واہگ دارانت ہم بلے ہر کس کہ تو صیف و ثناکت مہ کنت آئی و گرک و ملک
 دنت۔ قدرت وتی گلا و ستاء لوئیت چیا کہ بقول ہمانی آئی و اے زمین و زمان پہ
 وزے دست و وت اڈ دا تگ انت۔ انس و جنس و در چک و دار وے پیدا کنگ
 انت۔ نیست چوشیں چیزے یا سہدارے کہ آئی و دست تراش نہ انت۔ چوشیں شریں
 کارانی عوض و ہر کس و کہ سرے پر آئی و تو صیف و بہ کنت، روچے پنچ و ہد و آئی و دیما
 چمان و سر و ہنچو جہل بہ کنت کہ آچم و وت بہ گندیت وے و چیر و بر و تاں بہ نکندیت
 آلاق و تو صیف انت چیا کہ آئی و نہ بوتگیں کنگ و مدام ہما کنت کہ دگہ کس وے
 کت نہ کنت بید و یک کارے و کہ سوچن و ٹنگ و نوک سنجیں کو انے گوازینت نہ

کت۔ بلکیں کت ءے بہ کنت بلے پہ کزنی ہے یکیں کار ءے پہہ نہ کنت ءے پہ اے
 کسائیں کار ءے نہ کنگ ءے آمیار بار نہ انت ہمیشہ بنی آدم اے گوہ ءے مہ وارت ءے دل ءے
 شک میار بیت کہ پرے کنگیناں کئی کار شر بوتگ ءے اے ہم مہ کثیت کہ کئے خدائے
 باہوٹ بوتگ کہ واجہ ہر پیم بیت تو اے کاراں بہ کن بلے چو کہ آدانا انت ءے نہ زانگ ءے
 نکان ایوک ءے دانا ءے بہر ءے کچنگ ہمیشہ آئی ءے ہر داب براہیت۔

علم ءے زانت ہما مرشت انت کہ چہ بنی آدم ءے باطن ءے جاہ جنت ءے آئی ءے ہستی ءے
 نیستی ءے مرشت ءے بر جادار بیت ءے بازیں غم جتیں سال ءے ماہانی دردانی مارگ ءے رند علم ءے
 زانت ءے گرانیں بارے تجربہ ءے بساط ءے گوں بنی آدم ءے گون کپیت کہ ایشی ءے را آوتی چکت
 ءے پساندگاں دنت ءے روت۔ ہزاراں سالانی بے نفیس زند ءے بنی آدم ءے چہ وتی پیریناں
 پنت زرتگ بلے حدابندہ نہ انت کہ چہ دانا آں پنت بزوریت۔ چیا کہ پنت مس آپ
 ءے میٹگیں ہما بک رانت کہ چو کچان ءے تہل ءے تر ندانت کہ کسے ایر برت نہ کنت ءے حدابہ
 بیت یا بندہ۔ دومی ایش کہ پنت ہما دنت کہ دل ءے دور کنت، وتی ءے بہ
 بیت۔ دگر ءے چے۔ کسے شر کنت شر، گندگ کنت شر۔ واجہیں ابلیس ءے دل پرکت ءے
 گشت کہ او خداوند اے منی کوٹیں سرانت ڈن ءے انت گوں بندہ ءے مہ پیڑا کہ پشومان
 بے۔ خدا ناتب بوت، مرک ءے محینت ءے گوشت ءے کہ عقل ءے من وت
 مہ ال، تو دانا ئی ءے گوہ ءے چیا ورے؟ ہر کس ءے دیت کہ اے بلائیں ابلیس ءے را شیطان ءے

کمتریں نام دیگ بوت۔ ”دراں ڈیہہ“ کنگ بوت۔ سبکیں ء شرتپلیں دانک پرائی
 شاتک کنگ بوت انت۔ تاں روچ ء مروچی کم فہمیں حدادوست انگت و اجہ ابلیس ء
 پہ ہما یکیں دانک ء پٹ ء لعنت کھت۔ ہر کس چہ ترس ء ہچ گوشت نہ کنت چیا کہ
 زور ء سر ء راہ انت۔ بلے دل ء ہر کس زانت کہ ملامت کئے انت۔ چہ خداوند ء بیم ء
 کس پتر ء پترے ہم کت نہ کنت۔ صلاح ء بنا ء تران ء کت نہ کنت چیا کہ
 خدا ناسر پدے۔ وتی ء ابید کہ کسی گپ ء کہ سر پد نہ بیت ء آئی ء دیوان ء مزین
 بلوچ نندوک نہ انت کہ کسی ریا ء رواش مہ گپت ء حق ء حق بگوشنت۔ ہمیشا واجہ خدا
 واجہ ابلیس ء دل ء گھتی نہ رو ء ء آہانی بے پتیں کش ء مانکش ہم مدام مانیت۔

بلے خدا ء شیطان ء جاک ء بد بری ء سک دیر نہ گوست کہ خداوند ء شیطان
 دویناں وتی دپ ء تام چشت انت کہ نوں پگی آں چیم نہ بنت شیطان پہ خدا ء خدا پہ
 خدا بندہ ء رواجال بے براہ انت بلے بنی آدم انت کہ گوں پوراں ہم سر انت خداوند
 پہ کسانیں پنتے ء واجہ ابلیس ء چوشیں بے شرف کنگ ء ہر کس ء گوش گپت۔ نوں کئے
 انت کہ چوپڑ مڑا ہیں ابلیس ء دیمادر بیت ء راستینے بہ کنت ء بگشیت کہ واجہ ہرچی
 بوتگ، بوتگ، نوں بنی آدم پہ آرام ء دل بلن۔ توایشی ء رالیسف ء کتب ء رینگ
 نوں سرے بہ کپ! بلے اکس دپ نہ اوشتے دل ء پڑ بہ کنت ہم، ہچ فائدہ نیست۔
 چیا کہ ہرچی چہ پشت ء کیت۔ انسان وتی شتر ء گندگ ء وتی زندگیں پساندگاں دنت

۽ روت پميشه پنج هما کنت که آئی ۽ پيريناں کنگ۔ خداوند ۽ پيریں نہ بوتگ ۽ نہ دستگ
 کہ سر ۽ سوچ ۽ بوکتیں پميشه وت سر انت، هما کنت کہ آئی ۽ تب انت۔
 بندہ ۽ است ۽ نیست، شتری، گندگی خدا ۽ بخشا تگمیں سوگات انت۔ صفت ۽
 شاپدگشی، دروغ، گوچلی ۽ کھپی بندہ ۽ چہ خداوند ۽ زرتگ ۽ خداوند ۽ چہ بندہ ۽۔ چیا کہ
 خداوند ۽ بندہ ۽ راوتی چند ۽ درو شم ۽ پیدا کنگ ۽ چہ وت ۽ ساہ ۽ مان کنگ۔ دوپاد
 ۽ مات ۽ شرکن ۽ چار پاد ۽ پت ۽۔ نوں خدا ۽ بندہ ہر دماں وتی ہے عیباں چیردیگ ۽
 تو جیل ۽ کنت۔ چونا ہا ہر کس اشاں ۽ چہ کاریت بلے آدمام چو ہا پشی ۽ کہ شیر ۽ چلنگ
 ۽ وہداں چماں ۽ کنت ۽ دل ۽ گشیت کہ من ۽ کس گندگ ۽ نہ انت۔ خداوند ۽ بندہ
 بے عیب انت چیا کہ مرد ہا انت کہ آہانی نام ۽ پہ بدی بہ گپت۔ نہ خداوتی ایر جنگ ۽
 مقیت ۽ نہ بندہ۔ ہزاراں سالانی تاریخ ۽ ہر کسے ۽ کہ خدا ۽ غیبت کنگ خدا ۽ آہانی پد
 گار کنگ انت۔ اے کار ۽ دست ۽ وت کنگ یاوتی ہا لوژی صفتیں بندہ ان ۽ کہ پہ
 گلا ۽ ستاء ۽ چرپیں زبان ۽ واجہ بوتگ انت گپت کنگ کہ آوان ۽ بوکشدت ۽ گار بہ
 کنت۔ پميشه بلوچ ۽ گشت صد کثیت زبان ۽ صد بہادنت زبان ۽ عاقلیں بلوچ مدام
 زبان ۽ باہوٹ انت۔

حسین منصور ہلاج

حسین ایرانی آتش پرست ء بغداد ء جاہ منتدیں منصور ہلاج ء پنج ات۔
 منصور ء را حداء گپت ء مسلمان بوت۔ ہمیشا آئی ء پنج حسین مسلمان ات۔ حسین کا
 رست ء بارست بوت گوشت ء من مزین راست گوشے آں چومبارک
 راستکوش ء۔ ”انالحق“ چیا کہ من چه حداء جوڑ بوتگاں یا حداء من ء وتی دروشم ء اذ
 داتگ ہمیشا حدامن ء من حداء۔ بغداد ء عباسی بادشاہ ء چارت کہ انکرہ دروگوئیں ملہانی
 رم ء یک سرمستیں راست گوشے سرء درودنت، چیلکے مان ء کت ء گلوئے
 گت۔ حسین وتی پت ء مسلمان بوگ ء او وتی انالختی ء بے پیتیں دیناں شت۔

۔ گرچو منصورم گشد بردار آں سیمیں بدن
 گر مرا پروائے سر باشد مسلمان نیستم (حافظ)

ابتدا

گوشت کہ اے جہان یک انا گت ء و تاوت جوڑ بوتگ یا قدرت ء فرمان
 ء کہ ”بو“ آڑ بوتگ یا خدا ء دل ء ارادہ ہے کنگ ء گوں ہے ارادہ ء اے تیوگیں زمین ء
 زمان جوڑ چنگ انت ء ہما یکیں کترہ ء انچو کہ چم ء سری کوس گوں چیری ء مہ ڈ کیت۔
 پاکیں بائیل گوشت کہ خدا ء اول بندات ء روشنی جوڑ کنگ ء دگہ پنچ روج ء آئی ء
 زمین ء زمان، انس ء جنس، ماہ ء روج ء استار، درچک ء دار ء ہر شے کہ ہست جوڑ
 کنگ۔ پرے کار ء درستی مرد ء راشش روج یا شش دور یا دوران لگت اتگ۔ ہفتمی دور
 یا روج ہما انت کہ آئی ء وتی ہے کار پدانی یا جوڑ ینگ ء عمل ء سرجم ء برجم بوگ ء شادہ
 پہ آرام ء دل ایمنی گوازینگ۔ بائیل جہان ء جوڑ کنگ ء رندا ایشی ء کرو جگ ء تباہ
 کنگ ء پدا جوڑ ینگ ء تران ء نہ کنت بلے ہندو آئی پاکیں کتاب پُرانا ء
 (Puranas) مان انت کہ اڈ کنگ ء رنداے جہان بازیں رنداں تباہ کنگ بوتگ یا
 تباہ بوتگ۔ بائیل گوشت کہ جہان شش روج ء جوڑ بوتگ۔ مئے ملا ہانی سوچن یکیں
 دمان ء یکیں ”کن فیکون“ ء گت اتگ۔ بائیل ابتدا ء گپ ء جنت ء چہ نیستی ء ہستی
 ء تران ء کنت۔ آ گوشت کہ خدا ء ابتدا گوں روشنی ء اوانہا گوں بنی آدم ء جوڑ ینگ ء
 کنگ۔ اولی ء آخری روچانی نیام ء اے دگہ درتیں شے اڈ دیگ بوتگ انت کہ
 مروچی زانگ، منگ ء گندگ بنت۔

چو کہ اے درتیں کار پہ ارادہ بوتگ انت ہمیشا قدرت ء دگہ انچیں واگے یا

ارادہ ہے اے زمین و زمان و تباہ کت کنت و چونکہ واہگ و ہد و پاس نیست ہمیشہ اگن
 آ ارادہ بہ کنت بزاں کہ ”کلُّ مَنْ عَلِيَّهَا فَاِنْ“ بیت۔ (بلے اگن ”کلُّ مَنْ عَلِيَّهَا فَاِنْ“
 باری بیٹ گڈا ”وَيَقِي وَجْهَ رَبِّكَ ذَوَالْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ“ و دور کیت و اگن حداء و جنہ
 پشت بہ کپیت آ گڈا چون کنت؟ اے بلا ہیں کائنات و و لہجہ تہنائی و بے کسی و چون ہم
 بوت کنت و بے صفت و ثنا کنوک و ہم آئی و ش نہ بیت۔ بلکیں نوکیں پند لے بہ
 سازیت یا گوں ہندو آں وتی قول و پیلو بہ کنت و یک رندے پدا زمین و زمان و
 ہر شے و جوڑ کنگ و کاراں پدا دست گٹ بہ بیت۔ بلے آ و ہداں چوں بیت و چون نہ
 بیت، کئے وتی ایمان و بہ دنت۔؟

یونانی گوشت کہ اے جہان مزنیں مدتے و بد انتظامی و ہر اں ہستی out of
 an state of chaos و رند پیدا بوتگ۔ ہندو گوشت کہ اے زمین و زمان یک
 روچے اڑ نہ بوتگ انت۔ ایشانی جوڑینگ، سرجم کنگ و برجم دارگ و اربانی سال لنگ
 انت بلے اڑ دیگ و دگہ اربانی سالان بعد باز رنداں تباہ بوتگ انت و پدا اڑ دیگ
 بوتگ انت۔ پاکیں رگ و داء مان انت کہ جہان و ساری نہ ہستی بوتگ و ناں نیستی
 "Then was not non existence nor existence"
 ناں تہاری ناں روشنائی، ناں آپ ناں گوات ناں، زمین ناں زمان، ناں مرگ ناں
 زیست۔ ہر نیمگا یک انچائیں ہو رکی، انچائیں نیستی یے تالان بوتگ۔ بلے یونانی و
 ہندو آنی یک فکرے ایش ہم است انت کہ حداء ہستیں چیزانی کمک و Pre
 existing material یا گوں آہانی گوں کپگ و دپ ورگ و جہان اڑ
 داتگ۔ مسلمانیں ملا آنی وڑ و پیش و لاطینی ملا آں ہم گوشتگ کہ لے زمین و زمان

چہ ہجے یا چہ نیستی ہے جوڑ کنگ بوتگ۔ Out of nothingness لاطینی مذہبی
کو اس نیستی ہے ترانہ کفت۔ ہر وڑیں نیستی بلے اسرائیلی ملا گوشت کہ ساری ہے ہج نہ
بوتگ بلے حد بوتگ دگہ ہج ناں، ہر نیمگا تہاری، ہر شے ہو رک، خالی ہے نہ جوڑ پتگیں
ہج (Formless and empty) بوتگ۔ چہ نیستی ہے ہستی ٹہینگ بوتگ۔ پہ
ہندو آں براہما پیدا کنوک انت ہے پیدا کنوک وت پیدا کنوک Brahman ہے
پیدا کنگ وتی وڑے۔ براہمن Supreme reality انت۔ ہما کہ آئی ہے زمین
زمان دست و وت داشتگ انت ہے آہان ہے پرشت ہے پروش ہے نیلیت۔ آئی ہے نہ کسے
چارت کنت ناں دیست کنت ہے ناں مارت کنت۔ آدائم ہے قائم انت۔ حد آئی
حد انت۔ اکس ہورت بچارے گوشتیگاں ہندو وتی براہمن یا حداء راقدرت یا
کائنات یا زمین ہے زمان ہے ہم پلہ کنت ہے رنگیں درونشے دنت ناں کہ یک ہستی
یے یا سہدارے ہے۔ اسرائیلی پہ بنی آدم ہے گوشت کہ حداء وتی دروشم ہے پیدا کنگ،
آششمی روچ یا دور یا دوران ہے کہ ہر دورے لکھان ہے کروڑاں سالی مدت ہے کیش
بوت کنت، لگ ایک دومی نیمگ ہے ہندو آئی پائیں کتاب ہے اے تران کہ جوڑ کنگ ہے
کروجگ ہے درمیان ہے اربانی سالانی فاصلہ مدت بلکیں رنگے ناں رنگے ہے فکری
تب ہے میل ہے وت ماں وت ہے پورنت بلے مئے ”کن فیکو نیں“ ملا اے حبر ہے نہ من
انت۔ آہانی دل ہے زمین ہے زمان ہے ساری ہے حالت یا رندے حالتے ہے فرق ہے پیر ہے سرے
تران بلا ہیں گنا ہے کہ سزائے دوزہ ہے آپ نتوسیں جمبوریں آس انت۔

بلے اے حبر ہم دل ہے کیت کہ قدرت یا مئے حداء، عربانی اللہ، اسرائیلی آئی
یاوتح Yahweh کینانیانیا EI یا فلسطینیانیا Baal یا Anat میسوپوٹینیانیا

مردوک، اسیرینانی اہل و ہندو آئی براہمن و پرچہ چوش کلت یا پرچہ چوش کلت؟
 پرچہ مدام پہ کروچ و پتاء کاراں تو جیل سازنت؟ (اے خدا آئی تہا بازیں حد اپیدا ک
 کنوک نہ انت کستریں حد انت) پہ بغض و کلت، پہ مہر و دوستی یا پہ مڑاہ یا بے مقصد
 و ایشی و تاں روچ و مرچی کسی سر پر نہ بیت و ہمیش انت آئی یا آہانی حدائی و
 مستریں مزن مردی و توان۔ بلے اکس آہاں یا ہمیشاں یکے و اے زمین و زمان، ہستی
 و نیستی، روشنی و تہاری در چک و دار، ماہ و استال و بنی آدم یکتیں دمان و ایش روچ یا
 شش تیوگیں دوران و یا کجام وڑے و کہ اڑداتگ انت باید انت کہ آہانی پر و شگ و
 زیان کنگ و ہم آئی یا آہان و ہنچو و ہد بہ لکتیت۔ دومی ایش کہ اکس کسے چیزے
 اڑدات کنت گڈا پر و شت و کار کت وے ہم کنت۔ بلے اگن چیزے و اڑدیگ بلا
 مقصد بہ بیت آئی و زیاں کنگ و ہم مقصدے بوت نہ کنت۔ جوڑ کنوک و زیاں کنوک
 بزاں کہ سر و وت نہ انت۔ بلے ہما شے کہ وت اڑ کچنگ چو کہ حد آ ہمیشا نمیران انت
 کہ کس و اڑ نہ داتگ، وت جوڑ بوتگ یا ہست انت۔ چیا کہ اگن کسے و اڑ بوتیں و
 زیان وے ہم کت کنگ ات۔ ملا اے حمر و پھر گشت نہ کلت کہ نیکی، بدی، دروغ
 ، راست، نفرت، مہر حد و اڑ نہ داتگ انت بلے اکس ایش اڑدیگ بوتگ انت گڈا لم
 و نمیران بوت نہ کلت و حقیقت ایش انت کہ اے وت و اڑ بوتگ انت چیا کہ
 اے نمیران انت ہست انت کہ ہست انت۔ جہاں مانیت شر و نہ مانیت شر۔

حد آنی چکاس

اسرائیل ۽ بادشاہ احب (874-853 BC) ۽ Phoenicians آنی
 بادشاہ ۽ جنک بی بی Jezebel سانگ گت۔ فونینیسین آنی حدادگرے ات۔ آئی ۽
 نام Baal ات ہمیشہ جزیبیل ۽ سبب ۽ بازیں اسرائیلی آں بال ۽ منوگری ۽ شکرگزاری
 شروع گت۔ اے حمر اسرائیلی ملّا ۽ کواساں ۽ اسرائیلی آنی آوہد ۽ پیغمبر الی
 جاہ (Elijah) ۽ کہ عرب ۽ حضرت الیاس ۽ گوشت دوست نہ بوت۔
 آپرے حمر ۽ ہم ناراض انت کہ اسرائیلی بادشاہ ۽ زال ۽ حدادگرے ۽ اسرائیلی آنی بادشاہ ۽
 مخلوق ۽ حدادگرے۔ ہے زمانگ ۽ مزنیں ڈکالے کپت۔ نوں آہاں ترات ۽ تڑنڈت کہ
 ڈکال ۽ اے دگہ ویلانی مستریں سبب ایش انت کہ بادشاہ ۽ جن ۽ پہوت ۽ دگہ حدایے
 داشگ ہمیشہ اسرائیل ۽ حداسک نارضا انت۔ ملا آں گوشت کہ اے بی بی جزیبیل ۽ حداء
 شومی انت کہ اسرائیلی چووار ۽ دربر انت۔ بادشاہ ۽ آئی ۽ زال ۽ گوشت کہ الی جاہ سلکیں
 مورمانٹ ۽ دروغ بندیں مردے۔ اے ہمیش انت کہ تڑیت ۽ مارا ڈوباریت ۽ جزیبیل ۽
 حداء ہم ڈوباریت، آئی ۽ متوکاں بد ۽ رد کنت۔ ابید کشگ ۽ گارکنگ ۽ ایشی ۽ دگہ ہچ راہ
 نیست۔ بادشاہ ۽ ابید یہ نامیں مردے رواں دات کہ الی جاہ ہر جا کہ انت آئی ۽ بہ گپت ۽
 بیاریت۔ ابید یہ شپ جاہ ۽ روج جاہ بوت۔ الی جاہ ۽ درکیتک ۽ گوشت ۽ کہ
 بادشاہ ۽ آئی ۽ زال تئی سر ۽ سکت نہ وش انت۔ تئی کشگ ۽ چک ۽ پد نہ بنت۔ الی جاہ ۽ گوشت
 کہ من بادشاہ ۽ منور ۽ وت روان ۽ احوال دیاں۔ آ بادشاہ ۽ دربار ۽ حاضر بوت ۽ گوشت

عے کہ من پہ کس ء بدی نہ کنگ بلے ہتھیں حمر ایش انت کہ اسرائیل ء حدایاوتخ انت، بال
 نہ انت بلے تئی زال بی بی جزیل ء بال ایں حداء بندگی بنا کنگ ء صداں ملا ء عالم وتی کورا
 جا کہ داتگ۔ پرے حمر ء یاوتخ وش نہ انت۔ آئی ء گوشت اکس تو پرے حمر ء شک دارے
 کہ بال مستر ء یاوتخ کستر انت گڑا تو بال ء ملا ء متو گراں ء اے دگہ حد آئی ملا آں کارل
 کوہ ء بلوٹائیں، مرد ء بگاوت پیدا اور بیت۔ ہر کس جم ء وت بہ گندیت کہ فونینیسینی حد
 طاقت ور تر انت یا مئے یاوتخ۔ چرے دوئیں حد آں ہر کس کہ طاقت ء کرامت ء میش
 بوت حد اہا انت۔ بادشاہ ء جارے پر ینت۔ خلقت کوہ ء داماں ء مچ بوت۔

اے نیمگ ء الی جاہ ء آئی ء ملا کہ یاوتخ ء متوک اتنت ء دومی نیمگ 450
 ملا ء عالم کہ بال ء پلہ مرز ء متوک اتنت۔ اے درست کارل ء کوہ ء مچ بوتنت
 ۔ آزماگ ء فلسطین ء اسرائیل ء فگ ء ہے دوئیں حدانا نام اتنت۔ بال ء یاوتخ،
 اسرائیلیاں گوشت کہ زور آور تریں حدایاوتخ انت۔ فونینیسین آں گوشت کہ اصلیں
 حدابال انت ء اے بال ایں حداہنچو تر سناک انت کہ آچہ آ زمان ء انگر گوارت کنت
 ہر چیز ء کہ دل ء بلوٹیت سوچیت۔ اے حچی ء دیمالی جاہ ء دراجیں گشتائے دات
 ء وتی حداء راساڑات ء گوشت کہ اسرائیلیان ء نوں دو دگ بوگ ء ضرورت نہ
 انت۔ آئی ء گوشت اسرائیلی گنوک مہ بنت، دژ منانی بٹالاں ردمہ کپنت ء بزانت کہ
 واجہ یاوتخ سک طاقتور انت ء حدائی ء لائق انت ہم ء نوں الی جاہ ء پند لے سازت۔
 آئی دو کار گیر آورت ء قربان جاہ ء بست۔ گوشت ء اے دوئیں کار گیراں بوش
 ات ء گوشتان ء وٹ وٹ کن ات۔ یک کار گیرے ء گوشت یک نیمگے کت۔ دار

۱۰۰ کجاکت ۱۰۰ ہے گوشتان ۱۰۰ در تک چو کہ پہ گوشت ۱۰۰ چگ ۱۰۰ دار ۱۰۰ ایر کت۔ دومی
 گوک ۱۰۰ گوشت ہے رنگ ۱۰۰ نرست، ہم دارانی سر ۱۰۰ جت بلے چون ۱۰۰ ۱۰۰ کت کہ
 دارانی چیر ۱۰۰ تک ۱۰۰ در اجیس چری یے برات ۱۰۰ گوشت کہ ہے چری ۱۰۰ تہا ٹیل ۱۰۰
 کر پاس ۱۰۰ مان کت۔ نوں آئی ۱۰۰ بال ۱۰۰ ملا ۱۰۰ عالمان گوانک جت کہ ساری ۱۰۰ بالیں
 خدا ۱۰۰ ملا ۱۰۰ قرآن واں وتی خدا ۱۰۰ تو ار پر بہ جنت، ہر کجا انت آئی ۱۰۰ بیارنت اگن آوانی
 خدا ۱۰۰ چہ آ زمان ۱۰۰ آ سے روک ۱۰۰ گت ۱۰۰ اولی بنجل ۱۰۰ دار بن دات ۱۰۰ گوشت ۱۰۰ ۱۰۰ سوکتنت
 بز ان کہ ۱۰۰ ۱۰۰ خدا بال انت یاوت ۱۰۰ نہ انت ۱۰۰ آئی ۱۰۰ اے کار کت نہ کت ۱۰۰ یاوت ۱۰۰
 اے کار کت بز ان اسرائیل ۱۰۰ خدا یاوت ۱۰۰ انت ۱۰۰ ہے یاوت ۱۰۰ انت کہ خدا ۱۰۰ آنی دیوان ۱۰۰
 مسر ۱۰۰ براہ انت۔ بال ۱۰۰ 450 ۱۰۰ نیں ملا ۱۰۰ آں اے شرط من ات۔ درست یک
 رداوشات ۱۰۰ دپ اش پچ لگوشت ۱۰۰ وتی خدا ۱۰۰ را تو ار پر جت کہ موقع ہمیش انت وتی
 طاقت ۱۰۰ نشان بدے ۱۰۰ اے داراں بن دے ۱۰۰ گوشتاں بسوج۔ مارا شات ۱۰۰ دژ مناں
 ناشات کن۔ بلے صباہ ۱۰۰ بگرتاں نیم روج ۱۰۰ بال ۱۰۰ اے کار کت نہ کت۔ ناں آس
 ۱۰۰ در ز دات ۱۰۰ ناں دار ۱۰۰ ۱۰۰ سوکتنت ناں گوشت ۱۰۰ ۱۰۰ پتکتنت۔ ملا ۱۰۰ آں مز نیں
 جوڑ گ یے کت۔ مز نیں دم ۱۰۰ دو تے کت، مز نیں فر یاد ۱۰۰ وا ہی کت بلے بال ۱۰۰ گوشاں
 مورے ۱۰۰ نہ وارت۔ آئی ۱۰۰ ۱۰۰ چ ظاہری نہ کت۔ واجہ بال ۱۰۰ ملا شرمندہ ۱۰۰ حیران بوتنت
 چیا کہ آہانی خدا بگا بوت۔ چد ۱۰۰ پدالی جاہ ۱۰۰ وتی یاوت ۱۰۰ را تو ار پر جت کہ ہے کن
 مروچی اکس تو چ کت نہ کت مے دیم سیاہ بیت۔ اے دوران ۱۰۰ چہ دور ۱۰۰ آئی ۱۰۰
 ملا یے ۱۰۰ ہا ٹیلان ۱۰۰ چیر ۱۰۰ کائی آس گون دات۔ ”ہما دمان ۱۰۰ آ سے چہ آ زمان ۱۰۰

روک بوت“ ء ہے قربان جاہ ءے ما نشانت ء دار ءے بن دانتت۔ نوں الی جاہ ء کجا
 دار ءے۔ اسرائیلی گل ء بال بوتنت۔ الی جاہ ء گوشت کہ بچارات اصل حد اکجام انت
 بال انت یا یاتح انت؟ چماروج ء اسرائیل ء ہے یکیں حد امتن ات۔ الی جاہ ء بال
 450 میں ملا دزگیر کتت۔ آئی ء گوشت اگن اے ملا کشگ ء گار کنگ مہ بنت
 اے دگہ بازی فتنہ پاد کتت۔ آئی ء آدرستیں عالم ء قرآن وانانی گردن
 جت۔ چماروج ء یاتح ء بال ء حدائی ء جاگہ گپت۔ اسرائیلی گل ء شادان
 بوتنت کہ آہانی حد اگیش بوت ء اے دگہ مخلوقانی حد ادر بازی بوتنت (پرے

قصہ ء آیاتاں پجارت بائیکل, Kings, 18:25-40)

یہودی آنی واجہیں پیغمبر الی جاہ مزنیں کچے ات۔ کس ء نہ اشکگ کہ کسے چ
 مڑوکیں پہلواناں بلاہیں بیمناکیں حد آں چکاسیت۔ الی جاہ ء زانگ ات کہ دوک
 مڑیت یکے کتیت یکے بادت۔ اگن بال ء ملا چوالی جاہ ء حیلہ بازے بوتیں
 یاتح ء بدل ء بال ء بہ کتتیں، مروچی دور ہمائی بیگ ات۔ نہ یہودی اے حالت ء
 منتت ء ناں مسلمان چیا کہ مسلمانانی حد اہم ہے اسرائیلی آنی حد انت بلے شربوت
 کہ یاتح ء کت ات ء مسلمان چہ کافر ی ء رکت انت ء کافر چہ مسلمانانی ء عذاب ء
 پکت انت۔ اگن بال ء بہ کتتیں آدراں بلکیں وتی ٹر چہ آپ ء بہ کتتیں بلے
 ہندوستانی، پنجابی، ایرانی ء افغانیں مسلمان مروچی پہ کافر ی بلے براہ انتت ء عرب
 ”مکہ ء مدینہ ء خادم حرمین شریفیں“ ء بدل ء بغداد ء یروشلم ء زیارتانی پکالی ء سوالی
 بوتگ انتت بلے دانائیں حد اچہ ہر کس ء شر تر زانت، پہ کس ء بد ءے نیت۔ بلے حد

ایمان بہ ذنت و اجہ الی جاہ ء کہ ہمے پندل ءے سازات ء حدائیں یاوتح ء کہ آئی ء
حدائیں بال ء را پرورش دات ء بگاگت ۔

ایران ء شاعریں فردوسی مرت ء ءشت دل ء کہتی ءے نہشت کہ گوج واریں
عرب و اجہیں سائرس ء تحت ء تاج ء وارث بوتنت بلے فردوسی ء اے حمر نہ چار ات کہ
اے گوج واریں عربانی بود ء برکت نہ ات ۔ بہ گلاہ آہانی اللہ ئیں حداء ۔ یک نیمگے عربانی
زنسائیں اللہ ء دومی نیمگ ء ایرانیانی اہورا مزدا، گجا اہورا مزدا کہ تیوگیں جہان ء پیدا ک
کوک انت بلے زریت پہ وشی ء ایمنی ء ۔ چہ تہاری ء روشنی پتیت، غماں گوں گلاں
رجت، درد ء اندوہانی بدل ء شادمانی لوہیت، جنگ، فتنہ ء کوش ء بدل ء امن ء و شحالی
لوہیت ء گجا آ بلاہیں رب العالمین کہ آئی ء رامیسو ٹیمین (Mesopotamian)
ان، اسیرینیاں الل، ساری ء عرباں لات ء رند ء اللہ ء پرشائیں لقب دات ۔ آچہ
اسرائیل ء یاوتح ء ہم زور اور ترات ۔ ہما ات عربانی پشت ء پناہ ۔ ہمیشہ اہورا مزدائی
کارے نہ ات ۔ آئی ء ایرانیان ء چہ گوج واریں عرباں رکھینت نہ گت ء ناں کہ مزن
شائیں سائرس ء تاج ء تحت پہریزت گت ۔ اہورا چو بال ء لغور بوت ء عربانی اللہ گیش
بوت ۔ بادشاہ احب ء وہداں کارل ء کوه دامن ء پندل ساز چرپ زبائیں الی جاہ ات
ایرانی شاہ یزدگرد ء دور ء قادسیہ ء حیلہ باز حسدی ئیں بلوچیں کماندار میر سیاہ و ش ات ۔

کوریمیم

اگن انسان آدم زئی انت گڑا ابتداء ہر کس زانت بلے آئی ء عاقبت چہی
 انت، ہست ء نیست ء اے جہان ء آ کجا اوشتوک انت، کس زانت۔ اے جہاں
 اگن پہ گوچلی یا پہ کسد اڑ دیگ بوتگ بز ان کہ ابتداء یے ہست ء ہر ابتداء سر پہ
 انتہاء جنت ء اکس جوڑ کنگ نہ بوتگ گڑا انتہاء ء نیست، ہست انت کہ ہست انت
 ء وہد یکہ ہست انت گڑا ہے میر انیس ہستی ء مارشت انسان ء ہزاراں سالانی اخلاقی ء
 فکری مزں مردی ء گڑک ء ملک دنت۔ قرنانی سالانی پدنبودیں زند ء اورند ہم بنی
 آدم لہر زگ انت چیا کہ گوں آئی ء نازانتی ء قدیمی ویل یے گوں تر اتگ پمیشا زانت
 ء فہم ء ہیتتاں ء ہے ہیتتانی گمگاریں درداں آپھر سکت نہ کنت بلے حدابنی آدم ء
 رامدام ہنچو کوریمیم کنتاں چیا کہ اکس آ ہر وہدے کہ زانت ء منزل ء سر بوت ء مرمت
 ء کہ آ کئے انت بز اں کعبئی پہ کوفی کنت۔ آ چومتیں لیڑ ہاں دروشاپ جنت ناں
 پہوت مڑا ہے پشت گیتت ء ناں پہ دگراں۔

گنی بنی

میر مراد جہد گریں مردے ات۔ ادکت ء اودے ء کت، وتی بچ ء نشار
 ءے لاپ دانت۔ مراد ء لوگ ء دپ ء لہتیں پس۔ یک مادگے ء یک اُشرے ہم
 است ات۔ لاپ ء تنگ نہ ات، آئی ء وتی بچ ء نشار سک دوست اتنت۔ چہ ہنکت ء
 ات ات کارے کت بلے آہان ء کار ء نہ گوشت ءے۔

سال ء ماہ گوشت انت۔ مراد کار کپت بوت۔ قدرت ء آئی ء حشک گلگے
 کول کپت۔ تحت ء باہوٹ ات۔ مراد ء نشار اور کان ء مدام وتی مرد، رضائی ء دل
 چنڈت ء گوشت کہ وتی پت ء تو جیل ء بہ کن کہ مے سر ء بہ کپیت۔ وپنگ ء کلّیت۔ مارا
 ہاں شپاں آرام ء نار وچاں ترہگ۔

دیر نہ گوشت کہ رضائی ء بچ یے بوت۔ میر مراد گل ء بال بوت۔ مدام وتی
 نشار ء را گوانک ءے جت کہ منی نما سگ ء بیار کہ من چاران ءے۔ اور کاں ء پے

ترپش چہلی جواب دات ”ناکومنی ہے یکتیں بچ انت۔ ایشی ء شگ کلگے مددیے۔“
 نشار ء چوشیں گیاں مراد ء دل جہلگ ء کت بلے بچ گوشت ء نہ کت۔ یک
 روپے نشار لوگ ء درات۔ مراد لپوشان ء پہ گوانزگ ء شت۔ وتی نماسگ ء
 گت، چارت ء دل ء داشت۔ نشار ء جم کت انت پر۔ آدرک ء آتک، وتی چکت
 ء چہ ناکو ء دستاں ترپت ء بچ گت ء مراد ء رادو دستے دات۔ آئی ء پیریں ناکو گن
 منجو کت۔ اور کان ء دپ بچ لگوشت ”اے ڈبوسک نہ مریت ء مے سر ء نہ کپیت۔
 مے چک ء را بے بلا ہے نادر اہی یے دت“ بیگاہ ء رضائی لوگ ء آتک، دیرت
 ء جن ننگ ء گریوگ ء انت۔ زال ء مرد ء راناں آپ دات ء ناں نان۔ دات
 ء تہارات۔ شپ ء جنیں ء مرد ء رچت ء دیما گت، گوشت ء تی پت
 نادر اہی مے بچ ء را ہم بارت گوں۔ وت کہ رو ت حدائے بہ برات، زیک ء بیک
 بوشتیں۔ بلے من زاناں مے سر ء گار کنت۔ آئی ء رضائی ء را حال دات کہ مروچی
 دمانے ننگ آں، تی پت ء منی چک ء را چہ گوانزگ ء درنگ ء وتی گت ء نادرنگ
 نوں اے بیماری مے چک ء اکس مروچی ناں باندا ت گپت۔ اور کان ء گوشت
 مردنوں من تی لوگ ء نشت نہ کناں۔ تی تب انت، من ء زور ء شر ء وتی ٹھوکی
 پت ء زور ء شر۔ ترا گچین انت۔

صباہ ء ماہلہ رضائی وتی پت ء گوراشت۔ سروں ء نشت ء گوشت ء
 مروچی بیارویں کئے تر ء گردے کنیں تاکہ تی پاد بچ بہ بنت۔ زیاد میں ورسگاں تی پاد
 ہائی بڑنگ۔ مراد حیران بوت کہ پرانی ء چوشیں وشتیں واہگ؟ آئی ء جواب دات کہ من

زنگی نہاں۔ منی کو نڈھٹنگ انت۔ بلے چکت ء ستم کت کہ روگی انت۔ مراد ء وتی بچ ء
 نیمگ ء پرنظری چارت۔ دیست ءے کہ نشار ہم نزیک ء اوشتا تک ء دلگوش ءے ہمینگ
 انت۔ ابکہ ات۔ بلے بچ ءے نہ گوشت۔ دمانے ء رند سواس ءے پاد ء کتقت۔ لٹ
 ءے دست ء کت، چکی یے جت ء پاد آ تک، تتر ان ء رہادگ بوت۔ لوگانی دیگی
 نیمگ ء کوہ ات۔ دیست ءے بچ ء دیم پما کوہ ء دات۔ پت ء کوہ ء نیمگ ء چارت۔
 اجکہ بوت۔ آئی ء پاداں جواب دات۔ توار ءے کت کہ چد ء دیم من ء پاد نہ برنت۔
 بچ ء پیریں پت ء را کہ گوشت ء یلہ داتگ ات ء حسکیں پوستے ات، کوپگاں کت ء دیم پما
 کوہ ء سرشاں دات۔ کوہ ء سر بر ء کہ سر بوتنت پت ء گوشت کہ رضائی ژیمب چپی نیمگ ء
 انت۔ چکت کلہے لہرزگ بوت ء بخت ءے گپت کہ ابا تو چون زانے کہ ژیمب
 آیمگ ء انت ء من ترا ہے ژیمب ء چگل دیگ لوٹاں۔ پت ء آ ہے کش ات ء گوں
 ارکی میں چماں گوشت ءے، ہے کار ء کہ تو مروچی کنگائے، من پنجاہ سال ساری گوں
 وتی پت ء گنگ۔ مراد ء لنگ ژیمب ء نیمگ ء ٹال کت ء بچ ء رانسان دات ”آ ہڈاں
 گدے، آ منی پت ء سر ء کانپول انت“ مراد ء ہسکارت ء گریت۔ من ہم وتی پت
 ہے جا کہ ء چہ ہے کوہ ء سر ء دو دست دات ء ہے ژیمب ء چگل دات۔ مراد ء رضائی
 ء را چارت ء گوشت نوں تو ہما کنگائے کہ من کنگ بلے کنی بنی۔

مچ عجن

مردے ء دگرے ء زال پہ زور ہل ات ء نکاح کت۔ زال ء وتی ساری ء مرد
سک دوست ات ء آئی دل ء دو بہر گوں ہما مرد ء ات۔ نوکیں مرد ہم شکت ات ء مدام
جنین ء رابد ء رو ء شگان ء پگان ء کت۔ جنین مدام سراپ ء ات کہ کجام روج بہ بیت
کہ من ایشی ء را وتی بختان بکناں۔ یک روچے مرد ء جن مچ ء روپگ ء ملک ء
شنت۔ زال یک مچ یے ء سراسرکت ء مرد مچ ء بن ء ات۔ زال کہ مچ ء سراسرست، کوکار
ء کت ء مرد ء را گوشت ء کہ اے چونیں جنینے کہ تی گورا نشتگ۔ مرد ء جواب
دات کہ تی سرکشگ منی گورا کس نیست۔ من ایوکاں۔ زال ء پتھان ء پلپٹینیت، جہل ء
چارت ء پدا کوکار کت کہ تو دروغ بندگ ء۔ تی گورا جنینے نشتگ۔ من زاناں تی یار
انت۔ مرد ء سوگند وارت کہ منی گورا کس نیست۔ زال ء گوشت کہ اے حمر نہ انت گزا
لم ء اے مچ ء عجن یے مان انت۔ زال چہ مچ ء ایرا آتک ء مرد ء را گوشت ء کہ نوں تو
سرکپ باریں ہے جن گوں تو چون کنیت۔ مرد سراسرکت۔ مرد مچ ء لٹان رست کہ چہ مرد ء
سرین ء تور لگوشت ء بن ء کپت ء مرد مچ ء سرادرنگ بوت۔ زال ء وتی ساری ء مرد سوگ
کتگ ات۔ آ آتگ ات، پچے ء چیرا پتگ ات۔ اشارہ ء کت۔ آ آتک ء مرد ء
جن ہم مجلس ء ہم صحبت بوتنت۔ مرد ء چہ مچ ء سرادرست ء کوکار کت کہ تو گوں کیا نشتگ ء
صحبتجائے۔ زال ء جواب دات کہ منی گورا کس نیست۔ من زاناں ترا ہم ہے جن ء
کچنگ۔ مرد ء تور کچنگ ات۔ ایرا آتک ء نہ کت، مزنیں کوکار ء سلی یے کت ء
۔ لاچار بوت ء چہ مچ ء سرا دور ء کت۔ مرد بن ء کپت ء مگین ء چہ جہہ بنداں
درا تگ ء تاں زندگ ات تہت ء باہوٹ ات۔

مولد ماتین خلیفہ

محمد امین ہارون رشیدؒ رند خلیفہ (193-198 ہجری) بوت۔ بلے چار
 سالؒ پدائیؒ عجد مادریں برات ماموں رشیدؒ محمد امین کشت ء ءوت خلیفہ بوت۔ یک
 روچے مامون رشید امین ء مات بی بی زبیدہ ء گوراشت۔ مامون ء گوشت کہ اماں، تئی
 لٹ سرگ ء انت بلکیں تو من ء بد دعا دیگائے کہ من تئی پنج کشنگ ء خلیفہ ء عہدہ
 کھنگ۔ بی بی زبیدہ ء درائینت من ناں ترا بد دعا کنگا آل ء ناں من ء گوں تو گلگے
 است۔ منی لٹ سرگ ء انت کہ من ء یک دیریں واقعہ یے گیر آہگ ء انت۔ مامون
 ء جست کت کہ آکجام انت؟ مات ء درائینت کہ یک روچے من گوں تئی پت ء شطرنج
 ء گوازی ء اماں۔ شرط ہمیش ات کہ ہر کس بازی ء کثیت ہرچی بگوشتیت بباد یوک ہما
 کنت کہ کٹوک بگوشتیت تئی پت ء بازی کت ات ء گوشت ءے کہ منی شرط ہمیش
 انت کہ من وتی گداں در بہ کناں ء لوگ ء چپ ء چا گرد ء برہنگی ء بہ گرداں۔ من

مزنیں فریادے کت ء گوشت کہ من تئی عزتاں، تو چو گنوگ مہ بو من ء نامحرے
 بکندیت پہ تو چے پشت کدیت۔ بلے آئی ء نہ من ات۔ من ہنچو کت کہ آئی ء گوشتگ
 ات۔ دومی بازی ء من آئی ء راکٹ ات۔ نوں منی باری ات۔ من گوشت کہ منی شرط
 ہمیش انت کہ تو برو سرت ء مولدانی کمپان ء او ہا مولد کہ بد صورت ترانت گوں ہائی
 ء وپت ء و اب بہ کن۔ تئی پت ء من ء سک باز منت کت ء طما ء لالچ ہم دات بلے
 من نہ من ات۔ آئی ء را پا داں نہ برت بلے من آئی ء را دست ء گپت ء ہا کمپان ء
 برت۔ من ”مراجل“ نامیں مولدے دیست کہ منی دل ء چہ درستاں بد شکل ترات۔ من
 گوشت کہ تو گوں ہمیشی ء وپت ء و اب بہ کن۔ بی بی زبیدہ ء مامون ء نیمگ ء چارت
 ء گشت کہ تو ہا مولد، مراجل ء ہٹی میں بیچے۔ (۱)

۱۔ حیات الحیوان: علامہ محمد بن موسیٰ کمال الدین الدمیری: جلد اول: صفحہ 240

مٹلا رو باہ ءِ منصفی

رو باہ ءِ تو لگے سکت سنگت اتنت۔ یکجاہ گشت ءِ شکار اشکت۔ یک روچے
 تو لگ ءِ رو باہ ءِ را گوشت کہ بروں شیر ءِ سلام ءِ۔ رو باہ اجکہ بوت، گوشت ءِ وتی قد ءِ
 گارمہ کن، مارا باید انت کہ ما کاٹکے بہ وریں ءِ را ہوٹکے بہ وریں۔ پہ شیر ءِ دیوان ءِ
 ننگ ءِ ناں تو شیرے پیئے ءِ ناں من۔ تو لگ ءِ درائینت کہ شیر ملک ءِ بادشاہ
 انت۔ روچے ناں روچے مارا ہم کارے کپیت۔ آئی ءِ گوشت کہ ما کہ شیر ءِ گورا رو آ بہ
 کنیں آدگہ درستیں جانور مئے عزت ءِ کثت ءِ چہ ماتر سنت ہم۔ رو باہ ءِ تو لگ ءِ را سر پد
 کت کہ بادشاہ شتر انت پہ وت ءِ اگن گندگ انت ہم پہ وت، چہ بادشاہ ءِ وت ءِ را دور
 دارگ درستیں شتر انت۔ تو لگ دل ءِ وش نہ بوت ءِ الوک ءِ شیر ءِ چیز ءِ سر بوت۔ شیر
 ءِ تو لگ ءِ را بیاء متند کت، چہ پشت کچنگیں دپلیں شکار ءِ ٹکرے گوشت ءِ ہم
 دات۔ تو لگ ءِ لاپ ءِ سیر ءِ وارت ءِ وارت بوت گوں، رو باہ ءِ قصہ ءِ کثت ءِ گوشت
 ءِ کہ تو گوں نیا ہگ ءِ ردنگ۔ رو باہ ءِ را حال ءِ دات کہ شیر رحم دیں مردے

آئی ء من ء عزت دات ء ورگ ہم دات۔ روباه ء کندت ء گوشت کہ حاکم ء ناں وشی ء
بچار ء ناں نہ وشی ء۔ حاکم حاکم انت۔

لہتیں روچ ء رند تو لگ ء روباه ء را گوشت کہ مروچی مارا شکار دست نہ
کچنگ۔ من شیر ء گوراروگ لوٹاں۔ گوں آئی ء حال ء احوال ہم کناں ء اود اورگ ہم
وراں۔ تو لگ ء روباه ء راتر سینت کہ اکس تو مروچی ہم گوں من میائے گون، من شیر ء
حال دیاں کہ تو آئی ء مزنی ء حاکمی ء نہ متئے۔ روباه ء چارت کہ اے ناسر پدیں
پوکڑا یے، اکس اے مرد ء شیر ء را چوش گوشت، شیر ناراض بیت ء آئی ء ناراضی منی
موت انت۔ روباه ء درآینت کہ من مسکرا سنگ ء تئی دل چارتنگ۔ من کدی گوشتنگ
کہ من شیر ء سلاماں نیاہاں گوں۔

روباہ ء تو لگ شیر ء دربار ء حاضر بوتنت۔ آئی ء سر ء سلامتی ء دعا اش
لوٹت۔ روباه ء شیر ء نیمگ ء چارت ء گوشت کہ تو مئے بادشاہ ءے، تئی دریا دلی، تئی
ملک مردی، تئی بہادری ء مزن مردی ء مثال دگہ جاگہہ نگواہیت۔ حداترا و شمال ء تئی
ساہگ ء پھ ماسارت بہ کنت۔ شیروش بوت ء گوشت ءے کہ تو ء ملا روباه ء عقلمندی ء
بارو من ساری ء ہم اشکنگ ء نوں من الم بوتتاں کہ تو شیریں مردے ءے۔ شیر ء آہان ء
نادینت، ورگ دات ء گوشت کہ چہ مروچی ء شامنی نزیکیں سنگت ات۔ باید نہ انت
کہ شما چہ من دور بہ بخت۔ شما اے شپ ء ہدامنی گورا اڑکن ات کہ بانداما ء شما تئی ء
شکار کنیں۔

تو لگ ء پھ گل ء روباه ء پھ لا چاری شپ صہب کت۔ دومی روچ ء شیر

تو لگ ءِ روباه شکار ءِ در کپنت۔ تو لگ ءِ روباه ءِ شکار ماں ترینت انت ءِ شیر ءِ جت ءِ
 پردشت۔ ایشاں یک مزنیں جنگلی حرے، یک پے ءِ یک کر گوشکے ءِ شکار
 کت۔ شکاران ءِ در چکے ءِ ساہگ ءِ آورت ءِ ایراش کنت۔ شیر ءِ روباه ءِ را گوشت کہ
 من لوٹاں کہ تو اے سیسیں شکاراں بہر ءِ بانگ بہ کنئے۔ روباه ءِ سر جہل کت ءِ پہ ادب
 گالی بوت کہ واجہ من اے گوہ ءِ وارت نہ کنناں کہ تئی موجودگی ءِ من ایشاں بہر بہ
 کنناں۔ روباه ءِ گوشت کہ مئے پت ءِ پیرک تئی خدمت گار بوتگ انت۔ تئی انصاف ءِ
 رعیت دوستی ہر جا کہ مشہور انت۔ ہر چی کنئے وت بہ کن۔ شیر ءِ تو لگ ءِ نیمگ ءِ دیم
 ترینت ءِ گوشت ءِ کہ من لوٹاں کہ تو ءِ تو لگ ایشاں بہر بہ کنت۔ تو لگ گل بوت ءِ
 سٹ ءِ مکت کت کہ شیر ءِ آئی ءِ را چوشیں مستری یے داتگ۔ گوشت ءِ کہ ہر
 چی تئی حکم بہ بیت۔ تو لگ شکارانی چپ ءِ چاگرد ءِ گشت ءِ در آئینت ءِ کہ واجہ چو کہ تو
 سترے ہمیشا بہر اے رنگ ءِ انت کہ حرتئی انت۔ پس منی ءِ کر گوشگ روباہ۔ شیر ءِ کہ
 اے اشکت، برانز گیت، تو لگ ءِ را دو دست یے دات، سر ءِ نشت ءِ بلا ہیں پوہئے
 گوشت ءِ چہ تو لگ ءِ جان ءِ در کت ءِ گوشت ءِ کہ ہمیش انت تئی انصاف
 ؟ تو لگ ءِ را پٹاں کاری کنگ ات، کلونزگ ءِ ات۔ روباه ءِ گوں بے وسی ءِ بڑگی دست
 بست ءِ اوشتاں ءِ شیر ءِ را گوشت کہ وتی رعیت ءِ چوشیں ردی آنی بخشکبا دشاہانی شان
 انت۔ پراہاں عزتے۔ تو لگ ءِ مزنیں گوہے وارنگ، چوشیں کپتہ صبری ایشی ءِ عادت
 انت۔ تو اے رندا ایشی ءِ پہل بہ کن۔ من وت اے تو لگ ءِ ہما سبق ءِ دیاں کہ آوتی
 نماں گاں کلوہ بہ کنت۔ تو منی خاطر اتو لگ ءِ رایلہ بدئے۔ شیر ءِ تو لگ ءِ رایلہ دات ءِ

روباہ ء را گوشت کہ تو سو گھیں مردے ءے تئی حبر من زرت بلے من لوٹاں کہ اے
شکاراں تو بہر بہ کئے چیا کہ من نہ لوٹاں کہ کسے من ءے اے شگان ءے بہ جنت کہ من گوں ش
دغا کنگ یا بہر ءے بانگ ءے انصاف نہ کنگ۔

روباہ ء گوشت کہ تئی حکم منی سرو چمان انت بلے منی بہر ءے بانگ بے ریا ء
زوانت، من انصاف کناں، تو وش بے شر ءے ناراض بے شر ءے منی بہر ءے بانگ ایش
انت کہ حرتی مرو چگیں نیم روج ءے نان انت۔ پس تئی شپ ءے شام انت ءے منی دل ءے شر تر
ہمیش انت کہ کر گو شک ءے من پہ تئی صباہ ءے ارز بند ءے ایر بہ کناں۔ شیر سکت وش بوت ء
گوشت ءے کہ تو شر یں بہرے کنگ ءے تئی انصاف ءے من متاں بلے شمنے بہر کج
انت۔ روباہ کھے وار خطا بوت بلے وتی ڈیل ءے وڈم دات ءے گوشت ءے کہ تو لگ
گوں چشیں کپتہ حبری ءے حرا یں بہر ءے اے نہ کرزیت کہ من آئی ءے را چرے شکاراں
کھرے ہم بدیاں۔ باقی پشت کپتگاں من، تو وت زانے کہ پشت کپتگیں ہڈ کے ہم من
ءے پہ شپ ءے روج ءے نان ءے بس انت ءے چوننا ہلہتیں روج انت کہ منی لاپ وش نہ انت ء
من ورد باز کم کنگ۔ شیر ءے جست کت کہ چوشیں شر یں انصاف تو کجا ہیل
کنگ۔ روباہ ءے درآینت کہ واجہ ماچہ پت ءے پیر کاں ملا ہیں مردیں، مئے کار خیر خواہی ء
دور اندیشی انت۔ ماچہ وتی پیریناں باز ہیل کپتگ بلے ہتیں حبر ایش انت کہ مروچی
گیں انصاف ءے سبق من چہ تو لگ ءے پرے حال ءے رسگ ءے کپتگ۔

پنڈوک

محمد القاہر باللہ بغدادی مسلمانانی خلیفہ ات۔ ایشی ء را گیت ء قیداش
 کت۔ اے مرد چہ قید ء تک بلے دیر نہ بوت کہ آئی ء وتی فوجیاں اے مرد ء را گیت ء
 آئی ء جم اش در کتت۔ اے مرد تاں دیراں زندگی بوت ء بغدادی مسیحیانی دپ ء صدا
 ء کش ات ء پنڈت ء۔ گوشت ء بہ دیت پہ نام ء اللہ۔ من ء ہجہ بیارت
 کہ من بغدادی خلیفہ بوتگاں بلے من ء بے ریائیں و ہد ء کپتگ۔ بہ دیت من ء کہ من
 چہ شدیکاں شدیک تراں۔

پت ءُ چک

میر دلاور ہلک ءُ کماش ات۔ نان دہ ءُ میا ر جل یے ات، عاجز بوت، تحت ءُ
 باہوٹ ات۔ دلاور ءُ دو جن کچنگ ات۔ آئی ءُ چہ اولی زال ءُ کہ بیراں بوتگ ات،
 چارنچ اتنت ءُ چہ دومی ورنائیں جن ءُ سے نچ اتنت۔ میر دلاور ہفت نچ ءُ پت ات۔
 بلے سرء پیر ستانی کس ءُ آئی ءُ دپ ءُ حبروش نہ بوتنت۔ آ لوگ ءُ یک کنڈے ءُ کچنگ
 ات ءُ زند ءُ روچاں گوازیگ ءُ ات۔ ہلک ءُ دو ورنائیں مرد، میر مدد ءُ میر سخی داد مدام
 بیگا ہاں آئی ءُ گوراشتنت ءُ حال ءُ احوال اش کت۔ میر دلاور وش لسانیں مردے
 ات۔ آئی گو سنگیں دور ءُ بار یگانی تراں کت۔

ایشاں میر دلاور ءُ کس مہ پرسی ءُ حال دیست، گوں وت ءُ گوشت اش
 چوشین اولاد ءُ بے اولادی کہ سکی ءُ وہداں، عاجزی ءُ پیری ءُ وہداں وتی پیری پت ءُ
 بخت مہ کھت۔ آ دلپروش بوتنت ءُ دیم اش پہ دوریں ولایتاں دات۔ بلے گوں یکے
 دومی ءُ قول اش کت کہ آ سانگ ءُ سور نہ کھت ءُ نچ ءُ جتکائی پت نہ بنت۔ چندے
 وہداں پد میر مدد ءُ میر سخی داد کسر کپقت۔ یکے ءُ سر پہ سندھ ءُ یکے پہ ہند ءُ کپت۔
 40 سال ءُ رند میر مدد چہ ہند ءُ و اتر بوت۔ پٹاں ءُ لوٹاں مس سندھ ءُ سخی داد ءُ ہلک ءُ سر
 بوت۔ دیست ءُ کہ سخی داد پیر ءُ عاجز انت ءُ آئی ءُ گورا یک ورنایے نہنگ۔

دوئیں سنکٹاں زشت ءُ کوئیں قصہ ءُ آیات آ ورتنت۔ میر سخی داد ءُ گوشت کہ من

۽ پهل کن کہ من وتی قول داشت نہ گت۔ سال ۽ ماہانی ہتہ گے دراج ات۔ دل ۽ گوشتوں
 کت انت باندا تے کہ من عاجز ۽ پیرباں بلکیں چلے منی دست ۽ بہ گپت۔ ہمیشہ من
 عاروس گت۔ سخی داد ۽ وتی سنگت ۽ راج حال دات کہ اے ورنا کہ منی گورا شنگ ات، اے
 منی بچ انت۔ منی زال اے بچ ۽ سرادراہ نہ بوت ۽ پیراں بوت۔ من اے بچ ۽ راہ مانی ۽
 پتی رودینگ۔ پریشی ۽ رودینگ ۽ من بازیں شپاں بے واب ۽ بے آرام بوتگاں۔ آئی
 پہ گلاہگی گوشت کہ اے شریں چلے۔ منی سر ۽ دائل ۽ پاداوشتاگ۔ منی حمر ۽ ہج برنا حمر نہ
 بیت۔ حداء من ۽ گنج ۽ داتگ۔ سخی داد ۽ کندت ۽ گوشت۔ میرمد تو زانے کہ اے بچ
 من چوں ودی سنگ؟ شپ ۽ میرسخی داد ۽ وتی دوست میرمد ۽ راج حال دات ۽ گوشت کہ
 عاروس ۽ بازیں سالان پد ہم من ۽ اولاد نہ بوت۔ ملا ۽ میا ۽ دم برت۔ منی شپانی واب
 درست نہ ات۔ گڈا من ۽ یک فقیر ۽ سونج دات کہ چہ اے ہلک ۽ کے گستاہی ہمگ
 ۽ جنگل ۽ یک مزن بن ۽ بزر ساہگیں در چکے۔ اگس زمستانی شپ ۽ روچاں اے در چک ۽
 چیر ۽ کسہفت شپ ۽ ہفت روج ۽ بے ورد ۽ برد ۽ نہندیت ۽ دوعا بلوٹیت، آئی ۽ دوعا قبول
 بیت۔ گڈا من ہفت شپ ۽ ہفت روج ہے در چک ۽ چیر ۽ ہشتاں ۽ دوعا فریاد کت کہ حدامن
 ۽ بچاے بہ دنت کہ سکیتانی گرانیں ساعتاں منی کوپگ بہ بیت۔ اے بچ ہما دوعا برکت ۽
 منی بوت۔ میرسخی داد ۽ گوشت بچاراے بچ ۽ نیک بختی ۽ کہ ایشی ۽ پیداک بوگ ۽ سیسی
 روج ۽ ہما فقیر منی واب ۽ آتک ۽ گوشت ۽ کہ سخی داد بروہما در چک ۽ چیر ۽ کوڈال کن
 اوراہیے چہ ز ۽ مال ۽ ہتہ انت۔ من شتاں ہما جا کہ پٹ انت، دیستوں کہ ہمب کہ چہ ز ۽
 کہ غمہات، زرتوں۔

میرمددؑ لہتیں روچؑ سخی دادؑ گورا داشتؑ پدا چرائی موکل گپتؑ دیم پوتی راہ
 ؑ ر ہادگ بوت۔ آ جوڑان اتؑ میر سخی دادؑ نیک بختیؑ شرطالعیؑ سرؑ فکر کنانؑ شت۔
 دومی نیمگ ؑ آئیؑ میر دلاور ہم گیر آ تک بلے دلؑ گوشت ؑے دست ؑ پنجیں لنگ
 ہم برابر نہ انت۔ آئیؑ دلؑ آ تک کہ حد اگن دنت ہنجیں نیکیں بچ بہ دنت کہ میر سخی دادؑ
 رادا تک ؑے۔ میر مدد دلؑ پشومان ات کہ آئیؑ چیا سانگؑ سوز نہ کت کہ اولادے
 بوتین ؑے۔ میر مدد ہے خیالؑ ہے غمؑ گر ثیان ات کہ پادؑ برمشے اشکت ؑے۔ چک
 ؑے جت، دیست ؑے کہ سخی دادؑ بچ پاداں گرانؑ پیدا ک انت۔ آئیؑ پادداشتت۔
 نزیک کہ بوت جست ؑے کت کہ ہاں تو پہ خیری منی رنداے۔ گوشت ؑے یک شے
 من تیؑ و تی پت ؑ حمرؑ حال گوشد اشنگ اتنت۔ منی پت ؑے یک در چکے ؑ نام کچنگ
 ات۔ آ کجام در چک انت کہ منی پت آئیؑ ساہگؑ ہنگؑ دعائے لوتنگ۔ میر مددؑ
 دژائنت کہ تی پت ؑے یک سبز تاکیںؑ بزر ساہگیں کہیریں در چکے ؑ نام کچنگ، بلے تی کار
 حداء برکتؑ تی پت بیگ ؑ شر انت۔ تراپہ آ در چک ؑے چہ کار انت؟۔ توچی ؑ دعاء
 لوٹے؟۔ ورناء گوشت چہ تو حمر چیر نہ انت۔ من چہ اے پیرؑ عاجزیں پت ؑ پھری
 آں۔ من ایسیؑ بڈؑ سرؑ دم برتگ۔ من رواں ہما در چک ؑ بنؑ ننداںؑ دعالوٹاں کہ
 اے زوت بہ مریتؑ منی سرؑ بوچھلیت۔ میر مددؑ پ بند شت۔ آئیؑ ارساں ڈردکت
 آئیؑ سخی دادؑ ورنائیں بچؑ نیمگ ؑ نہ چارتؑ و تی گام ؑے تیز تر کتت۔

قبرِ حُشکِیں حاک

راہ گوزی مردے ء دیست کہ قبرستان ء یک جنینے یک نوک باردا تگیں
 قبرے ء سرون ء نشتگ ء آئی ء گوات کنگ ء انت۔ مرد ء جُست کُت کہ اے کئی قبر
 انت کہ توئے ء گوات کنگ ء ئے۔ جنین ء پہ گریوگی چم یے گوشت کہ اے منی حد
 مرزی نیں مرد ء قبر انت کہ دوشی بیران بوتگ۔ مرد ء وتی دل ء گوشت، بچار چونیں
 وفاداریں زالے کہ مرگ ء رند ہم وتی مرد ء قبر ء سرون ء نشتگ ء گوات ء کنت۔
 مرد ء پدا جُست کُت کہ تو اے قبر ء گوات چئی ء کنگ ء ئے۔ زال ء جواب گردینت کہ
 من ء مدام منی مرد ء گوشتگ ات کہ تو من ء سک دوست بے ء اگن من چرائی ء
 پیش کپتاں گڑا آ منی پشت ء پھیر دگہ جنین نہ گپت۔ من ہم گوں آئی ء ہے قول
 کنگ ات کہ من چرائیا رند دگہ مردنگراں۔ بلے مرد ء منی حبر چج بر باور نہ بوت۔
 مدام پہ تون ء گوشت کہ منی قبر ء حاکانی شک بوگ ء ساری دگہ مردنگر، پہ من
 پہنچو بازانت۔ زال ء گوشت کہ دوشی مرد ء کہ ساہ دات، من دل ء چارت کہ پہ
 چوئیں ناباوریں مرد ء من وتی تیوگیں زند ء پہ بے مردی چیا عذاب بہ کنناں۔ من
 یکے را ہان ء بلے داتگ بلے من چہ قبر ء حاکانی شک بوگ ء ساری چج
 بدکہ مردے نگران۔

سرچار

اسرائیل و وزیر اعظم اہود بارک و یا سر عرفات و راگوشنگ ات کہ ”اگس آ
ورنائس فلسطینی یے بوتس آ ہم Terrorist یے بوتگ ات“۔ فلسطینی دل و قہر
انت کہ آہانی ملک شت، حاکیت و عوت واجہی شت، آہانی مزن مردی و نج و میار
شت۔ آہانی پورئیں نسل کہ عمر و 56 سال و انت، تمبو آں پیداک بوتگ انت یادری
ڈیہاں۔ آپ و ت و جاہے لوٹت، ملکہ لوٹت۔ ساری و ایشاں گوشنگ ات کہ آ
اسرائیل و کشت و کار کشت، نوں گوشنگ کہ اسرائیل بن وے کہ زندگ انت،
آہانی سر زمین پراہان انت بلے آہاں ہم ٹکڑے زمین پہ ساہے و، پہ ننگ و پہ قبر و
دیگ بہ بیت۔

ہر قوم گوں دت ۽ بچاریت۔ کے ۽ ڈیہہ بروٹ، نام ۽ ننگ بروٹ، زبان بروٹ آ
چوں بہ کت؟ ہڈ مڑا ہیں بلوچاں بچار: پراہاں ہچی پشت نہ کچنگ۔ آوانی نوکیں نسل
دنی ۽ عذابی ۽ گندیت، ایردستی ۽ چم داری ۽ گندیت، اگس پادبیت، غیرت بہ
کت ۽ پہ وتی ۽ وتی ڈیہہ ۽ رکھینگ ۽ گوں دژمنان جنگ بہ دنت، آوان ۽ چے
گولک بہ بیت Terrorist یاغی، سر مچار یا وطن دوست ۽ پرے مقصد ۽ شہیدیں
بلوچانی ملکیں مات آہانی مرگ ۽ موگ ۽ چوں پر بہ بندیت، کجام موتک ۽ بیاریت۔

بچ اوں یلیں بچ اوں یلیں

راتے کہ تو ہم مرتگئے

بلے تو پہ میاراں مرتگئے

پیش

من کاہاں تھی قبر ۽ سرا

موتک ۽ بدل ہالو کناں

نوکیں سر ۽ گواپے کناں

تھی منٹ ۽ دو بر پیدا ک کناں

ازگاریں نامرد

مرد جان و ہم و ش نہ ات، جن و مردی نہ ات بلے انگت تر ات و جن و
گیت بلے ہج جنین و گوں آئی و دیراں اڈ نہ کت و غوتی سہن اش گپتت۔ یک رو پے
تراں تراں ہے مردیک ہلکے و سر بوت و جنین یے دیست وے۔ آشت و جنگ و پت
و رامز نیں ز ز و مالے من ات وے و زال وے گیت۔ زال و دیست کہ مرد مردے
نہ انت، آئی و پوت و یارے داشت۔ مرد شک بوت۔ ایسی و چون کت کہ وہدیکہ آ
چہ لوگ و درشت، ذال وے لوگ و تہا کت و دروازگ وے قبل کت۔ ذال و
قبل و کلیتے اڈ دات، مرد کہ شت آئی و یار آتک و گوں ذال و ہم صحبت بوت۔ یک
رو پے مرد و یار و پد دیست انت و شک بوت۔ گوں ذال و بد و یقن وے کت۔ ذال

شہیدی

شہیدی نام پہ شہیداں پوچ بلے پہ زندگیناں نام ء ننگ انت چیا کہ
 زندگیں شکلیں جنگانی سوب ء عوت ء رامدام دوردارنت بلے اکس کسے اے بوگوشت
 کہوش نہ انت جنگانی بدین بولی ء کئے وتی دوستیں مردماں رولیت، پراہاں چوشیں
 لغوری ء نامردی ء تیر کو چو پڑ آسیں لاری تو پکت ء آس گوارنت۔ بی بگر ء جنگ
 پلہ مرزی نہ کت، شکانی بوت، گوشتش:

تیر دوری ترا دیر نیادوں
 جَلے تئی سرا پیڑاؤں
 تیراں تئی سرا گوازیوں
 نند ء گند کئی سوب بیت۔

پیش ء میر ء امیر، کماندار ء بادشاہ وت جنگاں گوں بوتگ انت ہمیشہ جنگ
 مسکرایے نہ بوتگ۔ ہر کس ء کہ پہ جنگ ء لانک بتگ آہاں وتی آخری کلوہ ء حال ہم
 کنگ انت ء روہو آنی روج ء پد نہ کنزنگ انت چیا کہ لڈ وکیں جنی عہداں داشنگ
 انت۔ بلے نوں حاکم، بادشاہ، کماندار دور نذنت ء جنگ ء حکم ء دینت ہمیشہ ناں شہیدی
 منزل ء سر بنت ء ناں مرگ ء۔ پراہاں جنگانی بدیں بولی بے معنی انت، آدام ہما شکلیں
 جنگانی سوب ء وداری بنت، ہما جنگ کہ دگراش بہ کنت۔ آوتی مُرتکیناں شہیدی ء لقب ء
 دینت ء آہانی مرگ ء ساڑاہنت۔ بلے اے حبر ء پھر نہ مارنت کہ پل گدیں ء مزہ
 داریں شہیدانی پیریں پت ء مات یا برات ء گوہارانی دل ء چے گوزیت۔

شپ چر

حضرت سلیمان ملک ء بادشاہ ات۔ زور اوریں مردے ات۔ ہر کس چرائی
ہم ء گارات اِلا کہ اے مرد زال ء پختان انت۔ جن ء ہج حبر ءے پر ترینت نہ کت۔
یک روچے ذال ء گوشت کہ توئے بادشاہ پہ من مرگ ء پٹ ء ماڑی یے بہ بند۔
بادشاہ ء وتی در بار ء ہے تران گت۔ وزیر ء گزیر، مرگ ء مور، انس ء جنس آئی ء در بار ء
حاضر انت۔ بادشاہ ء گوشت کہ منی ذال ء واہگ انت کہ من مرگی پٹ ء ماڑی یے بہ
بنداں۔ بادشاہ ء جُست گت کہ شے صلاہ جی انت؟ وزیر ء گزیراں چارت کہ بادشاہ
زال ء حبر ء چونانا حبر نہ بیت۔ اے کار ء کنت کہ کنت، ماوت ء راچی ء دیم جت بہ
کنیں۔ آہاں دپ یکے کت ء گوشت کہ سکیں شریں خیالے۔ یکے ء گوشت کہ من
اشلگ کہ دومی بادشاہ ہم ہنجیں کارے کنگ لوٹیت۔ دیوان ء نندوکیں دگہ واجے ء
دزائنت کہ اگس تو پیش بہ کپئے ء چوشیں بلاہیں کارے بہ کئے تیوگیں جہان ء نامدار
بئے۔ آدگہ بادشاہ ء شہزادگ تی دیماسر ء چست کت نہ کنت۔ شپ چر ہم دیوان ء
نندوک ات۔ شپ چر ء چارت کہ چد ء ساری کہ اے دگہ مرگ وتی پٹاں بہ دینت، آئی

ءبادشاہءراگوشت کہ پہ چوشیں شتریں کارءاول سراں من وتی پُخاں دیاں۔ آہما دمان
ءچہ دیوانءپاداآ تک، وتی پُٹ ءے رو سینت ءدانت۔

ہے دورانءبادشاہءدیم گوں وتی زاننکاریں ءطیبیں میردءجک ءدات
آئی ءراجست ءے کت۔ دءجک ءدراکینت کہ ملک ءبادشاہ ءہر حکم مے سرء
چمان انت بلے پہ چوشیں پد نہ بودیں کارے ءکس ترانا ساڑا سیت بلکین ترا ہر کس
کلاگ بندیت ءہیرو کنت۔ اے شتریں گپے نہ انت میردءجک ءگوشت کہ اے
مزنیں صے کہ چوشیں بلا ہیں بادشاہے کہ چوتی ءذال ءپنٹاں بہ بیت۔ مروچی تی ذال
پُٹ ءکلات ءلوٹیت باندا تیں روج ءدگہ پینگے جنت۔ دگہ روچے دگہ پندلے
سازیت۔ من ءدءجک اے کارءشتریں کارے زاناں۔ باقی تو ملک ءبادشاہ ءتی ہر
حکم منی سرءچمان انت۔ بادشاہ ءتاں دیراں فکر کت ءارادہ بدل کت۔ بلے بے
چارگیں شپ چر روج ءمرچی بے پُٹ انت، آبرہنگ انت ءکس ءوتی دیم ءپیش
داشت نہ کنت۔ آئی ءتر ءگرد شپ ءتہاری ءانت۔

وہدہما انت کہ مردمے مان انت

ابراہیم بن مہدی ہارون رشید ء برات ات ء مس ایران ء ”رے
 (خراسان ء علاقہ ء گورنرات۔ ہارون رشید ء رند آئی ء بیچ مامون
 رشید (749-797) خلیفہ یوت۔ ابراہیم بن مہدی ء بغاوت (780-782)
 کت ء وہتی خلیفہی ء جارجت۔ یک سالے ء 11 ماہ ء جنگ ء رند مامون ء لشکر ء
 ابراہیم ء لشکر پروش دات ء ابراہیم دست گیر کنگ ء خلیفہ ء را پیش کنگ بوت۔ مامون
 رشید ء چہ وتی نا کو ابراہیم ء آئی ء بغاوت ء جنگ ء احوال گپت ء جت ء کت کہ
 اے دوران ء کجام چوشیں واقعہ آئی ء سرا گوتگ انت کہ آ بے خیال کنگ نہ بنت۔
 ابراہیم ء گوشت اے دوران سے ہنچیں واقعہ منی دیما آتگ انت کہ من تاں زندگاں
 آہاں فراموش کت نہ کناں۔

آئی ء گوشت وہدیکہ منی لشکر ء پروش وارت، من تہران ء دمک مس دمک
 اتاں ء منی لشکر منی رند ء ات۔ من لوگے ء پترتاں۔ لوگ ولجہ جاعے ات۔ من ء ہجہ
 ء آورت۔ من ء پناہ ء دات۔ پہ من وشیں ورگے ء جوڑکت۔ من ء لوگ
 ء پخت ء ء بازار ء شت ء شہر ء حال ء آورت۔ جہنیں شپ ء منی سرا ساہیل
 ات۔ جمام ء گوشت من زاناں تی سر ء قیمت یک لکھ درہم انت۔ اے مزینیں زرے،
 من ہم زاناں کہ تو نوں اے ملک ء حاکم نہ بے کہ من چہ تو دلما نگ بہ بہاں۔ گوشت
 ء من چوشیں نا سر پدے ہم نہاں کہ مزاناں کہ اگن خلیفہ سئی بہ بیت کہ من ترا پناہ
 دانگ، منی گردن ء جنت بلے تو مے ملک ء حاکم بوتگے۔ مروچی ترا سکی ء گپتگ

ء تو منی باہوٹے۔ دل ء جم کن، منی سرگوں تو بستگ۔ من لہتیں روچاں اے مرد
 لوگ ء ہٹتاں، تئی لشکر ء را ایمن کت ء یک روچے حجام ء را گوشت کہ من روگ
 لوٹاں۔ آئی ء گوشت ڈن ء حالت شر نہ انت، تو لہتیں روچ ہنکت ہمد ء اڈ بہ کن۔ من
 حجام ء گپ نہ زرت، آئی ء را حال نہ دات ء یک روچے لوگ ء در اتکاں کہ وتی پشت
 کپتگیں لشکر ء حال ء گراں۔ دور نہ ہٹتاں کہ دیست کہ یک پہلے ء سر ء تئی لشکر ء را
 بستگ۔ من ء ہنچیں جبہ یے گورا ات کہ منی دیم کلہے ڈن ء ات بلے ہنچو کہ من نزیک
 بوتیاں، من ء منی فوج ء یک ہنچیں افرے ء کہ من آئی ء را مند ام عزت داتگ ات،
 زرز مال داتگ ات، ترقی ء عہدہ داتگ ات، نوں تئی لشکر ء کماندارے ات، من ء ہنچ
 ء آورت۔ من دل ء گوشت کہ اے منی وتی انت۔ اکس پہ من جنگ ء نہ
 سنگ بلے من ء تئی لشکر ء دست ء نہ دنت۔ بلے گوں آئی ء منی ہنچے آرگ ء آئی ء کوکار
 کت ء سپاہیان ء گوانک جت کہ ہمیش انت ابراہیم، بگرت ء کہ یاغی انت
 تیمچہ ء کت پہ منی گرگ ء کہ من آئی ء را دوست دات کہ چہ پہلے ء آ دست دیم
 پہ شکون کپت۔ من ہم ترانجاناں ء بست۔ سپاہی منی رند ء او من پہ تگ۔ کے دور ء من
 چم ء دوچم کت ء لوگے ء پرتتاں۔ لوگ ء مردیں آدم نیست ات۔ لوگ بانک ء من
 یک بانے ء نادینت، من ء دل بڈی ء دات ء گوشت ء کہ من زاناں تو کئے
 ء بلے تو منی پناہاے۔ خاطر اجم کن۔ دمانے ء رند من اشکت کہ مزنیں چست
 ایرے بوگ ء انت۔ مردے ہمے لوگ ء آرتش کہ سرے ء پرتشگ ات، خون ء خون
 ریچ ات۔ ڈاکٹر ء طبیب ات۔ دوا ء درمان ات۔ لشکری آئی ہم رو ء آت۔ دوی
 روچ ء ہما ذال آتک، من ء گوشت ء اے کہ ٹھی انت، اے منی جو دانت ء ہا افر
 انت کہ تو دوست داتگ ء سرے ء ترک اتگ۔ سک ٹھی انت بلے مرگی نہ انت۔

لبیب ء گوشتک کہ نوں اے دمان یا آ دمان ء ہوش ء کیت۔ وہدیکہ ہوش ء بہ نیت ترا
 مکتبت یا شکت بہ بیت، تراکشیت یا لشکر ء دست ء دنت بلے تو منی باہوٹ ءے،
 پشیں کارے گوں توبہ بیت من نہ مناں۔ ذال ء منی نیمگ ء چارت ء گوشت کہ من ء
 پانہ نہ انت کہ بوگوشاں بلے منی صلاح ایش انت کہ توہے شپ ء دربیائے ء بہ
 روئے۔ شپ کہ بوت جنین ء من ء چہ لوگ ء پستی دروازگ ء راہ دات۔ من سرجنان
 اہاں کہ منی سردگہ یک لوگے ء کپت۔ دیستوں پیریں زالے نندوک انت۔ ہچہ
 آدروں کہ چہ منی حرم ء مولداں یکے ات۔ مولد ء کہ من ء دیست گوشے چمان ءے
 دردک ماں بوت۔ پہ من ندریگ بوت۔ منی سر ء سلامتی ء دُعائے لوٹ ء گوشت
 ءے کہ تودل ء جم کن کہ من تئی نمک وارنگ، من ء مروچی حداء ہے موقع داتگ کہ تئی
 خدمت ء بہ کناں، تراچہ اے گزاع بہ رکھیناں ء تئی نان ء حق ء ادا بہ کناں۔ من ایمن
 بہاں ء دل ء گوشتوں کہ لہتیں روج آرام ء ادا اڈ کناں، حالت کہ شربہ بنت درکایاں
 ء رواں۔ ہے شپ ء من و شیں وا بے گت۔ صباہ ء گنداں مولد ء تئی لشکر ء بازیں
 پانی گون افرے ء گوں انت ء پیدا ک انت۔ تزیک کہ بوت منی نیمگ ء دست
 ءے مال گت ء گوشت ءے، ہمیش انت ابراہیم غدار ء غدار ء دواکشگ انت۔ مولد ء
 کاندار ء راسوگہ کت کہ بچارت خلیفہ ء قول ء یات کن ات ء منی لکھیں درہم من ء
 سزجی ء بہ رسنت۔ (۱)

(۱) عربی زبان ء نوشتہ نگلیں محمد بن عمرو اقدی ء کتاب: تاریخ واقدی

تا سے آپ ء وفا

ماموں رشید (749-797) ء پولیس ء سربراہ عباس کہ دربار ء حاضر بوت
 ، دیست ءے یک مردے کہ دست ء پادے ءے گوں ستانکلاں بستگ انت ، نندوک
 انت۔ خلیفہ ء مرد ء نیمگ ء چارت ء عباس ء را گوشت کہ اے دمشق ء مردے کہ ایشی
 ء منی خلاف بغاوت گنگ۔ آئی ء حکم گت کہ من لوٹاں کہ اے مرد ء را تو ء عباس وئی
 نگرانی ء ذمہ داری ء اے شپ ء گوں وت ء بدارے۔ صباہ ء اے مرد ء را دربار
 حاضر بہ کن کہ ایشی ء را پا ہودگی انت۔ عباس ء مرد ء را گت ء بندی خانہ ء بدل ء وئی
 لوگ ء بُرت چیا کہ مرد ء حفاظت ء دربار ء آرگ ء ذمہ داری آئی ء سرات۔
 دومی صباہ ء مہلا عباس شاہی محل ء سر بوت ء دربان ء را گوشت ءے کہ
 خلیفہ ء پید یوان جاہ ء آہگ ء ساری من گوں خلیفہ ء ملاقات لوٹاں۔ دربان ء خلیفہ
 را حال دات۔ خلیفہ ء دل ء جت کہ اے وہداں گجام کار گندگ بوتگ کہ پولیس ء
 سروک آئی ء را ایوک ء گندگ لوٹیت۔ عباس آتک ، خلیفہ ء دیست کہ عباس ایوک ء
 پیدا کہ انت ء قیدی ءے ہم گون نہ انت۔ بادشاہ ء مرت کہ چتے است۔ جت ءے
 کت کہ ہا قیدی کج انت کہ تی تحویل ء دیگ بوتگ ات ء مروچی آئی ء را پا ہودگی
 انت۔ پہ لہر زگی عباس ء جواب دات کہ قیدی ء قصہ سک دراج انت ء من پے
 مقصداں تی خدمت ء اتکلاں ء منی دست بندی ایش انت کہ تو منی حبراں سرجمی ء

توٹس بدارء فیصلہ یے بہ کن۔

عباس ء خلیفہ ء را حال دات کہ من وہد یکہ دمشق ء والی ء کمک کار اتاں، شہر ء
 ذابہ شورات۔ دیستوں کہ مخلوق ء منی دفتر ء لوگ چپ ء چاگرد کنت۔ آہاں من ء
 تلک لوٹ۔ من ڈن ء در اتک نہ گت۔ بیوس اتاں۔ بلے ہنچیں دمانے آتک کہ
 مردم تیک بوتنت، من چہ وتی لوگ ء در کپتاں ء پادء پیادگ تیکاں۔ مخلوق منی رند ء
 ات۔ من چم ء دوچم کت یک لوگے ء پترتاں۔ دیستوں کہ مردے لوگ ء پیش گاہ ء
 نندوک انت، آئی ء ذال ہم نندوک انت۔ من گوشت کہ ولجہ من ء ساہ ء زرتک۔ مخلوق
 منی رند ء انت۔ من تئی باہوئاں۔ مرد ء ذال ء نیمگ ء چارت۔ ذال ء من ء زرت ء
 وتی واب جاہ ء برت۔ ہے دمان ء مخلوق ہم سر بوتنت۔ ہے لشکری آنی کماش گوں لہتیں
 مردماں لوگ ء پترتنت ء لوگ ولجہ ء رپرست اش کہ دمانے ء ساری یک مردے تچان
 ء ہندا گوشتگ، مے شک ہمیش انت کہ اے مرد تئی لوگ ء پترتک، اے مرد ء مے
 دست ء بدے۔ لوگ ولجہ ء در ائینت کہ منی لوگ ء چوشیں مردے نیا تلگ بلے اکس
 شمارا ہاور نہ بیت، شماوت بچارت۔ چراہاں لہتیں مردم ء گسانی پنگ بناگت۔ ہما بان
 ء کہ من اتاں ہمائی ء دپ ء ہم سر بوتنت۔ ذال کہ گوں من نندوک ات، در اتک، زہم
 ء کفش ات ء آہاں ء توارے پر جت کہ شمارن لچ نہ کنت شما یک جینے ء واب جاہ ء
 ہرگ لوٹ۔ شماوت مات ء گواہار نہ دارت چوں؟ ذال ہے بان ء در وازگ ء دپ ء
 اثمتا، دپ ءے چچ لگوشت ء گوشت ءے ”منی واب جاہ ء پترگ منی بے عزتی
 انت کہ من ایسی ء نہ متاں“۔ ذال ء زہم چہ کاب ء درکت ء تیمچہ کت ء توارے پر

جت کہ بیات نون من و شمان۔ آمردم بگا ترات انت و گوشت اش کہ مارا شکت بونگ
کہ ہا مردم و کہ مارند ان، شے لوگ و پترتگ، بلے تو مارا پہل بہ کن ما پے نزا نکاری شمار
تکلیف داتگ۔ گوں اے گپ و مردم و اتر بوتنت۔

من باز روچاں ہے مرد و لوگ و اڈگت۔ من و مرد و ناں دات، ہنا
دات، عزت دات بلے روچے پہ روزگارے من و جت وے نہ گت کہ تو کئے؟
چہ گجام نک وے؟ پرچہ مخلوق تی گت و حوناں انت و ناں چہ من منی نام وے جت
گت۔ باز روچاں رند من چارت کہ حالات بلکیں شر تر انت، من مرد و را گوشت کہ من
روگ لوناں۔ مرد و منی نیمگ و چارت و سرے و سرینت۔ دیر نہ بوت دیستوں کہ ش
شریں اسپ آرگ بوتنت۔ زین و سنج کنگ بوتنت۔ دیستوں پنج حر آرگ بوت آہاں
و تو شگ و تمناء تحفہ و سوغات لڈگ بوت۔ کے دیراں رند دیستوں لہتیں سلاہ بندیں
غلام ہم حاضر بوتنت۔ شپ و اول پاس و مرد و یک اسپے و واگ منی دست و دانت
گوشت وے منی اے چار سلاہ بندیں غلام پہ تی حفاظت و خا ترا انت، ہر جا گے
روگ لوٹے ترا سر کت۔ مرد و من و زہے و کا نارے ہم دات۔ روگ و ساری مرد
و آئی و ذال و من و گوشت کہ اکس نندے خاطر اجم کن، بہ نند و اکس روئے منی مردم
ترا پہ سلامتی تی منزل و سر کت۔ آہاں گوشت کہ اکس تو مے مہمانداری و کھی بے
دیتگ، مارا بہ بخش۔ منی دپ بندشت۔ بید و منت واری و احسان مندی و شلوکیں
ارساں منی گورا چوشیں لوز نیست ات کہ من آئی و منت گیت بوکتیں۔ آئی و مرد ماں
من و بغداد و سر کت۔ اے دوران و چوشیں روج یا شپ نیست ات کہ من چہ آ مرد

نہی آں شموشکارا تاں۔ بازیں شپ من پہ بے وابی گوازینگ انت۔ من مدام ہے
 واہگ داشنگ کہ من آئی ء بہ گنداں ء کدی بہ بیت کہ آئی ء نیکی آئی دیمادر بیاہاں۔
 عباس ء خلیفہ ء نیمگ ء چارت ء گوشت کہ تئی زیکیں قیدی ہما مردات کہ من ء چہ موت
 ہدپ ء رکنیت ء نون، تو بوگوش کہ من گوں آئی ء چے بوکتیں۔۔ عباس پہ خلیفہ ء
 جواب ء مہتل نہ بوت ء گوشت ء کہ من اے مرد ء رائیکی ء تو شگ کنگ ء دوشی
 ئیں شپ ء یلہ داتگ۔ خلیفہ جہہ سرت بلے ہج ء نگوشت۔ عباس ء گوشت کہ
 اے مرد ء گوشت کہ من نہ رواں تانکہ من تو ء عباس ء حال ء گراں کہ خلیفہ گوں تو چون
 کت۔ آئی ء گوشت کہ من یک منز لے ء رند داراں ء تئی حال ء گراں۔ عباس ء
 گوشت کہ مرد تئی و ہدی دور نہ انت بلے من نہ لوٹاں کہ اے مرد ء پہ کشگ ء تئی دست ء
 بہ دیاں چیا کہ مردم ء ڈکال ء چوشیں ہڑ مڑائیں، بہادر یں ء میار جلتیں مرد لائق ء کشگ
 نہ انت۔ عباس ء گوشت کہ اگن ترا پہ کشگ ء اے مرد لوٹیت گڑا منی واہگ انت کہ تو
 آئی ء جا گہا منی گردن ء بجن ء۔ (۱)

عربی ء نوشتہ نگلیں محمد دیاب ء کتاب: اعلام الناس لما وقع للرامکہ مع بنی العباس

پر شگسین بندانی چالک کنوک

خليفة سليمان بن عبد الملك (714-717) و دوراء بحرین و خزیمہ بن بشر

نان دہ و مڑاہ داریں مردے ات۔ آئی و دیوان و مراگاہ مدام گوں میر و امیران ات۔

و ہد و گپت، مرد و اور و بڑگ بوت۔ میری نام و شخت و گار بوت۔ خزیمہ لوگ

در نیاتک۔ عکرمہ فیاض بحرین و والی ات۔ (715-716) (بحرین و ولایت

ارمینیا و آذربائجان و علاقہ ہم ہوار اتنت) یک روچے والی و دیوان و خزیمہ بن بشر

و ذکر بوت و میر و امیراں یکے دومی و را بخت گت کہ دیرانت خزیمہ بن بشر گندگ نہ

بیت۔ در باریاں گوشت کہ خزیمہ، پیشی مرد نہ انت، نون و ارانت و پنجیں روچے کیت

کہ شپ و شام و ہم نیست۔ ہمیشہ آچہ لوگ و در نیت۔

یک شپے یک اسپ سوارے و کہ دپونکہ و جنوک ات، خزیمہ بن بشر و

لوگ و در وازگ و جت۔ خزیمہ کہ چہ لوگ و در اتک، آئی و ہج حبر و حال نہ گت

و یک لوتے کہ زر و پڑ ات، آئی و دست و دات۔ خزیمہ و بخت گت کہ تو کئے و

اے زراں من و پر چہ دیگ و۔ مرد و جواب نہ دات۔ خزیمہ و توارکت و گوشت

کہ تو ہر کئے و تاں و ہدیکہ و تی نام و نہ گوشے من تی اے لوت و نہ زوراں۔ تی

دائگیں اے زراں و کہ ہدا کچگ انت۔ گوں اے حبر و آئی و زراں لوت

زمین و دوردات۔ اسپ سوار کے مہتل بوت و جواب و دات کہ منی نام انت
 ”جاہر عثوات الکرام“ گوں اے تران و آئی و اسپ و را گوی کت و شپ و تہاری و
 اندیم و گار بوت۔ اے نام و معنی ات ”باعزتیں مردمانی پر و شانی چالک کنوک“ یا
 ”پرتھگیں ہڈانی جوڑینوک“ ہے شپ و عکر مہ تاں دیراں لوگ و نیا تک۔ آئی و ذال
 ہاں دیراں و داری ات۔ شپ و یسی پاس و عکر مہ گس و آ تک۔ ذال و بخت گت۔
 عکر مہ و بازیں نیونے گت بلے ذال و گوشت کہ بگوش کہ معاملہ چی انت۔ عکر مہ
 و پار بوت و آئی و حوال و دات بلے عکر مہ و وتی ذال و را کڈن گت کہ من کجا
 و نکال و چے کنگ رازے و نیا کئے اے واقعہ و حال و کے و ابدیے۔

خزیمہ گوں ”پرتھگیں بندانی چالک کنوک و“ اے زر زانی دست کپک و آپ
 و لاپ بوت۔ وتی و ام و ادا کتت و پدا پاک و پڑ کہ بوت۔ دیر نہ گوست کہ خلیفہ
 سلیمان چہ عکر مہ و ناراض بوت و آئی و را چہ والی و عہدہ و در کت و آئی و جا گہا خزیمہ
 و بشر و را علاقہ و والی گت۔ عہدہ و دست گرگ و رند، خزیمہ و خزانہ و پڑ تال و حکم
 گت۔ اہلکاراں آئی و را حال دات کہ چہ خزانہ و چار ہزار درہم و لوت یے گار انت و
 اے زر زانی حساب چچ کھاتہ و کتاباں مان نہ انت۔ خزیمہ و خلیفہ و را حال دات۔ خلیفہ
 و حکم گت کہ ہر کس کہ اے دڈی و ذمہ و ار انت۔ آئی و را سزا دیگ بہ بیت و زر ہم چچ
 گرگ و خزانہ و جمع کنگ بہ بنت۔ خزیمہ و چار و پتاس و رند، عکر مہ و را لوٹ و بخت
 گت کہ چہ سرکاری خزانہ و تی والی گری و دوران و چار ہزار درہم گار انت و مئے تحقیق و
 زو و اے زر تو چہ خزانہ و در کنگ انت۔ تو مارا بگوش کہ اے زر کچ انت یا پہ حکومت و کجام

کار و مقصد ہرچ کنگ بوٹگ انت تا کہ من خلیفہ حال بدیاں غتی سراہم قذوبہ
 میارے مہ نیت۔ عکرمہ والی را جواب دات کہ راستے کہ زڑ من در کنگ انت بے
 من اے زڑچوں کنگ انت من ترا گوشت کت نہ کنناں۔ خزیمہ ناراض بوت، عکرمہ
 ترپش چہلیں حمرے گوشت، عکرمہ را جولان بے جت غقیدے کت۔
 یک نیمگے ڈزی و ڈوبہ و دومی نیمگے آئی و قید و بندی و حال تیوگیں علاقہ تالان
 بوت۔ ہر کس اے باروا ہر وڑیں شر و گندگیں حمر کت۔ عکرمہ و زال اے درتیں
 احوالان سر پدات کہ ہے زڑانی دزی و ڈوبہ کہ مروچی آئی و لوگ واجہ بندانت
 و دیگ بوٹگ انت۔ یک روچے ذال بندی خانہ و شت و گوں عکرمہ دست بندی
 کت کہ تو پرچہ والی را راستیں احوال و نہ دیئے کہ تو اے زڑچوں کنگ انت۔
 پرچہ تو پہ دگرے و خاطر اقد و بندے۔ عکرمہ و گوشت کہ اس من گوں کسے و نیکی
 کنگ، من آئی و شرمندہ کت و تکی و گار کت نہ کنناں۔ آئی و ذال و رایک
 وارے پدا سوگہ کت کہ اے راز و کس و رامدے۔ ذال گوں پدردیں دے و
 بوت۔ ہلک و لیگاریں مردمانی شگان آئی و را چوتیری لکت انت۔ آئی و را و تکی لوگ
 واجہ و چوشیں بدنای چوزحم و پت و تورت۔ دل وے داشت نہ کت و یک روچے و
 خانہ زاتیں مولدے و را حال وے دات۔

یک روچے خزیمہ بن بشر و دیوان ات کہ یک مولدین زالے آتک
 گوشت وے کہ من حاکم و را سرکاری خزانہ و چار ہزار درہم و ڈز و حال و دیگ
 لوٹاں بلے جہنائی و۔ دیواں پاد کنگ بوت۔ مولد و خزیمہ و نیمگے و نظری چارت
 گوشت کہ خزیمہ ترا گیر کنیت کہ تو وار و بڑگ اتے و پہ شپ و شام و مہتاج اتے۔

یا انت ہما تہاریں شپ کہ اسپ سوارے دپونکہ ات تئی لوگ ءدپ ء آ تک ء ترا
چار ہزار درہم ء لوتے دست ء دات چیا کہ آوت شرف مندیں مردے ات ء آئی ء
تئی وڑیں باعزتیں مردے ء چوشیں واری ء درمندگی تورت ء تو کہ آئی ء نام بخت
گت، آئی ء گوشت کہ منی نام ”باعزتیں مردمانی پروشانی چالک کنوک“ انت۔ تئی
خزانہ ء دڑ ہما مردانت۔ خزیمہ حیران ء ابکہ بوت۔ بخت ء گت کہ آمرد کئے
انت؟ مولد ء جواب دات، آمردد کہ کس نہ انت، آ عکرمہ بن فیاض انت کہ مروچی
آئی ء پادمن جولان ء سرس حا کان انت۔ خزیمہ ء گویاک بند بوت۔ گنوکیاں
گت۔ آئی ء را اجمگے چیر کپت۔ آئی ء ارس چمانی تہا تیک انت۔ ہما دمان ء دیم
ء پبندی خانہ دات۔ گوں رسگ ء عکرمہ ء جول ء پیچ کثنت ء حکم ء کت
کہ اے جولان منی پاداں مان کن ات۔ مخلوقے حج ات۔ ہر کس بون ء حیران
ات۔ خزیمہ ء گوشت کہ عکرمہ من ابے لائق نہاں کہ ترادو جمی چارت بکنان ء چہ تو
معانی بلوٹاں۔ آئی ء ارساں حج کت، عکرمہ ء دست ء گپنت، پاداں کپت۔
اے دمان ء احسان مندی ء ججالتی ء خزیمہ ء راہستاں بے ہست کتگ ات۔ (۱)

(۱) عربی ء نوشتہ نگلیں محمد بن عمرو اقدی ء کتاب: تاریخ واقدی

شیطانیں جن

میر کریم داد و تہی بیج چا کر، کسانى و تہی کستریں برات میر کتو در و پے آئی،
کس تریں جنک، بی بی زرگل و نام گپت کت و برات و را کڈن گت کہ منی بیج و تہی
جنک کہ مزن بنت آہانی عاروس بہ بیت۔ اے دوران و چا کر و مات و پت میران
بوتنت۔ چا کر و ہدیکہ آرسٹ و بارست بوت یک روچے و تہی نا کو و گوراشت و گوشت
وے کہ من و منی پت و تہی زند و تہی زامات کنگ۔ نون من مزناں، من سور و عاروس
لوٹاں۔ نا کو و چارت کہ منی برات زہگ وار و در پے دریں مردے۔ ناں لوگ ہاں
جاگہ، ناں مال، ناں زر۔ ایشی و را من چون زامات بہ کنناں۔ چا کر و ترو و نا کو آں
یکے دو می و را چارت و پتو دات کہ اہو، آ و ہدی تہی پت و چوشیں حبرے کنگ ات بلے
نون بازیں ماہ و سالے گو سنگ۔ من و تہی جنک و ترا دات نہ کنناں چیا کہ من
گوں دگرے و قول و قرار کنگ۔ چا کر و ذرا کینت کہ نا کو ہے وڑیں قول و قرارے
تو گوں و تہی برات و منی پت، میر کریم داد و ہم کنگ ات۔ بایدانت کہ تو و تہی لہر و
ورے۔ و بد عہدی پے بلوچ و عیے۔ من تہی برات زہگاں۔ تو منی مسترے۔ منی پت و
بدلے۔ من اکس واراں بلے واری و سیری دوئیں دائی نہ انت گوں اے حبر و ترو و
نا کو دوئیں براز کپنت و گوشتش کہ ما و تہی ماہیں جنک و تہی وڑیں لیگاریں مردے و
دات نہ کنیں۔ اسپ حر و بنجاہ و جلوہ نہ دنت۔ مروچی تو اے گپ جنک دگر روچے اے

مپءنہ کئئے ءاے نیمگ ءدیم ہم مہ کئئے کہ پہ تو شر نہ بیت۔

چا کرگوں پدر دیں دے و اتر بوت۔ شپاں بے واب ءوچاں بے آرام
 ،مدام دل ءجیزت۔ اناگت ءچا کرنا دراہ بوت۔ بیماری ءحال ءپرشت۔ پہ
 پڈگی یک روچے نا کوئے چارگ ءآتک۔ برات زہگ ءگوشت کہ نا کو من بلکین
 چے اے کل ءمہ چٹاں، تو منی مسترے، پہ من یک کارے بہ کن آئی ءوتی نا کو ءحال
 دات ءگوشت کہ منی پت ءوتی مرگ ءوہداں یک ہمبے زز ءسہر من ءداتگ ات کہ من
 وتی اے تحت ءچیر ءکلن کنگ انت۔ من ایشاں ءہکن ءچلن نہ کنگ کہ آسندہ ءمنی کار
 ءکاہنت۔ بلے نوں ءحمن ءبعد تو مہربانی بہ کن ایشاں غریب ءبزگانی سر ءبہر بہ کن
 تا کہ آپہ من دعاء خیرے بہ کمت۔ میر کلور اشتاپی پا دآ تک ءلوگ ءشت ءوتی
 لوگ بانک ءراہے حال ءدات۔ جنین ءجت انت بیچ وتی سرا ءگوشت کہ
 ما زنین ردے وارت کہ میر چا کر زامات نہ کت۔ آئی ءچہ حرابی ات۔ وتی کس
 ات۔ زز ءمال ءہم استت۔ چہ در آمد ءانگت وتیگ کہ کشیت روچ ءسرا دور نہ
 دنت۔ جنین ءمرد ءرامیاری کت ءمرد ءجنین ءرا۔ لہتیں روچ ءرند حال رست کہ
 چا کرچہ نادار ہی ءدراہ بوتگ۔ نا کو ءتزو دوئیں آئی ءچارگ ءوش آتک ء
 شیتت۔ دیست اش کہ اہوچا کر جان سلامت انت۔ ترو ءنا کو ءآئی ءراجان سلامتی ء
 مبارکی دات ءگوشت کہ نوں چو کہ تو دراہ بوتگ ءے۔ ترانوکیں زندے رستگ، باید
 انت کہ تو نوکیں شروع اتے ہم بہ کئئے۔ نا کو ءگشت، تو باید انت عاروسے بہ کئئے۔ چا کر
 ءجواب گردینت کہ من ءکے زوریت۔ تی جنک کہ منی نام گپت ات، تو من ءنہ

دات۔ تو وتی قول پر وشت، نوں منی دل چٹ پر شنگ۔ من پہ لندی شراں۔ ناکو پہ
گوشت حدامہ کنت۔ ثروء گوشت، چوشیں گپ ء مہ جن کہ منی دل نہ سکیت۔ ناکو پہ
پرزگی گوشت کہ من ء اصل ء اے شو میں جنین ء رودات۔ تو منی وتی ءے۔ منی راستیں
باسک ءے۔ من اگن چوشیں حبرے کنگ ہم تو باید انت کہ دل ء میارے ء من ء
پہل بہ کئے۔ آئی ء گوشت کہ من فیصلہ کنگ کہ من گوں وتی حدامرزی نیں برات میر
داد کریم ء کنگیں قول ء نہ پر وشاں۔ تو دل ایمن بو۔ تو منی زامات ءے ء من تی سور
تیاری ہم شروع کنگ۔ دیر نہ بوت کہ سور بوت۔

سور ء سکی روچ ء ناکو آ تک ء چا کر ء را گوشت ءے کہ تی سور ء سر بر ء حرف
ء درج من درست وام کنگ انت کہ من ء پر انت۔ تو مہربانی بہ کن چھے ہمب ء سہر
زراں کہ تی تحت ء چیر ء کلن انت من ء کے در کن ء بد ءے کہ من وتی واماں ادا بہ
کناں۔ زامات ء دڑا ینت کہ چوناہا انگت منی دل ء ہمیش انت کہ اے زرت ء سہراں
من کار مداراں ء روچے ناں روچے ایشاں حیرات بہ کناں بلے چو کہ تو سک گت ءے
ہمب تی قربان انت۔ ہٹ ءے ء ہر چی کہ ترا پکار انت، بزور۔ کتو ور ء ہما دمان ء ہا
جاگہ در رپت۔ دیست ءے اہو، ہمب یے کلن انت۔ ہمب ءے گوں دو نیں دستاں
پہ ادی ادا یے زرت۔ حاک ءے چندت انت ء پیچ ءے کت۔ دیست ءے کہ
ہمب ء بید ء چہ سنگ ء ڈل ء دگہ ہچ چیز مان نیست۔ ناکو ء زانت کہ من بلا ہیں ردے
وارنگ ء اے مرد ء منی جنک پہ پت برت۔ ترو، ناکو ء چا کر ء لوگ بانک، زر گل ء

گیت ء چاکر ء راوش کا بو ء لٹ دات ء چہ لوگ ء درکت۔ چاکر سرگردان ء مسیت ء
 فٹ۔ مسیت ء ملا ء دپ چٹیں طالبان چارت کہ اے دگہ ناں وارے ء ماوت
 پنڈوکیں، آہاں بد آتک، گوشتش کہ تو بے نمازیں ذگری یے ئے، جت اش ء چہ
 مسیت ء دراش کت۔ چاکر ء سر بادشاہ ء شہر ء کپت۔ اودا سپاہیاں گپت، جت ء
 جت کت کہ تو کئے ئے، چہ گجا کائے۔ تی کار ء شوہاز چی انت؟ لٹانی سوک ء چاکر ء
 سزائے امیں حمر کت۔ سپاہیاں گوشت کہ اے ائم ء دژ منانی جاسوس ء چارو یے۔
 گپت ء بادشاہ ء دربار ء برت اش۔ چاکر ء سر جمیں حال بادشاہ ء را یک پہ یک ء
 دانت۔ بادشاہ ء کندت ء حکم کت کہ ایسی ء را دہ ہزار اشرفی، یک اسپتیں شاہی اسپ
 یے، یک نوکرے ء دگہ بازیں مال ء از بابے دیگ بہ بیت۔ بلے بد نیتیں وزیر ء چاکر ء
 را گوشت کہ مروچی منی دست گت انت تو یک ء دوروچ ء رند بیاء وتی اے داد ء
 بخشاں بہ بر۔ چاکر و اتر بوت۔ گل ء بال ات۔ دیم پہ وتی جن ء لوگ ء گپ ء
 دل ء داشت نہ کتت، ہنچو کہ رست، جن ء را گوشت ء شے لٹانی ء زیاد میں بد ء
 آنی عوض ء حداء من ء واہت۔ جن ء گوش رپنت۔ چاکر حال دات کہ من چہ بادشاہ
 ء دربار ء پیدا کاں۔ بادشاہ ء من ء 10 ہزار اشرفی، مال ء ز ز ء نوکر ء چاکر ء شریں
 لپے پہ سواری ء داتگ۔ اے یک ء دوروچ ء رند من ء رنت۔ جنین ء اے حمر کہ
 اٹکت پولانس ء دات ء گریت ء زرگل ء پت، مات ء ہلک ء مردم حج
 بوتنت۔ حال ء احوال بوت۔ جنیں ء فریاد کت کہ منی سر ء گاری۔ ساری ء اکس لنگر ء

گوئیگ ات بے سرا برابر ات۔ نوں پہک ء گنوک انت ء سر ابر امیں تران کنت
گوئیگ کہ بادشاہ ء آئی ء راز رز مال بخشا تگ۔ نوں بیات پرے شوم روج ء توجیل
بہ سات۔

ہر کس ء گواہی دات کہ چا کر گنوک انت۔ لحم ء جتے ء مچنگ۔ آہاں شپ
شپ ملا یے آورت۔ ملا ء مرد ء دست ء پاد مہر بستنت۔ آزر ات کش ات۔ دنت
مرد ء راگوں از راناں ماں بندگت۔ ملا ء گوشت کہ چا کر ء شیطانیں جن یے گون
انت، اے پہ ہلو ہالودور نیت۔ ملا ء حکم کت کہ پہ شرک ء پالی یک سیاہیں ء یک
سہریں کرو سے کٹگ بہ بیت یکے سر پورئی ء چچگ ء یکے گرا دگ بہ بیت ء شپ ء ملا
ء را دیگ بہ بیت۔ ملا ء جن ء را حضرت سلیمان ء او آدگہ در ستیں نیک ء پاکانی گوند
دات ء بہار دات کہ چہ چا کر ء پاد ء چکل لنگ ء درا۔ اے گنز ہاریں ملا ء دوشپ ء دو
روج ء مرد ء راوش کا بو ء جت، ہنچو جت کہ چا کر پکیاں پیم نہ بوت۔ جان ء پوست
ء تل تل بوت۔ اے دوران ء بادشاہ ء وتی وزیر ء راجست گت کہ نا کو ء ترو ء جنگیں
ہما مرد ء حال ء بدے۔ وزیر ء گوشت کہ چما روج ء دیم انگو مردگار انت ء واترے
نہ گنگ ء تئی بخشا تگیں مال ء زرتنی و ہدی منی گورا ایرانت۔ بادشاہ ء حکم گت کہ مرد
لوگ ء در گج ات ء مرد ہرچ حالتے ء انت ہما حالت ء منی دیما پیش کن اتے۔
سپاہی جت ء پُرس کناں ء مرد ء لوگ ء سر بوتنت۔ دیست اش کہ چا کر
دست ء پاد بستگ انت، ملا ء سراوشا تگ وانیت، دناناں نجیدیت، پُر انت ء مرد

شو میں عقل مندی

اشتری مرد ء نیم راہ ء دیست کہ مردے پیادگ ء روگ ء انت۔ مرد ء
 راگوانک ء جت ء جست ء کت کہ توچہ کجا کائے۔ مرد ء پتو دات کہ من شہر ء
 بوتگاں، نوں پہ کوچک ء روگ ء آں۔ پیادگ ء اشتری ء راجست کت کہ تی اشتری
 بارچی انت۔ جواب ء دات کہ یک گوالگے ء دان ء دومی ء ریک مان۔ پیادگ ء
 پہ حیرانی جست کت کہ شے ملک ء ریک چہ نہر ء روت؟ اشتری ء گوشت کہ ریک ء
 خاک ء کس پہ بہانہ گپت۔ جست ء کت کہ گڑا توچی ء ریک لڈنگ؟ گوشت
 ء من یک گوالگے دان زرتگ ات بلے یک گوالگے لڈگ نہ بوت۔ من پہ دومی
 تنگ ء یک گوالگے ء رار یک ماں کت تنگہ تنگ برابر بہ بنت۔ پیادگ ء کندت ء
 دزایننت کہ اے تی اشتری ء سراطلمے ء کسے اے حمر ء بشکننت تراچیوہ کنت۔ ترااگن تنگ
 کنگی ات تو گوالگے ء دانانی نیم دومی گوالگے ء بوکو تیس ء تنگ کتین انت۔

اشتری ء چارت کہ اے سلکیں عقل مندیں مردے۔ منی دل ء پرچہ اے حمر
 نیاتنگ۔ من مدام ہے تنگ۔ اشتری ء اشتری جو کینت، وت ایرا آتک ء گوشت ء

داجہ بیامن ترادم دیاں۔ تو اشترے سوار بو۔ مردے را اشترے سوار کت ءوت اشترے مہار
 ءے گپت ءے ساری بوت۔ نون جست ءے کت کہ توچہ کار کئے۔ راہ گوزی ءے
 گوشت من ءے حج کار ءے روزگار نیست۔ گوشت ءے تی چک چنت انت۔ جواب ءے
 دات کہ من سورنہ کنگ۔ مردے جست کت کہ تی لوگ ءے جا کہ کجا انت۔ گوشت ءے
 من ءے ناں لوگ است ءے ناں جا گہہ، من ہنچو در بدر اں۔ اشتری ءے جست کت کہ تی
 گذراں چون بوگ ءے انت۔ گوشت ءے من پنڈاں۔ مردے اشتر داشت۔ گوشت
 ءے ایرآ، چہ منی اشترے۔ من دل ءے گوشت کہ تو دانائیں مردے ءے ءے اکس دانائی ءے عقل
 ندی مردم ءے چوتی ءے پنڈوک کنت، حدابارت چوشیں دانائی ءے۔ چوش مہ بیت کہ تی
 عقل مندی ءے زاحتکاری من ءے گلور بہ جنت ءے من ہم چندے نان ءے حیران بیاں۔
 چوشیں عقل مندی ترا مہاہ بہ بات کہ ترا چندے نان محتاج ءے کنگ۔

پمیشا پشتوز بان ءے درویشیں شاعر رحماں بابا ءے گوشتگ ات حد مردم ءے
 بخت بہ دنت چیا کہ من باز عقل مندان ءے کم عقلیں بختاورانی چانوگری

ءے خدمت کاری ءے دستگ۔

عقل مہ غواڑہ رحمانہ بخت پر خہ دئی

مالیدی ڈیر عاقلان دہختور و غلامان

وان گیریں منجار

مسلمانانی واجہیں پیغمبر مرت۔ آئی ۽ ناکوز تک ۽ آئی ۽ دوستی میں جنگ ۽
 جود، واجہیں علی ابن ابی طالب آئی ۽ کفن ۽ کسارت ۽ دست گت ات بلے آدر
 دیوان ۽ مراگا اتنت ۽ خلیفہ ۽ منصب ۽ خاطر ادر ۽ دوچ ۽ اتنت۔ علی ۽ آئی خاندان
 تاں زندگ اتنت دل ۽ گہتی اش نہ ٹخت۔ گوشتش کہ اے چوئیں وفاداری یے، اے
 چوئیں حداء بندگی ۽ آئی ۽ رسول ۽ منگے کہ آئی ۽ لاش ایرانت ۽ میر ۽ امیر ۽ کماندار ۽
 دپ چٹیں دیوان نشین ۽ شنگ ۽ اقتدار ۽ اختیار ۽ درداں ناگک ۽ انت۔ علی ۽ پوتی پر
 مڑائیں ۽ وانندگیں ناکوز تکیں پیغمبر حضرت محمد ۽ علی ۽ تنگوئیں بیچ حسن ۽ حسین ۽ پوتی
 پیریں پت ۽ مرگ ۽ زار زار ۽ گریت بلے آدگراں گوشے پلے دست کچگ ات
 چو گوشے کہ گرانیں بارے آہانی سر ۽ چٹگ ات۔ کسے پہ دیری نہیں کتے، کسے پہ پت
 ۽ براتی بیرے، کسے پہ حسد ۽ وش نیاتکی ۽ او کسے پہ دگہ چیریں مقصدے ۽ دل ۽ دش
 اتنت۔ گوشتش ہے کن ات کہ مے مزنی ۽ معتبری مہ روت۔ نبا کن ات علی ۽ اہل ۽
 بل ات۔ علی کئے انت کہ سرداری ۽ خلافت لوئیت۔ آ و ملائی چلے۔ منجارے ۽

انت۔ سردار غزحم جن مئے پت غ پیرک بوتگ انت۔ حضرت محمد غ آئی ع دین ع راما
 اے حد غ قد غ رینگ۔ اے ما بوتگس کہ پہ محمد غ آئی ع دین ع وتی کوش روادانگ۔ پدر
 جنگ، احد غ جنگ غ آدگہ بازس جنگ غ جبر ہاں ماوتی برات، وتی نا کوزتک غ قوم غ
 بس پنج کشنگ غ کوشارینگ انت۔ مرچی کہ جاہ نشینی غ امیری ع ودہانت علی پادا آتنگ
 کہنی حق انت کہ من پیغمبر ع نا کوزتکاں۔ ناں۔ آشر انت پہ وتی پت غ پیرکی کسب غ،
 ہاری غ دان گیری غ، پہ حاکی ناں۔ علی ع دل غ چے گوست کہ زکیں روچ غ آئی ع
 کویں پیغمبر ع گلا غ ستا کنوک، پہ آئی ع سلامتی غ روچے صدرنداں سلام غ دروت
 واک، پہ آئی ع دید غ ہدوک غ ہا کہ آئی ع آہان غ امیری غ معتبری ع درجہ غ سرگنگ
 انت مروچی کہ تنی وہدی آئی ع لاش ششت غ شود نہ بوتگ، آتنگ غ آئی ع نا کوزتک غ
 دربازی کنگ ع پندل غ سازگ غ انت۔ پیشا ترات غ لجات ءے کہ ”بہ ترس
 چرائی ء کہ تو گوں آئی ع نیکیں یے گنگ۔“

واجہیں ابوبکر، عمر غ عثمان غ رند علی پادا آتک غ وتی خلفی ع جار ءے جت
 بلے امیر معاویہ بن امیر ابی سفیان غ ہا گوشت کہ اُمیہ خاندان ع سرخیلاں واجہیں
 پیغمبر ع مرگ غ رند گوشتک ات کہ خلافت اقتدار غ آئی ع بر جادارگ ع نام انت۔ ایش
 سیاکی زانت ع ہراہی غ زہم جنی غ امیری لوہیت غ ایش چہ پشت غ کیت۔ پیغمبر ع
 خاندان ع فردے بوگ ع معنی اے عہدہ ع حققداری نہ انت۔ اے دوئیں گہیں مرداں
 امیریں معاویہ غ واجہیں علی غ جنگ غ شدت کت۔ ہزاراں مردم اے جنگاں کنگ
 بہنت۔ معاویہ غ علی ع جنگ غ جنگ جاری اتنت کہ علی چہ دنیا ع شت۔ امیر معاویہ ع

رند آئی ء پنج یزید حاکم بوت۔ اے نیمگ ء علی ء کستریں پنج حسین کوفہ ء لہتمیں دو تل ء
دو پوتیں مردمانی بٹاکاں کپت، جہہ ءے جت ء گوشت ءے کہ من رسول ء نما سکاں،
شرف منداں، علم ء زانت، بزرگی ء پیغمبری منی پت ء پیر وکانی لوگ ء رُتگ۔ پیٹھ
خلفی ء حاکمی ء حقدار مناں، یزید نہ انت چیا کہ گوں آئی ء آشری نیست انت کہ
گوں من انت۔ حمر پدا ہا جا گہا آتک کہ وا جہیں پیغمبر ء مرگ ء رند شروع بوتگ
ات۔ میر، امیر، کماندار ء سیاست زانتاں گوشت کہ دین ء مذہب وتی جا گہا مملکت ء
آئی ء حاکمی وتی جا گہا۔ اے دو جتائیں حقیقت انت بلے ناں عالمیں علی راضی بوت
نہ آئی ء اورند آئی ء پنج حسین۔ ناں امیریں معاویہ ء ناں آئی ء پنج یزید چہ وتی
گوشتناں پشت ء کنزت انت۔ علی قاتلے ء کاتار ء وڈالی بوت ء حسین یزید ء لشکر ء۔
انچیں فکری ء سیاسی جگے شروعات ء عیسائیانی حاکم ء آہانی ملا آنی نیام ء
شروع بوتگ ات۔ بلے وا جہیں پیغمبر عیسیٰ ء حمر کیشینت ء گوشت کہ چوش نہ انت۔
آئی ء جارجت کہ آکار کہ بادشاہ ء حاکم بیگ انت آمل ء پنج رنگ ء نہ براہیت۔
حاکم پہ حاکمی ء ملا پہ ملائی شرانت۔ بلے مسلمان ملا تاں روچے مرچی گوں وت ء
گوں دگراں ناحق ء پیڑ اتگ انت ء واں گیری ء پنڈگ ء بدل ء حاکمی لوٹت ء پرے
مقصد ء نہ آہان ء مسلمانی داریت ء ناں کافر ی۔

وفا

ابی حذیفہ بن عتبہ حضرت عثمان ؓ سگت ات۔ یمامہ ؓ جنگ ؓ کشک
 بوت۔ ساہ ؓ دیگ ؓ ساری ابی حذیفہ ؓ عثمان ؓ را گوشت کہ من مرگا ہاں بلے منی
 کانس بیج محمد تی پوز انت۔ حذیفہ ؓ مرگ ؓ رند، عثمان ؓ چورئیں محمد ؓ راجت ؓ
 زرت، وتی لوگ ؓ برت، رودینت ؓ مزن کت۔ یک روچے عثمان ؓ را دیوان
 ات۔ میر ؓ امیر حج اتنت کہ چہ مصر ؓ عبداللہ بن سعد بن ابی سرح ؓ کا گدے آئی ؓ را
 دیک بوت۔ کا گد دیوان ؓ وانگ بوت۔ کا گد ؓ نبشتہ ات کہ محمد بن حذیفہ خریت ؓ
 توئے عثمان ؓ ڈوباریت۔ ترا با پشت ؓ تر پیش ؓ تہلیس حمر گوشت۔ گول تی دژ مناں پاد
 اس پاد انت۔ تی خلاف ؓ مخلوق ؓ سرکشی ؓ نافرمانی ؓ سکین ؓ دنت۔ توئے خلیفہ من ؓ
 گوش کہ من اے مرد ؓ چوں بہ کنناں مس دیوان ؓ مندوکاں، یکے ؓ دژا ینت کہ اے محمد
 مرد نہ انت کہ توئے خلیفہ ؓ لوگ ؓ رُستگ؟ عثمان ؓ ہج نہ گوشت۔ دیوان ؓ تلگو ماں
 بوت۔ کے دیراں رند عثمان ؓ گوشت کہ اہو! اے ہما مرد انت کہ منی لوگ ؓ آرت
 یارست بوتگ۔ ایشی ؓ را من چو وتی چک ؓ رودینگ بلے من ایشی ؓ را ہج گوشت نہ
 کنناں چیا کہ آئی ؓ پت ؓ ایشی ؓ را منی میار کنگ۔

دوستی میں جنم مرد

میر اللہ داد آئی ء ذال شہر بانو صد دل ء یک دل اتنت۔ بلے دیر نہ بوت کہ
 شہر بانو کہ مردے ء بولاں کپت ء شت۔ اللہ داد سک غمی ات۔ آئی ء وتی حال وتی سنگت
 ء دوزواہ میر دلوش ء رادات ء گوشت کہ جنیں ء سر ء اعتبار کم عقلی یے۔ بلے دلوش ء مدام آئی
 ء راجیوہ گت ء گوشت کہ میار تئی انت۔ آئی ء گوشت، مرد کہ ذال ء سار ء گورکت نہ کنہ
 ذال چرائی ء دست ء در کیت۔ میر دلوش ء گوشت کہ ہمک جنیں یک پیم ء نہ انت۔ منی
 جنین من ء چوتی ساہ ء دوست داریت ء من ء یقین انت کہ منی مرگ ء رند آد کہ مرد
 کپت ء گوں منی یا تاں زندگ بیت ء اے قول آئی ء باز براں گوں من کنگ۔ میر اللہ داد
 درائنت کہ اے ہنچائیں گپ انت۔ منی زال ء ہم مدام ہنچو گوشتگ ات۔ بلے شت
 من ء دیم جت ء گت۔ من کسی دیم سر ء چست گت نہ کنناں۔

دوئیں سنگتاں شور ء صلاح گت۔ شرط نمینت بوت۔ دیر نہ گوشت کہ میر دل
 وش نادراہ بوت ء تحت ء باہوٹ بوت۔ یک روچے ناگہاں ضعیفیں عصر ء وہداں میر
 دلوش ء ساہ دات۔ جنیں ء مرد ء سر کوند ء گت ء گر یوگ ء پتورہ ء گت۔ دمانے ء رند
 دلوش ء سنگت میر اللہ داد آتک ء جنیں ء گوراشت ء ہسکارگ ء گر یوگ ء گت ء گوشت
 ء کہ میر دلوش منی کسانے ء شریں سنگتے بوتگ بلے دیر انت کہ ما کسر کچکیں، گوشتوں
 بیہاں گوں آئی ء حال ء احوالے بہ کنناں۔ بلے بچار منی شو میں طالع ء کہ منی آہگ

آئی اے کوڈوئیں دنیا ایلہ دیگ و روگ۔ میر اللہ داد اے مزین افسوس و زاری یے
 کت، ارس اے چماں گل گل اے رکتنت۔

اللہ داد شکر و رنات۔ براہ دارات۔ زال اے نیم حتمی اللہ داد اے نیمگ اے چارت۔

دوش اے سر اے چہ وتی کونڈ اے دور کت اے جت اے کت کہ تئی عاروس بوتگ کہ

ہاں۔ میر اللہ داد اے درائنت کہ ناں، چیا کہ من اے یک نا علا جیس نادرا ہی یے گوں کچنگ اے

من اے طیبیاں گوشتگ کہ منی روج کموک انت۔ جنیں افسوز وارت اے گوشت کہ تئی وڑیں

نمکوئیں ورنایے اے یہ چوئیں نادرا ہی اے کسی دل نہ سکیت۔ اے چوئیں نادرا ہی یے کہ

طاج اے نیست۔ شہر بانو اے جت گپت میر اللہ داد اے پتو دات کہ من اے طیبیاں گوشتگ

کہ اگن مردے اے سر اے مازہ لہر دیگ اے من اے سے رند اے دیگ بہ بنت گڑا منی ہے نادرا ہی

دش بیت۔ کئے وتی سر اے مازگاں من اے دنت کہ من بوراں اے جان دراہ ہاں۔ اے زانا منی

قسمت انت اے کئے گوں طالع اے دست اے پنچہ بوت کنت۔ آئی اے پہ گر یوگی اے گوشت جنین

بالے اے کپت اے کلہے اے رند گوشت اے کہ اگن ترا کے مگڑ بہ دنت تو آئی اے عوض اے چے

بایے۔ میر اللہ داد اے روح چچ بوت۔ بچکندت اے گوشت اے کہ منی زندگی، منی

جان، منی ارواح آئی تو لیک انت۔ اگن کے من اے چہ موت اے پچ کپت منی زندگی

پائی شک انت۔ ہرچی آ بو گوشت من تا زندگاں من ہا کناں۔ جنین اے یک وارے پدا

نیم حتمی میر اللہ داد اے نیمگ اے چارت اے جت کت کہ اگس من تئی نادرا ہی اے علاج اے بہ کناں تو

کن اے ساگ کئے؟ میر اللہ داد اے ہم زال اے رانیم حتمی چارت اے گوشت کہ اگن تو یہ من

چوئیں شریں کارے بہ کئے، پہ تو منی سر صدقہ، دل صدقہ۔ جنیں کے آئی اے نیمگ اے کنت

ت

آئی دستے وتی دستے گتے ووش ووش ووش گوشتے کہ ووشو ورا دو ساعت
 انت کہ بیراں بوتگ۔ (جنین و مرد و پور میں نام نہ گپت) تنی و ہدی آئی و مگو گرم انت۔
 اے تحت و چیر و منی مرد و مال بڑی تیر ایر انت و گوشت گڈی کارچے ہم ایر
 انت۔ تو چوش کن تو گوں تیر و یا گوں گوشت گڈ و مرد و سر و بچ کن۔ ما زگاں و
 در کن۔ آہاں من انوں ترا لہڑ دیاں و دیاں تو اش بور تنکہ دراہ بہ بے۔ اللہ داد و پہ لہڑی
 درائنت کہ ہلک و مردم چے گوشت و تنی مرد و ارواح ہم حق دنت۔ آتی دوستیں
 بوتگ۔ زال و درائنت وارنگیں وان و رنگیں مردم کس و یا ت نہ بنت۔ زند و سال و ما
 دراج انت، تہنائی چو سیاہیں شب و مدام امیر بیت۔ آئی و میر اللہ داد و دست زور
 پردات و گوشتے کہ من زاناں کہ حداء پہ من گل و شاد ہی دوست بوتگ کہ
 درغیب و تو انگے۔ کجا تو و کجا و شو چیزے ما زہاں تی نادرا ہی ووش بیت و من و تنی و زیں
 شریں جو دے ریت۔ آئی و اللہ داد و را گوشت نوں دریکن، و ہد ہمیش انت۔ زال و
 گوشت ہلک و مردمانی گپت و من و تو چیا بہ جنیں، ہلک و مردم چوں سنی بنت؟۔ اے کار و
 ماہے شب و شب کنیں۔ اللہ داد انگت اجکوات۔ جنیں پا دا تک تیرے درگت و
 گوشت گڈی کارچے ہم درگت و گوشتے کہ اکس ترا بڑگ بیت من اے
 مرد و سر و دست و دوت پر و شاں۔ جنین و تیر چست گت پہ مرد و سر و جنگ و کہ رنگیں مرد و
 شا کار گے جت و پا دا تک۔

ناں و ت کنیت ع ماں سلام ز ہیری

یوسف، حضرت یعقوب (Jacob) ء چہ آئی ء دومی جن راجل ء اولی بیچ
 ات۔ یعقوب ء دوہٹی میں جن ء دوسریت اتنت۔ چہ اولی جن لیا (Leah) ء آئی ء
 ش بیچ ء یک جنکے ات۔ چہ دومی جن راجل ء یوسف ء آئی ء کتریں برات بنجمن
 اتنت۔ چہ سریتیں مولد ماتاں آئی ء ہر یکے ء دو بیچ اتنت۔ یعقوب ء آئی ء مستریں
 برات اسام و مام و ت ماں و ت ء کانکلو اتنت ء یکے دومی ء گت ء حوتان اتنت۔ یعقوب
 ژس ء تنک ء وتی مات Rebekah ء برات لابان ء گورا پہ باہوٹی ٹت۔ لابان
 ماران ء نندوک ات۔ یعقوب ء 14 سال ہمودا ڈکت ء لابان ء دو میں جنک لیا ء
 راجل سانگ کتنت۔ رند ترا و تر بوت ء کنعان ء مگ ء من افرات (Ephrath) ء
 چہ مہد بوت۔ یعقوب ء وتی دومی جن راجل ء اولی بیچ یوسف سک دوست ات۔
 یوسف ء مات کتریں برات بنجمن ء پیدا کی ء وہداں بیران بوت۔

یعقوب ء خیال ات آئی ء جاہ نشین یوسف بہ بیت۔ حق ایش ات کہ آئی ء
 کتریں بیچ ریوبن (Reuben) آئی ء جاگہا میر ء پیغمبر بہ بیت بلے یعقوب ء
 دل ء یوسف چہ آدکہ درتیں براتاں داناتر ء ز ایتر کا تر ات۔ یعقوب ء ذال بی بی لیا
 ء یعقوب ء تب ء میل ز ایگ ات ء آئی ء وتی بیچان ء مام گوشت ءے کہ اے
 مکرہ مرد ریوبن ء بدل ء یوسف ء راجہ نشینی ء پیغمبری دیگ لوئیت۔ لیا ء بیچاں مام
 نشت ء یوسف ء راجیوہ گت ء کلاگ گت۔ یک شے یوسف ء وا بے دیست ء وتی

پتء را و ابء حال ءء دات۔ یعقوب ءء و ابء معنی اے کش ات کہ آؤ کیس

وہاں یوسف درتیں خاندان ءء مستر ءء سر وک بیت۔

یک روچے یعقوب ءء یوسف ءء را گوشت کہ تنی برات (لیبا ءء بچ) دور وچ

انت کہ درانہ بنت آ پس ءء مالانی چارینگ ءء شنگ انت۔ تو برو ایشانی حال ءء

بگر۔ یوسف شت ءء پہ براتاں سر بوت۔ براتاں چہ دور ءء دیست کہ یوسف پیداک

انت آہاں شورکت کہ موقع ہمیش انت، اے کشگ ءء گارکنگ بہ بیت۔ ریو بن ءء ز

من ات، گوشت ءء کہ کشگ ءء گارکنگ ناھتھے۔ کشگ ءء بدل ءء یوسف ءء را چاہ

بکن ات، ہرچی بہ کنیت آئی قسمت۔ یوسف اش گپت، پشک اش کش ات ءء پہ

چاہ ءء دور دیگ ءء گزاں گزاں ءء ت۔ یوسف ءء فریادگت کہ من شے براتاں، ش

پرچہ من ءء کشگ لوٹ۔ منی گناہ چچی انت؟ چوشیں کار کس گوں وژ مناں ہم نہ کنت،

من شے پت ءء بچاں۔ شے تروز اھکاں۔ من ءء پہ حدائیگی چاہ ءء دور مدہ دیت۔

یوسف ءء گریت ءء گوشت لالا، حق حق بیت ءء ناحق ناحق ءء ہر ناھقی ءء عوض بیت۔

براتاں گوشت میری ءء معتبری ریو بن میگ انت کہ چہ درستاں مستر انت۔ پیغمبری ہم

ہمائی ءء حق انت، بلے مئے پت پریشی ءء تیار نہ انت ءء ایشی ءء سبب توئے یوسف

ئے۔ توئے کہ پلینڈی کئے، مدام و اب گندے ءء پت ءء ریو بنے۔ یوسف ءء گوشت

شامبیا ات منی ہمراہی ءء، من شے دیما گوں پت ءء دست بندی کناں کہ پاگوا جہی

ریو بن میگ انت ءء ہمائی ءء دیگ بہ بیت۔ یوسف ءء ارس گل گل ءء رتکت بلے براتانی

دل موم نہ بوتنت۔ آہاں یوسف ءء رامس کور چات ءء دو دست دات۔

براتاں شکتِ یے گشت۔ یوسف ءِ جاگک حونیس گت ءِ وا تر بوتنت۔ پت
 ءِ چہ دور ءِ دیست کہ یوسف گون نہ انت۔ آئی ءِ دل ءِ جت۔ گوں رسگ ءِ براتاں
 گر یوگ شروع کت، پت ءِ پا داں کپت انت ءِ گوشت اش کہ مئے دست ءِ دیم سیاہ
 بوتنت۔ یوسف مئے گورا آتگک ات بلے چہ ما گس رئے ءِ وار ت۔ پدا کہ ما پت ءِ
 پول گت، ما چارت کہ یوسف گرک ءِ وار تگ۔ پت ءِ را حون ءِ یلہ دات۔ یعقوب
 دیم پہ شکون کپت ءِ بے ہوش بوت۔ ہوش ءِ آتک، جس ت ءِ کت ”یوسف گج
 انت“ پچکاں پدا پ یکے کت کہ یوسف گرک ءِ وار تگ۔ آئی ءِ چکانی نیمگ ءِ
 چارت۔ زال ءِ را چارت۔ چم ءِ آزمان ءِ نیمگ ءِ کتت بلے حبر ءِ
 در نیا کتت۔ چرائی ءِ نیم کوریں چماں ارس چو در دی رتکتت۔ دمانے ءِ رند چکان ءِ
 گوشت ءِ کہ من ءِ بہ برات ہما جاگہا پیش دارت کہ یوسف گرک ءِ
 وار تگ۔ زہگاں در اینت کہ ”ابا نوں پد ءِ پد گیری ءِ ہج نفے نیست“۔ آہاں یوسف
 ءِ حونیس پشک پیش داشت۔ یعقوب ءِ پشک ءِ راجکت ات، دل ءِ داشت ءِ گوشت
 ءِ کہ اے چونیں گر کے بوتگ کہ منی یوسف ءِ وار تگ بلے آئی ءِ پنچہ یاد ناناں
 آئی ءِ جاگک درت نہ گتگ۔ دومی صباہ ءِ چکاں پت ءِ را آ نیمگ ءِ نہ برت کہ یوسف
 چاہ ءِ ات۔ دگہ نیمگے ترینت۔ پت لٹ ءِ چک دیان، تتران، اے دیم ءِ آدیما
 شت۔ دم ءِ برت بلے ہج گر کی پد ءِ رند ءِ نہ دیست۔ سبکی روچ ءِ وتی مولد ءِ
 زرت ءِ یوسف ءِ پت ءِ پول ءِ در آتک۔ مولد ءِ انگر آ نگر ترینت۔ آئی ءِ دل ءِ ہر
 جاگہا یوسف ءِ پا دانی نشان ات۔ آئی ءِ گمان ءِ ہر جاہ یوسف ءِ بوتالان ات۔ صباہ

ماں شام ۽ سرسرجنان، دم ۽ برت۔ پادانی ۽ جان ۽ ہائی ۽ شکت، کت۔ مولد ۽
 گپت، سر ۽ بڈاں کناں ۽ آورت۔ لوگ ۽ رینت، جست کت کہ یوسف کج انت
 ۔ گوں اے گپ ۽ مولد ۽ ارساں درج کت۔ بی بی لیا ۽ پہ تکاں سری چارت۔ آدل
 ۽ وتی بچانی کنگیناں پشومان ات۔ آئی ۽ ارس مس چماں تکنت۔ گوشت ۽، ولہ
 ہرچی کہ بوتگ حد ۽ فرمان ۽ بوتگ۔ بندہ ۽ دست پتج ۽ نہ ریت۔ ترا صبر ۽ بغیر دک
 پچ راہ نیست ۽ صبر ۽ بن شیریں انت۔ یعقوب ہستاں بے ہست ات۔ گوشے
 اناگت ۽ آئی ۽ را پیری ۽ گورجنگ ات۔ زند ۽ دُرتیں درد آئی ۽ سرا امیر بوتنت۔
 یوسف چاہ ۽ ات۔ شپ کہ بوت چہ چاہ ۽ دپ ۽ استار ۽ سیل کنت۔
 دل ۽ جیرت، دست ۽ آزمان ۽ نیمگا چست کنت ۽ گوشت ۽ کہ او
 حد اوند تو کجائے؟ تو منی ۽ منی پت ۽ حدائے۔ تو منی ہفت پُشت ۽ حدائے۔ کج انت
 تنی حدائی۔ چئی انت منی گناہ؟ یوسف ۽ سے شپ ۽ سے روج ہے چاہ ۽ گوازینت
 ناں ورد، ناں برد۔ چاری روج ۽ پاد ۽ برمشے اشکت ۽۔ دیر نہ بوت دیت ۽
 کہ ڈول یے مس چاہ ۽ ایردیگ بوت۔ یوسف ۽ ڈول ۽ راگپت۔ ڈن ۽ مردماں
 ڈول ۽ راکش ات ۽ یوسف ڈن ۽ دراتک۔ دیت ۽ چاہ ۽ سرا بازیں مردم
 انت۔ مردم حیران اتنت۔ جست اش کت کہ تو کئے ۽ ترا کئے ۽ چاہ ۽ کنگ۔
 ہے دوران ۽ یوسف ۽ ششیں برات رستت۔ ریو بن ۽ مردمانی نیمگ ۽ دیم نورکت
 ۽ گوشت کہ اے ورنائے غلام انت کہ لہتمیں روج انت گار بوتگ۔ دومی برات شمعون
 ۽ پزہرتی درائینت کہ اے بد عادتیں غلامے، مدام ہنچو چاہاں پتیت ۽ پدا رکیت۔

یسی برات لیوی ء پھ بیزاری گوشت مالیشی ء راوتی سراچینگ لوٹیس، اگن چہ شاکے
ایشی ء بہا زوریت مالیشی ء بہا کنیس۔

یوسف ء براتال نشت ء گوں باپاریاں سٹ ء سودا جت ء یوسف ء را پھ
پست زز ء بہا کت۔ یوسف ء چماں دزدی گورت۔ دل ء گوشت ء کہ اگاں
بوگوشاں من غلامے نہاں۔ من میریں یعقوب ء بچاں ء اے در آمد نہ انت، منی
برات انت، من اسحاق ء لابان ء نما سگاں، کئے باور کنت۔ آئی ء بچ نہ گوشت۔
براتال زز کوار ء کنت۔ چادر اش چندت انت ء پشت اش پر کت۔

یوسف ء وتی ششیں براتانی نیمگ ء چارت، کس ء چکت نہ جت ء آئی ء
نیمگ ء نہ چارت۔ آئی ء دل ء گوشت کہ اگن مروچی بنجمن گون بوتیں۔ پھ من کو ہے
ات۔ منی مات ء پت ء چکت ات بلکین دل ء دور بوکتیں۔ یوسف ء وت ء
چور ہے لیکت ء چمانی ارساں ء درج کنت۔ آئی ء چارت کہ نوں آتاں زندگ
انت غلامی ء طوق ء گت ء بیت۔ ہما کہ آئی ء غلام ء مولداں گیگ نہ بوتگ نوں
پہ غلامی وتی زند ء بوگوازینیت۔ یوسف ء اے نیمگ ء آنیمگ ء چارت، چم ء
گون آزماں ء کنت ء دست ء برزا کنت۔

باپاری کاروان رها دگ بوت۔ یوسف پُشت ء لپوشان ات۔ چہ دور ء
چکوات کہ بلکیں منی برات پشوماں بہ بنت ء وتر بہ کنت، بلکیں ہلک ء مردے چم
راہ ء بہ گوزیت بلے کس نیا تک۔ دیما قبرستان ات۔ یوسف ء مات را چل ہمد ء کل
ات۔ یوسف ء مات ء قبر دیست۔ قبر ء سروناں کپت ء ہسکارت ء۔

باپاریاں بخت کت کہ اے کئی قبرانت؟ گوشت ءے اے منی مات ءے قبرانت۔
 کاروان ءے سروک کے مہتل بوت تاکہ یوسف وتی مات ءے قبر ءے زیارت بہ کنت۔
 یوسف دمانے نشت ءے منو منو ءے کت، ہنچو گوشے گوں مات ءے تران ءے بہ بیت۔
 گوشت ءے ماتی، من ءے وتی براتاں بہا کت۔ منی براتاں گوں من ہما کت کہ دژمن
 نہ کنت۔ من ابراہیم ءے اسحاق ءے نما سگاں۔ من مصر ءے کئی دست شود ءے پادشود بہاں۔
 یوسف ءے ہسکار گانی تو ارعرش ءے آ زمان ءے شنتت۔

لہتیں روچ ءے رند کاروان مصر ءے سربوت۔ غلام ءے مولدانی نیادی ات۔
 سٹ ءے سودا ات۔ یوسف ءے راطوق یے گٹ ءے دیگ بوت ءے نیادی ءے ننداریگ
 بوت۔ اسحاق ءے نما سگ ءے یعقوب ءے یلیس بیچ کہ نوکی بروت ءے سبزنگ اتنت،
 نیادی بوگ ءے ات۔ مصر ءے وزیرے کہ آئی عہدہ ءے نام ات
 پوٹیفیر (Potiphar) گوں وتی ذال زلیخہ ءے پہ غلام ءے مولد ءے بہا زورگ ءے آ تک۔
 جہیں نیادی اش چارت۔ چم اش یوسف ءے سرا کپنتت۔ وزیر ءے آئی ءے ذال ءے ر یوسف
 دوست بوت۔ بولی دیگ بوت۔ وزیر ءے وتی زال ءے گوشگ ءے سرا گرانیں قیمتے دات
 ءے یوسف بہا زرت۔ یوسف نوک بروت ات۔ وش رنگ ءے وش بالادیں ورنایے
 ات۔ وزیر کوتاہ قدیں سیاہ تائیں مردے ات ءے آئی ءے ذال ہم چومک ءے سیاہ ات۔
 ذال یوسف ءے سر ءے عاشق بوت۔ یوسف ءے را گوشت ءے کہ نیادی ءے کہ من ترا اولی
 وار ءے دیست من ءے تو دوست بوتے۔ نوں تو بیامنی دل ءے سارت بہ کن۔ تو سئی ءے من
 کئی۔ تاں زندگ ءے ترا ہیج کار پر نیست۔ ہرچ طما ہے کئے من حاضر۔ بلے تو منی ءے

من تى۔ يوسف ء ذرا كينت بى بى، من اے لوگ ء ناں وارنگ، من چوشيس بد فعلى
 كت نه كناں۔ تو منى سرغ جان ء هدا بندے بلے نمك حرامى منى قوم ء مان نه انت۔
 آئى ء گوشت بى بى من ء غلامى رگ مان نيست۔ من اميرى بچے آں۔ من ء كم
 اصلين غلامے مه ليك۔ من ء وهدهء كپنگ ء وهده كسى رياء نه كنت۔ تو من ء په چوشيس
 هماں مچار۔ زليخه ء تاں بازيں روچاں يوسف ء دل چنڈت۔ لالچ دات۔ گلا ء گلو
 ءے كت۔ مزنيں جى ء جانے كت ءے بلے يوسف ء نه من ات چيا كه آئى ء گوں
 وتى و به ء لوگى ء چوشيس بد فعلى په وت ء ميار بوت۔

يك روچه وزير ء ذال ء يوسف ء راگت۔ كشاں چيل كت ء وتى
 وابهجاه ء برت ء ستم كت كه گوں من و پت ء واب به كن۔ يوسف ء گپ هما ت كه
 چوشيس بد فعلى پرانى ء عيے۔ ذال ء دل قهر بوت۔ گوشت ءے يوسف ! من برداشت ء
 دم برنگ۔ اكس مرچى تو گوں من اے كار نه كت تاں زندگ ءے پشوماں بے۔
 هے گرغ زوس ء يوسف چه دست ء لكشت بلے يوسف ء پشك ء پشكى نيمگ درت ء
 آئى ء پدى دامن ذال ء دست ء ات كه يوسف چه لوگ ء وه وه ء در اتك۔ هے
 دمان ء وزير سر بوت۔ ديت ءے يوسف په ليرزگى ء جگنى لوگ ء درا هگ ء انت ء
 پشك ءے ذروك انت۔ پشت ء ذال ديت ءے كه مرد آهنگ، جت ءے
 فريادے ء گوشت ءے كه ”ديت وتى دوستى نين غلام ء كرد۔ مروچى ايشى ء منى
 نيمگ ء په بد فعلى ء نيت ء تيمچه كنگ۔ بلے من چوشيس ذالے نهان، من آئى ء راوتى
 نزيك ء نه اشنگ ء دوست داتك“۔ وزير ء يوسف ء نيمگ ء په زهرى چارت۔

یوسفؑ وزیرؑ را گوشت کہ منی واجبہ، حمر اے وژ نہ انت کہ بی بی ؑ گوٹک ؑ
 انت۔ وزیرؑ یوسفؑ سرا باور نہ بوت۔ آسک بیون بوت کہ اے مرد ؑ منی مہر، منی
 دوستی دیمانیا تک ؑ منی ذال ؑ سرا کپت۔ آئی ؑ یوسفؑ را جیل گت۔

جیل ؑ صداں بندی اتنت۔ کئے ؑ زانت کہ کئے انت۔ ہر کس کہ قید ؑ
 شت ؑ اگن کس ؑ وارث ؑ نیست ات، آتاں زندگ ات قید ات۔ یعقوب ؑ
 یلیں بیچ، چولا وارثاں 12 پڑیں سالاں بندی خانہا کچنگ ات۔ ہے جیل ؑ بادشاہ ؑ دو
 سری ؑ دیکھی ہم بند اتنت۔ آوانی سر ؑ ہے ڈوبہ ات کہ آہاں بادشاہ ؑ ورگان ؑ زہر ماں
 کنگ۔ یک شے آہاں واب دیست۔ صباہ ؑ ہے وابانی قصہ اش کت۔ ہر کس ؑ یک
 معنی یے کت۔ یوسفؑ را جست اش کت۔ یوسف گوشت کہ یک قیدی ؑ فیصلہ سے
 روج ؑ تہا بیت ؑ آہاں ہدیگ بیت ؑ دو می مرد سکی روج ؑ چہ بندی خانہا در کنگ بیت ؑ پدا
 وتی ہما عہدہ ؑ کار ؑ سرا بیت۔ یوسف ؑ معنی کنگیں واب راست بوتنت۔ چریشاں یکے
 کٹنگ ؑ یکے در کنگ بوت۔ ہما مرد کہ چہ قید ؑ درا ہگ ؑ ات، روگ ؑ اوساری یوسف ؑ
 گورا آتک، آئی ؑ دست ؑ چکت انت ؑ گوشت ؑ تئی دپ حداء گول
 کچیک۔ اکس ترا پہ من کارے بہ کپیت دپ ؑ دوست مدار۔ یوسف ؑ گوشت کہ اکس ترا
 موقع رست بادشاہ ؑ گورا منی نام ؑ بگر ؑ بگوش کہ من بے گناہ ؑ بنداں۔

بادشاہ ؑ کار دار ؑ درا ہگ ؑ دو سال گوشت کہ مصر ؑ بادشاہ ؑ یک شے واب
 دیست کہ آنیل ؑ کور ؑ کور ؑ اوشتا تک۔ گندیت کہ چہ کور ؑ ہفت لاغریں ؑ
 نزوریں گوک در آتک ؑ دمانے رندہفت یڑورس ؑ خرشنا کیر، گوک ہم چہ کور ؑ

دراتک ء آہاں ہے لاغریں گوکان ء پلکت۔ بادشاہ چہ و اب ء جہہ سرت ء پداوپت
 ء و اب کپت۔ پدا و اب ء دیست ء کہ گلہ ء عفت سبزیں ٹو بار انت کہ کنور ء کشار
 پداں رُتگ انت ء دگہفت تنکیں ء بے تاکیں گلہ ء ٹو بار انت۔ بادشاہ ء دیست کہ
 ہے دمان ء چہ رودر آتک ء ایر روپے سرکت ء ہے حسکیں ٹو بار سبزیں گلہانی ہفتیں
 ٹو باراں لپاشنت ء پلکت۔ صباہ ء بادشاہ ء دیوان کت ء چہ وتی درباری زانتکار ء
 کواساں و اب ء معنی جست کت۔ ہر کس ء جتاکیں معنی یے کت کہ آ بادشاہ ء تب ء
 نہ کپت انت۔ ہما مرد کہ چہ جیل ء در کچنگ ات ء بادشاہ ء سری ء دیکی ات آ یوسف ء
 ترانگ ء کپت۔ آئی ء بادشاہ ء را یوسف ء حال دات ء گوشت کہ اگن کسے تئی و اب
 ء معنی ء کت کنت۔ گڑا ہما عبرانی مرد انت کہ بے گناہ ء جیل انت۔ کاردار ء بادشاہ
 حال دات کہ اے مرد کنعان ء یہودی یے۔ میر ء معتبری زہگے۔ پیغمبری اوبادگے۔
 آئی ء وزیر ء ذال ء مکاری کار پد ء یوسف ء بے گناہی ء قصہ آ ورتنت۔ بادشاہ ء
 حکم گت کہ یوسف ء بیارت۔ یوسف اش آ ورت۔ یوسف ء یکت پہ یکت ء وتی قصہ
 آ ورتنت۔ بادشاہ ء جست ء پرس گت ء چارت کہ یوسف بے گناہ انت۔ بادشاہ ء
 وتی و اب ء قصہ کت ء معنی ء جست گت۔ یوسف ء گوشت کہ تئی و اب ء معنی ایش
 انت کہ تئی ملک ء ہپت سال ء آبادی ء ہو ر ء باران بیت۔ سیرگانی بیت۔ تئی مخلوق
 دشمال بیت بلے دگہفت سالوں گرانیں ڈکالے کیت۔ ہنچیں ڈکالے کہ تر مپ یے
 ہو ر نہ رچیت۔ در چک ء دار، مال ء دولت بچی پشت نہ کپیت۔ مخلوق لنگڑلاپ بیت۔
 بادشاہ حیران ء پریشان بوت۔ گوں وزیر ء گزیراں صلاہ ء شور ء کت ء گوشت

عے کہ ہنچیں تو جیل بہ سارت کہ ہفت سالانی ڈکال ہنچو بگوزیت کہ منی مخلوق سکی ۽
 سوری مہ گندیت۔ کس ۽ شریر مشورہ دات نہ کت۔ یکے ۽ بادشاہ ۽ راصلاہ دات کہ
 ہا مرد ۽ کہ واب ۽ معنی کنگ ہا تو جیل سارت کنت، یوسف اش آورت۔ یوسف ۽
 لہتیں صلاہ ۽ شور پیش کت۔ بادشاہ وش بوت ۽ آئی ۽ راوتی سر وزیر ۽ کت ۽
 اختیار ۽ دات کہ ہر تو جیلے کہ تو شرزانے بہ کن۔ یوسف ۽ حکم کت کہ جتیں ملک ۽
 گلہ، کشک بہ بیت۔ آئی ۽ ہا گلہ ۽ دان کہ چہ مصر ۽ مردمانی ورگ ۽ زیادہ بوتنت چہ
 کشارکاراں بہا زرت انت۔ آئی ۽ پگ ۽ گاہ ہم زرت ۽ ایر کت۔ یوسف ۽ بلا ہیں
 امبار بست ۽ بلا ہیں گرم جت ۽ گلہ، دان ۽ پگ ایر کنت۔ یوسف ۽ گلہ ۽ داں چہ
 مصر ۽ ہسا بگیں ملک ۽ دمگاں ہم بہا زرت ۽ ایر کت۔ آئی ۽ چہ مصر ۽ پہ دوی
 ملکاں گلہ ۽ با پار بند کت۔ آئی ۽ ہر نیمگ ۽ کہ دان ۽ پگ ۽ گاہ دست ۽ کت جم
 جت ۽ مبارکت۔

ہفت سال ۽ وشحالی ۽ سیرگانی ۽ رند ہشتمی سال ۽ ڈکال شروع بوت۔ ہور
 بند بوتنت۔ چاریں نیمگ ۽ قحطات۔ یوسف ۽ گلہ ۽ راشن بندی کت۔ حکم کت کہ
 ہرچی پہ کش ۽ میزان بہ بیت ہر لوگے ۽ را پہ آئی ۽ گذر ۽ چہ سرکاری گدا ماں گلہ پہ بہا
 دات۔ مصر ۽ ہسا بگیں ملکانی مردم ڈکال ۽ وڈالی بوتنت بلے مصر ۽ ہر کس ۽ پہ وتی
 ورگ ۽ گلہ رست۔ بادشاہ وش ات۔ رعیت وش ات۔ ہر کس گل ۽ شاداں ات ۽
 یوسف ۽ منت وارات۔

ہسا بگیں ملکانی مردم کہ شد ۽ تا چھینمت آہاں پہ دان ۽ بہا زورگ ۽ دم پہ

مصرء دات۔ گڑا یوسف ء بادشاہ ء را گوشت کہ ترا حداء باز داتگ۔ مصرء گلہبانی
 امبار ترا ہشتیں سالان پہ وشی برنت گوں۔ مروچی سکئی ء و ہدانت۔ ترا بایدانت کہ
 دل ء مزن بکنے ء حداء قحط زدگیں مردمان ء ہم بدیے گوں۔ بادشاہ ء یوسف ء حمر
 من ات ء فیصلہ کت کہ درملکی مردمان ء ہم یک حاصلی مقدارے ء گلہ دیگ بہ
 بیت ہنچو کہ نمر ء زند بہ بنت۔

یوسف ء ڈیہہ کنعان ء ہم ڈکال ات۔ دان نہ گواہت۔ یک روچے
 یعقوب ء بیچ آئی ء گورا آتکت ء گوشت اش کہ ماخذ ء مرگائیں۔ اشکنگ ہمیش
 انت کہ مصرء گلہ باز انت ء اودا ہسا بگیں ملکانی مردمان ء ہم کمو کمودان پہ بہاد یگ
 بوگ ء انت۔ اگن تنی اجازت بہ بیت، مارویں چمودا گلہ بہا زورن۔ پت ء
 اجازت داتنت بلے گوشت ءے کہ بنجمن ء من شے ہمراہی ء دیم دات نہ کنناں۔
 آدگہ بروانت۔ براتان حر ء اشترکت، تو شگ کت ء مصرء سر بوتنت ء صباہ ء مصرء
 سروریر ء دربار ء شنتت۔ اودا ہروڑیں مردم بیچ انتت چہ فلسطین ء کنعان ء بگرتاں
 شام ء دراء، ہرکس جمع ات، ہرکسی دست پہ گلہ ء بہا زورگ ء دراج ات۔ ہر علاقہ ء
 مردم باری باری ء آتکت ء وتی فریاداش کت ء گلہ ء بہا زورگ ء اجازت نامہ اش
 گپت۔ یوسف ء براتانی باری آتک۔ گوانک جنگ بوت کہ نون عبرانی دربار ء
 حاضر بوگ لوئنت۔ اے کہ داخل بوتنت یوسف ء ہجہ آورتنت۔ آگل ء بال بوت
 کہ 21 سال ء رند آوتی براتان گندگ ء انت۔ دل ء گوشت ءے پاد بیہاں ء
 آہاں وں آتک بہ کنناں۔ بلے وت ء راداشت ءے ء بیچ ءے نہ گوشت۔ ایشاں

سر جہل کت۔ گوشت اش کہ واجہیں ہر وزیر، مئے ملک کنعان انت۔ ڈکال ۽ وڈالی
 انت۔ مئے مردم ہڈ ۽ مرگی انت۔ ما پہ گلہ ۽ بہا زورگ ۽ آ تلکس۔ یوسف ۽
 ایشان ۽ چارت۔ آئی ۽ وتی کسانی ۽ وہد گیر آ تک۔ وتی پت ۽ وتی مات ۽ پرائی ۽
 مہر، گوں براتاں گنگل ۽ گوازی، وش ۽ آ سودگی ۽ دور گیر آ تکنت۔ آئی ۽ براتانی
 آئی ۽ چاہ ۽ کنگ ۽ ساعت گیر آ تک۔ یوسف ۽ فریاد ۽ آہانی بے مہری ۽ دمان
 یوسف ۽ چمانی دیما طاہر اتنت۔ یوسف ۽ لوٹ کہ دپ پچ بہ لگو شاں ۽ بہ گریواں،
 بلے چارت ۽ کہ اے مصر ۽ سروریر ۽ دیوان انت اے مات ۽ کت یا پت ۽ دامن
 نہ انت۔ آئی ۽ ارس چمانی تھا تکنت۔ بلے وت ۽ داشت ۽۔ دمانے ۽ رند
 یوسف ۽ جواب گردینت ۽ گوشت کہ چاریں کنڈاں ڈکال انت۔ ماے گلہ گوسگیں
 ہفت سالاں جمع کنگ انت پہ وتی مخلوق ۽۔ شامبرانی ات۔ دری مخلوقے ات۔ پہ ما
 اے لازم نہ انت کہ ماشمارا ہم گلہ بہ دئیں۔ بلے مئے بادشاہ رحم دیس مردے۔
 آ وتی ہمسائگیں ملکانی مردمانی چارگ ۽ دلگوش ۽ ہم کنگ لوٹیت۔ یوسف ۽ جست
 کت کہ شامکان ۽ کجام لگ ۽ مردم ات۔ براتاں جواب گردینت کہ ما افرات ۽
 چہہ متندیں مردم ان۔ یوسف ۽ پرست کہ شے وت مس وت ۽ چہ تعلق ۽ رشتہ داری
 انت۔ ریوبن ۽ جواب دات۔ مادہ برات ان۔ من مستریں براتاں۔ چوناباچہ
 چارماتاں مادوازده برات بوتگیں۔ پت ۽ مایک ان۔ مئے پت یعقوب مئے ملک ۽
 پیغمبران ۽ اسرائیل آئی ۽ لقب انت۔ یوسف ۽ درازینت کہ شادہ مردم ات، شے
 آدگہ دوئیں برات کجا انت؟ دومی برات شمعون ۽ جواب دات کہ مئے دو برات چہ

دومی مات ء بوتگ انت۔ یکے یوسف، کسانی ء گرک ء وارنگ ء یکے درستیاں
 کستریں بنجمن گوں ماگوں نہ انت، پت ء آہگ ء اجازت نہ داتگ۔ سر وزیر ء
 رزائنت کہ چہ شے گیاں ہے ظاہر بیت کہ شادروغ بندگ ء ات۔ ہنچو معلوم بیت کہ
 شادروغ کی جاسوس ء چاروات ء پہ بدیں نیتے ء مئے ملک ء آتگ ات۔ سر وزیر ء حکم
 کت کہ ایشاں قید ء رواں دست۔ برات اش جیل کتنت بلے حکم ء کت کہ ایشانی
 درگ ء شریں انتظام کنگ بہ بیت۔ سبھی روج ء آہان ء چہ جیل ء درکنگ، آرگ ء
 دیوان ء پیش کنگ بوت۔

یوسف ء آہان ء گوشت کہ من دل ء جزم آں کہ شادروغ بندگ ء ات،
 من ء شک انت کہ شادروغ ات بلے چو کہ شادروغ ات۔ شے مردم شدیگ
 انت۔ ہمیشا من شمارا گلہ دیاں بلے ہے شرط ء کہ شادروغ ات ء وتی کستریں برات ء

اش کہ آئی ء یک بلا ہیں گئے مارا کچنگ۔ آ ایش انت کہ آئی ء شمعون گول ووت ء
 داشنگ ء گوئنگ کہ شمعون ہمائی ء گورا بندی بیت تاں وہدیکہ ما بنجمن ء گول ووت ء مرہ
 بریں۔ آئی ء مئے سرء شک بوتگ کہ ماچارو ء جاسوس ان۔ آہاں حرانی بار ابر کتت۔
 دان اش کہ در کتت، دیست اش کہ آہانی دائگیں زر پیدا آہانی گونان انت۔

یعقوب حیران بوت۔ آئی ء دل ء جت ء گوشت ءے اے چونیں گئے کہ
 آئی ء کچنگ؟ پدا شے زر ء مال پرچہ شمارا و اتر کنگ بوتگ انت۔ یعقوب ء
 وراینت کہ من بنجمن ء گول شادیم دات نہ کناں۔ من یوسف گول شمارواں دات شاپہ
 من آئی ء حونی نیں پشک آورت۔ تاں روچے مرچی منی چم پرانی ء دید ء کور
 انت۔ نہ ووت کیت ء ناں آئی ء زہیری سلا مے کیت۔ یعقوب ء بے وی زاہ
 جت۔ بچاں آئی ء رامز نیں منتے کت۔ یعقوب راضی بوت بلے گوشت ءے من
 بنجمن ء شمارا ہما شرط ء دیان کہ شمارا گول من قرآن ء قسم کن ات کہ پدا گول ووت ء
 سلامتی ء کارت نبا۔ ”نہ باکن ات ایشی ء ہم حونی نیں پشک ء پہ من بیارت کہ من
 برداشت کت نہ کناں“۔ آئی گول ارسی نیں چماں گوشت۔ یعقوب ء وتی بچان ء
 اے ہم سوج دات کہ شما ہما زراں کہ شے گونان بوتگ انت۔ گول ووت ء بہرت ء
 مصری سر وزیر ء را و اتر بکن ات۔ آہان گول وتی پیریں پت ء سوگند ء مسام
 گت۔ آہاں بنجمن ء گول ووت ء زرت ء دیمپد اپہ مصر ء دات۔ اودا یوسف ء پہ وتی
 کتسریں برات ء دیدار ء شپ پہ افارگ ء بے وانی گوازینت انت۔

یوسف ء برات گول آئی ء کتسریں برات بنجمن ء مصر ء سربنت۔ یوسف

ایشان ء شاہی مہمان خانہ ء داریت۔ شپ ء وتی لوگ ء ایشان ء ورگ دنت۔
 نوکران ء گوشت کہ نان ء پرزونگ ء ہنچو ایر کن ات کہ دو مردم یک رد ء بہ نندیت ء
 بورت۔ اے گوں بنجمن ء یازدہ اتنت، دو ء حساب ء پنج ء ٹولی جوڑ بوت ء بنجمن ایوک
 بوت۔ گڈا یوسف گوشت کہ تو گوں من ناں بور۔ آدمی بان ء گوں بنجمن ء ناں
 وارت۔ جُست ء پُرس ء کنت۔ آئی ء پیریں پت ء جُست ء کنت، علاقہ ء
 جُست ء کنت۔ بنجمن یوسف ء ہچہ نیاریت۔ یوسف آئی ء را آئی ء مستریں برات
 یوسف ء جُست ء کنت ء گوشت کہ تئی براتاں من ء حال دانگ کہ ترا مستریں براتے
 بوتگ۔ آ کجا انت؟ بنجمن ء دزائنت کہ آیکروچے پت ء رواں دانگ ات کہ
 براتانی حال ء بگر۔ منی برات وائر بوتنت ء پت ء را آئی ء حونی میں پشک اش پیش
 داشت ء گوشت اش کہ یوسف گرک ء وارنگ۔ اے حمرناں من ء باور بوت ء ناں
 منی پیریں پت ء۔ خدا بزانت ء منی براتانی عمل ء ایمان۔ گوں اے گپ ء بنجمن ء
 ارساں تچ گت۔ یوسف ء آئی ء سر ء دست ایر مشت ء گوشت کہ خدا کار سازیں
 خدا یے۔ خدا امتحان کپت بلے نا انصافی نہ کنت۔ اکس تئی برات نہ مرتگ ء زندگ
 انت روچے ناں روچے ترا دست کپت۔ بنجمن ء یوسف ء نیمگ ء چارت، ارس
 ء پہک کتت ء گوشت ء کہ حدائی دپ ء گوں بہ گجات۔

صباہ ء ایشانی درپ ء دارگ چہ گلہ ء پز کنگ بوتنت ء یازدہیں برات
 رھاگ کنگ بوتنت۔ یک منز لے ء رنداے چارنت کہ مصری سپاہیاں آہان ء چپ
 ء چاگردکت ء بیہار دات کہ شامشر نہ کنگ، شاموزیر ء سہر ء پیالہ دزنگ۔ سپاہیاں

آہانی اُردپنت انت۔ دیست اش کہ سہرہ پیالہ بنجمن ء گون ء انت۔ سپاہیاں ایٹان
 ء گپت ء سر وزیر ء دربار ء پیش کتنت۔ یوسف ء زہر کنکئی در ائینت کہ شمارا نیکی کار ء
 نہایت۔ شامد گیگ اتت، من شمارادان دات، شماراناں دات، شمعے عزت کت بلے
 شامچوشیں کارے کت کہ کس ء نہ کنگ۔ شامدام ہنچیں کارکن ات کہ کس نہ کت۔
 چو کہ شاد ذات ہمیشہ ہر کس ء کہ پیالہ دژ تگ ء ہر کسی گون ء ہے پیالہ در آتنگ آ منی
 گورا بندی بیت ء منی گورا تاں زندگ انت کار کنت۔ براتاں نزانن کہ اے پیالہ
 یوسف ء حکم ء گون ء کنگ بوتگ۔

مستریں برات ریو بن ء فریاد کت کہ مادژ نہ ان۔ ہما زژ کہ مے گوہاں
 در آتنگ اتنت ما آہان ء گون وت آورتگ ء ترا داتگ۔ شاہی پیالہ آلم ء کسے ء پہ
 دژ منی مے برات ء گون ء کنگ۔ آئی ء گوشت کہ اکس بنجمن گون مامیت مے پیریں
 پت مریت۔ پہ حد ا بچار مارا مے پت ء دیمار سوامہ کن۔ مے پت تاں روج ء مروچی
 وتی یوسف میں چکت ء یا تاں نہ شمو شیت۔ ریو بن ء گون گر یوگی چھے گوشت کہ تو وتی
 ملک ء قانون ء روج ہرچ سزایے دیے من ء بدے۔ من مستراں بزاں اے کار من
 کنگ، بنجمن ء بدل ء من ء قید بہ کن، من ء بندی بہ کن بلے بنجمن ء یلن کہ روت۔
 ریو بن سر وزیر ء دست ء پا داں کپت ء پری پری ء کت۔ یوسف ء براتاںی نیمگ ء
 چارت۔ دل ءے داشت نہ کت۔ پولانس یے دات ء گریت ءے۔ آئی ء پولانس
 میگ سرازرت۔ یوسف ء گوشت، لالامن یوسف آں۔ من ہماہاں کہ شامن ء پہ
 20 کلدار ء بہا کت۔ من ہماہاں کہ شامن ء غلامی ء طوق گت ء دات۔ یوسف ء

براتان ءِ گلانیس کت، بنجمن ءِ رامبازاں زرت ءِ گریت۔ یوسف ءِ گریت ءِ دگہ صد
دل گر یوانینت۔ یوسف ءِ وتی براتان ءِ دلبدی دات کہ پرے حمر اں شرمندہ مہ بہت
کہ شامگوں من چوں کنگ۔ ہرچی بوتگ، بوتگ، بلکیں ہے مئے حداءِ منشا بوتگ۔ آئی
ءِ گوشت منی مہر ءِ واہگ پہ شاناں ساری ءِ کم بوتگ ءِ ناں نوں کم انت۔ من پہ شامدام
نیکیں واہگ داشنگ، بدیں ناں، آ کہ شامکنگ، شے زانت بوتگ ءِ منی قسمت، آ کہ
من کنگ یا کناں آ منی واہگ انت۔ یوسف ءِ گریوان ءِ گوشت اکس من غلامی
کنگ، اکس من بندی بیٹگاں بلے یقین بزانت کہ من شے مہرانی بندیک بوتگاں۔
من پہ وتی پت ءِ براتانی یاتاں، آہانی مہراں، سال ءِ ماہانی دراجیں مدت پہ افارگ
گوازینگ انت۔ من ءِ شے منی بہا کنگ، وتی غلامی، وتی بندی بوتگ چونہ تورنگ
چو کہ من ءِ چہ شامجتائی ءِ وتی درملکی تورنگ۔ یوسف ءِ پیکارت ءِ گوشت من ءِ اکس
تورنگ من ءِ ہے حمر تورنگ کہ من وتی پیریں پت ءِ خدمت کت نہ کنگ۔ من ءِ
تورنگ کہ من شے چک ءِ نماسگ نہ دیتگ انت۔ من واہگی بوتگاں پہ وتی ملک ءِ پہ
وتی پت ءِ ماتی گل زمین ءِ۔ یوسف ءِ گوشت شامنی برات ات۔ من ءِ چہ وتی ساہ ءِ
دوست تراں۔ نوں ملور ءِ دل رنج مہ بہت۔ یوسف ءِ گریت ءِ براتاں گریت۔ آہانی
ہسکارگ ءِ گریوگانی توار ءِ بازیں دگہ دلاں ہم گریت۔

شریں ساعتے ءِ رند براتاں نشت ءِ شور ءِ صلاہ کت۔ یوسف ءِ آہان ءِ
گوشت کہ شے ملک ڈکال انت دگہ پنج سال ءِ ہم ہسور ءِ آبادی نہ بیت۔ تیوگیں
علاقہ ویرندان ءِ غیر آباد بیت۔ شامبوروات منی پیریں پت ءِ بیارت، ہلک ءِ قوم ءِ

مردے اکس آہگ لومیت ہم گوں وت ۽ بیارت ۽ کہ ڈکال اش کھیت۔

اے حال کہ یوسف ۽ برات چہ دوریں ولا کتاں آہنگ انت۔ بادشاہ ۽ را

سربوت۔ آگل بوت ۽ یوسف ۽ را گوشت ۽ کہ اگن تئی پت ۽ برات ۽ سیاد ۽

وارث کاہنت آہاں جا کہ بدے۔ آہاں ہچی ۽ کمی مہ بیت۔ آہاں ۽ گوشین ۽ علاوہ ۽

مزنیں پت یے بدے کہ آہمودا بدارنت ۽ کارو بار بہ کھت۔

یوسف ۽ وتی براتان ۽ نوکیں پوشاک دات۔ آہاں ۽ مزنیں مال ۽ مذی

یے دات۔ پہ پت ۽ بیست حر چہ دان ۽ نعمت ۽ چہ دگہ سوغاتاں بارکت ۽ رواں

دات، بلے چارت ۽ کہ منی پت ۽ زال ۽ بول پہ حر ۽ اشتران چوشیں بلاہیں

پندے جت نہ کھت۔ آئی ۽ چہ بادشاہ ۽ اسپاں لہتیں اسپ گاڑی ہم رواں دات۔

اے کاروان وہدیکہ کنعاں ۽ سیم سراں داخل بوت ۽ افرات ۽ رست یعقوب ۽ را

حال اش دات۔ یعقوب گل ۽ سز پت۔ دل ۽ گر کے جت، زمین ۽ نہ زرت

۔ گوں چک ۽ زالاں دیم پہ مصر ۽ شت۔ وہدیکہ مصر ۽ سربوت، آئی ۽ بیچ یوسف گوں

وزیری شان ۽ مزں مردی ۽ گوں مصر ۽ میر ۽ معتبراں آئی ۽ وش آتک کنگ ۽ دیم

درا تک۔ یوسف ۽ وتی پیریں پت ۽ را امبازاں گپت ۽ پت ۽ وتی بیچ ۽

را۔ آہاں یکے دو می ۽ راتاں دیراں یلہ نہ دات۔ دو بیناں ہسکارت ۽ گریت۔

یہودی ۽ مسلمانانی کو نہیں قصہ ۽ آیاتانی تہا یوسف مہر، دوستی، مزن مردی،

زانت ۽ برداشت ۽ مستریں نشانے۔ آئی ۽ کردار ۽ مت نہ گواہیت۔ آئی ۽ براتانی

حرص، بد مہری ۽ حسد یوسف ۽ مزن مردی ۽ دیم پوچ انت۔

مس پائیں بائبل ء یوسف ء قصہ و شمس رنگے ء بیان بوتگ۔ پائیں قرآن ء ہے
 قصہ گوں لہتیں جاگہانی ء مردمانی نامانی پرک ء پیراکم ء گیش یک ڈر ء بیان بوتگ بلے
 اے قصہ ء تہا چوشیں روانی ء درد مندی نیست انت چو کہ بائبل ء انت۔

انسانی تاریخ ء برات ء برات ء کوش ، دعا ، بد مہری نوکیں حمر نہ
 انت۔ تاریخ چہ اے رنگ ء ہتیاں پُر انت کہ براتاں دست ء وت وتی برات
 کشنگ انت۔ چکاں پت کشنگ انت ء پتاں چکت۔ ہے یعقوب ء آئی ء برات ہم
 نیکی دومی ء گت ء حوناں بوتگ انت۔ دومی نیمگ ء چوشیں ہزاراں مثال انت کہ
 برات ء پہ برات ء کشت ء خون کنگ ، وت ء را کوشارینگ ء دگر کشنگ انت۔ ہے
 رنگ ء پت ء او چکت ء مہر یا برات ء گوں برات ء مہر تاریخ ء نمیرانیں بہر
 انت۔ ہے یعقوب ء بچاں جہیں نکتے کشت ء گارکت۔ ہلکے ویرنداں کت چیا کہ
 ہوا میٹ قبیلہ ء یک ورنایے کہ نام ءے چچم ات ء ہامور ء نچ ات آئی ء آہانی گوہار
 بی بی دینا پہ زور برتگ ات ء گوں آئی ء بد فعلی کنگ ات۔ ہے چچم ء آئی ء پیریں
 پت ہامور ء ہلک ء دگہ میز ء معتبر پہ میڑھ یعقوب ء گورا آتنگ انت ء دست بندی
 اش کنگ ات کہ آتی جنگ دینا ء ساگ ء گوں چچم ء راضی بہ بیت ء آئی ء نچ ء خطا
 ء بہ بکشیت بلے یعقوب ء بچاں درتیں ہلک ء مردم کسان چہ مزن پے حمر ء کشتت
 ء تیوگیں ہلک مان داشت۔ یعقوب ء بچانی اے کردار ء آہانی گوں یوسف ء بد مہری
 ء احساس ء زمین ء زمان ء فرق انت۔ بالاچ گورگیج ء بہ گند کہ وتی برات ء مہراں
 زریت ء ہے مہرانی آس ء وت سچان ء تیوگیں نکتے ، تیوگیں ہلکے سوچیت۔

یوسف ء مصر ء روگ ء اودا حاکمی ء سر وزیری ء قصہ ء آیات مصری تاریخ ء

بہر نہ انت۔ چوشیں یوسف یے ء ذکر مصری تاریخ نویساں نبشتہ نہ کنگ۔ پیشا چوش
بوت کنت کہ چوشیں اختیار ء اقتدار ء گپ ء کہ بائبیل یا ایندگہ مذہبی کتاب کنت
آاے رنگ ء مہ بنت بلے یوسف ء مں مصر ء نیادی بوگ، آئی ء پت یعقوب ء آئی
ء براتانی مس مصر ء چہ متدی ء 480 سال ء رند موسی ء ذکر اسرائیلی مذہب ء نیادی
عقید ہاں یکے۔ یہودی گوشت کہ موسیٰ مصر ء نامداریں فرعون Ramses III ء
زماگ یک انت بلے موسیٰ ء ذکر ہم مصری کتاباں مان نہ انت ء ناں موسیٰ نامیں
مردے ء کہ اسرائیلی یے بہ بیت ء فرعون ء لوگ ء رنگ ء مزن بوگ ء آئی ء
یہودیان ء چہ مصر ء در کنگ ء دیم پہوتی ڈیہہ ء آورنگ، چوشیں کش ء چیل ء واقعہ ء
ذکر ہم مصری تاریخ ء مان نہ انت۔ مصر ء آزماگ ء تاریخ ء چوشیں ہج حمرمان
نیست کہ موسیٰ ء حداء مصری آنی سر ء عذاب رواں داتگ یا مصر ء کورنیل چہ خون ء
پر کنگ ء یہودی آنی چہ مصر ء چگ ء وہداں بلاہیں دریا **Red Sea** (بحر احمر) دو
کت ء کنگ ء پراہاں چگ ء راہ ہج کنگ۔ نوں ہزاراں سالاں رندناں یہودی یا
ایدگہ مذہبانی متوک چرے قصہاں برگشتہ بوت کنت ء ناں مصر ء تاریخ نوک نبشتہ
بوت کنت بلے یہودی یا ایدگہ ملا آں چوشیں قصہ ء آیات پر چہ آورنگ، ہا
ملا بزانت یا آہانی ء آہانی حدا آنی عمل ء ایمان۔

عاشقیں خلیفہ

چہ خلیفہ ء ساری یزید بن عبدالملک ء یک ”حبابہ“ نامیں مولدے بہا
 زرتگ ء آورتگ ات۔ اے مولد آئی ء راسک دوست ات۔ آئی ء مستریں برات
 سلیمان ء چارت کہ یزید نامیٹگیں خلیفہ انت ء ہے وہدی گوں سُریت ء مولداں پاد
 ماں پاد بہ بیت، شتریں حمرے نہ انت۔ سلیمان ء اے مولد ء راچہ لوگ ء درکت ء منع
 کت کہ آیزید ء گورامیت۔ لہتیں سالاں رند وہدیکہ یزید خلیفہ بوت آئی ء دل ء دین
 گوں ہما مولد ء اتنت۔ یک روچے آئی ء لوگی، بانک سعدہ ء یزید ء راجست کت کہ
 تراچے انت کہ تو دمام بے چاڑے؟ آئی ء گوشت کہ اکس جننے ء تئی دل مان انت تو
 بگش۔ یزید ء گوشت ہقین ء لوٹے ہما مولد خبابہ کہ من بہا زرتگ ء سلیمان ء گلینگ
 ات، منی دل ء دو بہر انگت گوں ہمائی ء انت۔ یزید ء ذال ء ہما مولد پدا بہا زرت ء
 آورت ء یزید ء رادات۔ یزید پرے مولد ء انچوشیداء بے شہہ ات کہ وتی بادشاہی

دربارےٗ یلہ دات ء گوں خبابہ ء ہم مجلس ء ہم صحبت اُت۔ خبابہ وش کندگیس، وش
 بالادیں ء زبیا ئیں ذالے اُت۔ یک روچے کنداں کنداں ء انار ء ورگ ء اُت کہ
 اناگت ء انار آئی ء گٹ ء گپت ء اُمرت۔ گوں اے ذال ء مرگ ء یزید ہستاں بے
 ہست بوت۔ اُنچو گنوک بوت کہ خبابہ ء لاش ء سرانشت ء مودگ گٹ، آئی ء تاں باز
 روچاں اے لاش ء راجکت ء لیس اِت ء دل ء داشت۔ آئی ء باور نہ بوت کہ خبابہ
 مرتگ۔ تاں پخت روچ ء آئی ء خبابہ ء را پھ کل کنگ ء نہ اِشت، سر ء نشتگ اُت۔
 لاش سڑگ ء لکت ء اُنچو بوئے گٹ کہ آئی ء تو یک ء روگ نہ بوت۔ نوں پہ کجام
 کچک ء زروائی ہے لاش پچ گرگ ء کل کنگ بوت بلے یزید مند ام آئی ء قبر ء سرا
 نندوک اُت۔ لہتیں روچ ء رند یزید ء لاش ء را چہ قبر ء درکت ء دل ء داشت۔ اے
 ذال ء مرگ ء پانزدہمی روچ ء یزید مُرت۔ مرگ ء و ہد ء آئی ء عمر 29 سال اُت (تاریخ ابن کثیر: حافظ عماد الدین ابوالفد اسماعیل ابن کثیر: جلد 5، صفحہ: 222) یزید ء
 رند آئی ء برات ہشام خلیفہ بوت۔ ہشام ء رند آئی ء برات زہگ ولید خلیفہ بوت۔
 ولید ہما عاشقیں یزید ء نچ اُت۔ بلوچی ء گوشت کہ نیہے چہ بیہہ ء مہ گشیت بزال
 حرام زادگے بلے ولید وتی پت یزید ء ہٹی ئیں نچ اُت۔ ولید ء ڈہل ء سُرنا ء سک شوق
 اُت۔ و ہدیکہ وت ناچ ء ایر پکت چہ بازیں قہبگیں ناچیاں دستے ء دیما اُت۔ بے
 شراب ء چکت ء آئی ء روچ ء شپ نہ گوست اُت۔ آئی ء شراب ء مز نہیں تالا پے جوڑ
 گنگ اُت ء و ہدیکہ آئی ء نشہ گیش بوت، ہے تالا پ ء دُورے کت ء ہما و ہد ء در

کنگ بوت کہ بے سارأت۔

خلفیہاں ”آوہد کہ شتریں مسلمانانی دور بوتگ“ مدام جمعہانی روج ء
 خطبہ داتگ ء امامت گنگ۔ یک روچے نماز ء وقت ات۔ مہلوک پہ خلیفہ ء
 وداری اتنت کہ بییت ء نماز بہ دنت۔ بلے خلیفہ گوں یک زیبائیں جگے ء پادماں
 پادآت۔ کارداراں شت ء گوشت کہ نماز ء وہد انت، مہلوک وداریک ات۔
 خلیفہ نشہ ات، آئی ء سوگند وارت ء گوشت کہ تاں وہدیکہ اے مولد گوں من
 منیت ء ممبر ء سرامہ نندیت من ناں خطبہ دیاں ء ناں نماز دیاں۔ گڑا سرکاری
 عہدہ دار ء کارداراں گشادگشاد ء جنین ء پچ گورادات ات، برت ء خلیفہ ء
 خطبہ ء امامت ء وہداں آئی ء گور ء اوشتارینت ء خلیفہ ء مسلمانیں نمازیان ء
 نمازوات۔^(۱) خلیفہ وش، نمازی ہم وش ء حد اہم وش۔

(۱) حیات الحیوان: علامہ محمد بن موسیٰ بن عیسیٰ کمال دین الامیری: جلد اول، صفحہ: 230-227

کد کدیں بیت.....!

خليفة منصور و ديوان و قلمدان و کاگدانى بنشته کنوک ابوایوب المرونى ات۔
یک روچه ابوایوب که ديوان و اتک آئی و نوک بروتیس ورنایے گون ات که شتریں
وش نویسے ات۔ خليفة و اے ورناء راروک روک و چارت بلے چچی نہ گوشت دومى
روچ و آئی و قاصدے روان دات و ہے ورناء رالوشت و گوشت وے کہ چوکہ آئی و
خط سک و ش انت و من و کاگدے بنشته کناینگی انت۔ ورناء اش آورت۔ خليفة و نام
جست کت۔ گوشت وے منى نام منى مات و جعفر بستگ چپا کہ منى پت و ہے و اہگ
بوٹگ۔ خليفة دمانے و اجلہ بوت، جست وے کت تو نج و مندوک وے۔ ورناء
گوشت، موصل و۔ خليفة و جست کت کہ تى پت کئے انت؟ ورناء جواب نہ دات۔
خليفة و پدا جست کت۔ ورناء گوشت کہ آ نام کہ منى مات و من و گوشتگ، آ منى دپ و
نہ بیت۔ خليفة حیران بوت بلے چم وے ہے ورناء راسک داتگ اتنت۔ جست
وے کت کہ تى مات و نام کئے انت۔ آئی و وتى مات و نام گوشت۔ خليفة پاد
اتک۔ ورناء و امبازاں گپت، چکت و دل و داشت۔ دوینانى ارساں ذرد
کت۔ خليفة و وتى ہماز مانگ گیر اتک کہ آدر پدرات، سر وے پہ مزورى کچنگ ات و
موصل و ذالے و نکاح وے کتگ ات، و آ ذال و آئی و راسک ساتگ ات۔ ذال و
لاپ پڑ ات کہ منصور چه اودا امیہ حاکمانى ترس و در اتلگ ات۔ آئی و دل و گوشتگ
ات کدیں بیت من وتى ذال و بہ گنداں، کدیں بیت وتى بیچ و بہ گنداں۔ خليفة و ورناء
را گوشت کہ تو منى بیچ وے۔ خليفة بوٹگ و رند من موصل و جست و پرس کتگ بلے تى

مات ء آ جا گہ یلہ داتگ ء کس ء نزاٹنگ کہ کجا انت۔ تو برو و تى مات ء حال بد ء ء
مات ء زور ء پہ من بیا بلے تاں و ہدیکہ و تى مات ء سر نہ بے اے حال ء کس ء مدے۔
منصور ء و تى بچ ء راجہ دومی دروازگ ء درکت بلے گوشت ء مدارمہ کن ء برو۔

جعفر موصل ء روگ ء بدل ء یک برے و تى ولجہ ابو ایوب ء گورائٹ۔ ایوب ء
جست کت کہ تو پرچہ دیر کنگ ء خلیفہ ء گوں تو چے حمر ء حال کنگ۔ جعفر ء بچ نہ گوشت ء پہ
ناراضی لوگ ء در آتک ء دیم ء پہ موصل ء دات۔ ایوب شک بوت ء دل ء گوشت
ء کہ بلکیس اے ورناء منی حال ء احوالے خلیفہ ء راداتگ ء منی منافقی ء کنگ۔
آئی ء لہتیں مردم پہ تا جلی رواں دات کہ جعفر ہر جا گہ ء انت، بگرات ء بیارت ء۔
اے مرداں جعفر ء رارہ ء رینت ء گوشت اش کہ ترا ابو ایوب لوٹیت۔ جعفر ء جواب
دات کہ من انوں ایوب ء گورانیہاں چیا کہ من ء پہ سکیں ضروری کارے ء موصل ء
رگی انت۔ آہاں جعفر ء راگٹ گیرکت ء آئی ء لاش اش چاہے ء دور دات۔ اے
مرداں خلیفہ ء ہما خط کہ آئی ء پہ و تى ذال ء رواں داتگ ات، آورت ء ابو ایوب ء را
سرکت۔ چہ خلیفہ ء ٹرس ء ابو ایوب ہستاں بے ہست بوت۔ ایشی ء را ہوش ء یلہ دات
ء دیر نہ بوت کہ مُرت۔ خلیفہ ء ابو ایوب ء برات زہگانی دست ء پا دگڈت انت ء
گشتت۔ بلے پرے بیراں خلیفہ ء دل سرد نہ بوت۔ آتاں زندگ ات پہ و تى بچ ء
زرت ء پہ و تى ذال ء مہراں زہیری ات۔^(۱)

(۱) تاریخ کن کثیر: علامہ محمد بن موسیٰ بن عیسیٰ کمال الدین الامیری: جلد نمبر 5، صفحہ 398-399

مسلمانی

اسلام آئی و پیغمبر عربان و عزت دات، طاقت دات و حاکمی دات۔
 روم، شام، سنٹرل ایشیا، ایران، سندھ، فلسطین و یورپ و مزین علاقہ ہانی و اہند بوتنت،
 ہما ملکانی و لجه بوتنت کہ آملک و حاکمانی دربار عربان و کس و ایر گوات و گوزگ و نہ
 اشنگ ات۔ بلے آہانی ہیل و عادت ناں اسلام و بدل کت کتنت و ناں اسلام و
 قویہیں و مزین ناں پیغمبر و درندگی، برات کشی، تون و تیار، پد نبودیں سوگند و مسام
 آہانی دود و ر بیدگ و ساری و ہم بہر اتنت و اسلام و اورند ہم، البت مسلمانی و اسلام
 عربان و ہما و ہداں سکت دوست بوتنت کہ آہانی کارگت ات۔ اسلام و نام و، اللہ و
 نام و ایشاں مخلوق جت و پر و شنتت و ملک و ولایت گپت انت بلے رند و ہما اش کت
 آوانی دل۔ آہاں اے حمر پھمر نہ چارت کہ اے عزت، اے واجہی، اے مال و دولت
 اے چو و خوراں زیبائیں جنک کہ آہاں چہ ایر دستیں قوماں پلت انت، اے درہ آہانی
 واجہیں پیغمبر و داتگلیں دین و برکت و اتنت اگاں ناں کجا بقول شاعرین فردوسی گوج
 واریں عرب و کجا آہانی دنیا و سیک و سر و حاکمی۔

پیغمبر و مرگ و رند آئی و اولی خلیفہ و ابید آدگہ سین خلیفہ کشگ
 بوتنت۔ ابو بکرتی مرگ و مرت۔ عمر، عثمان و علی ہے دین و متوگراں کشتنت۔ عثمان و
 علی و قبر ہم نشاں نہ بوتنت۔ عثمان و لاش تاں سے روچاں کچنگ ات۔ ہما و ہداں کل
 اش کت کہ سرگ و لکت۔ اولی خلیفہ و نبج محمد بن ابو بکر صدیق (۱) و عثمان و ریشاں و

باب دات ء اید گراں مرد ء را پہ لٹ ء مشت ء زحم ء نیزہ کشت۔ عمیر بن ضابی تمیمی (2)
ہا میں مردے ء عثمان ء لاش ء کل کنگ ء ساری پاد پد ء پیش کتت ء آئی ء را گوش بناں
ہماتے دیہہ مال کت۔ ہے عرباں وتی خلیفہ ء لاش شودگ ء نہ اشت۔ ہے مرد ء کہ
ہم ء عمیر بن ضابی ات، آئی ء عثمان ء جون کہ تہت ء سرات پہ جنازہ ء کل کنگ
ء آئی ء جون ء راز حے جت ء مردگی جاگہ ء آئی ء پہلوگ ء پر وشتت۔ عثمان ء
دو غلام صبح ء کبج ہے دوران ء کشگ بوت انت۔ اے دو بیناں ء عثمان ء قبر ء پادوماں
قبر کنگ بوت بلے ہے مسلمان اتکتت ء اے دو بینانی جون چہ قبران درکت ء چنگل
دانت کہ ایشانی جون ڈھونڈ واراں وارنتت۔ (3) ہلی کشگ بوت، چیر وکانی لاش اش کل
کت کہ تنی و ہدی قبر ء ظاہر نہ انت۔ علی ء نبج حسن زہر دیگ بوت۔ حسین کر بلا ء
کشگ بوت ء آئی ء سر دست ماں دست بوآن ء دمشق ء پہ یزید ء سر کنگ بوت۔ حسین
ء جون کر بلا ء اسپانی نالانی چیر ء ہنجو لگت مال ء ہورت کنگ بوت کہ ہجہ آرگ نہ
بوت۔ خلیفہ یزید ء گول ازرانے ء حسین ء دناناں ء وٹش ء جت ء ناروائیں تران
کت۔ آئی ء سرتاں سے روج ء دمشق ء درجگ بوت ء رند ء تاں و ہدیکہ یزید زندگ
ات حسین ء سر سرکاری مال خانہ ایرات۔ یزید ء مرگ ء رند حسین ء سراس کہ گوشت ء
یلداتگ ات ء ہشکس کانیول پشت کچنگ ات، دمشق ء کل کنگ بوت۔ واجہیں پیغمبر ء
جنہیں نماسگ ء کڑاسگ ڈہار پہ ڈہار کتت تانکہ دمشق ء سر بوتنت۔

مسلمانانی حاکمی ء تیوگیس تاریخ ء آہانی حاکمی چہ آہانی مذہب ء جتا میں شے
انت۔ اکس مسلمانانی یا عربانی حاکمی ء انسانی یا سیاسی بنیاداں پٹگ لوٹے، آئی ء

مستزین فکری مثال امیہ دور بغداد، بصرہ و کوفہ و گورنر حجاج بن یوسف و ہماگشا تک
 انت کہ آئی و سے روج و پدماں پد و کوفہ و مسیت و داتگ ات و اکس عربانی اسلام و
 او آئی و عدل و انصاف یا برابری و مثالوں لوٹے گڑا عربانی خلیفہانی ذاتی و اجتماعی
 کردارانی سیل کنگ الہی انت۔

حجاج بن یوسف کوفہ و آتک۔ مسیت و خلقتی حجات۔ آئی و جمعہ و خطبہ
 دات و گوشت کہ ”اوداخلاقین، بدتمیزیں عراقی و کوفی منافقان، من سر بوتگال، نول خدا
 شے خیر ووت بہ کنت۔ من و شریں ازرانے بوتگ و گوشتگ ات کہ شے پشت و پہ از
 ران تل تل بہ کنناں بلے آمن جاگہے دور داتگ و من و گون نہ انت۔ آئی و جاگہامنی
 اے زحم انت کہ شامگندگات۔ چہ من و چہ منی زحم و کس رکھت نہ کنت۔ اکس شمازگ
 کت شمارا یلہی نیست۔ اکس شادست و بہ لگوشت و بہ تچ ات گڈامن ناں پہ شامچک و
 جنین کلّاں، ناں غلام و مولد و ناں مال و دولت۔“ حجاج و گزرات کہ ”اکس کسے و سرکشی
 کت، نافرمانی کت، آئی و رامن ہنچو ٹکر ٹکر بہ کنناں ہنچو کہ آسن کار آسن و ٹکر کت یا ہنچو
 کہ کسے آرت و چانگ چانگ بہ کنت۔“ حجاج بن یوسف و گوشت کہ ”وے لے گوشت کہ
 شے سراں چہ گردناں جتا بہ کنناں“ حجاج و اے دیم و آدمیم چارت و گوشت کہ ”من چہ شام
 بازیانی سراں چہ پاداں خون رچک و گندگ و آل، ہما خون کہ چہ شے بتو ناکیں ریشاں
 پٹگ و انت۔“ حجاج و بیہاردات کہ ”من شمارا چودووک و تچک کنناں۔ مس ہر کس و شر
 و تچہ کاراں۔ شامدروغ بندیں فسادی ات۔ بلے گوں من مہ کن ات چیا کہ من حجاج
 آل و من و سوگند انت اللہ و کہ من شمارا چودار و تراشاں۔ شمارا ہما سزا و بدیاں کہ شام

شے آؤ کیس نسل مہ شمو شیت۔ یات بدارت کہ من شمارا چہ ذلیلاں ذلیل تر کنناں ء شما شتر
 بزاناں کہ من شمارا چچک ء ہم وار نہ دیاں ء اکس کے منی دست ء کپت من آئی ء
 کمر کنناں ء جون وار ء تو لگانی دپاراش کنناں۔ (4)

امیہ ء عباسی خلیفہاں ہر چچی کہ آہانی دل ء آتنگ آہاں کنگ ء قانون ہما
 بوگ کہ آہانی دپ ء در آتنگ۔ انصاف ہما بوگ کہ آہاں کنگ۔ عیش
 و آرام، شراب، زنا، بازیں جنین ء بے حسابیں سُریت پراہاں اسلامی بوگ۔ گوں
 دژ مناں ہما کنگ کہ انسانیت ء آئی ء گمان ء در بوگ۔ دست ء پادانی کڈگ،
 جموریں آساں یا لہزیں ٹیلانی تہا چچک ء راکس ء غیر انسانی یا غیر اسلامی نہ گوشنگ ء
 ناں کسے ء بڑگ بوگ۔ دژ منیں مرداں یا نواب ء سردارانی یا وتی خلیفہانی سرانی
 کڈگ ء آہان ء بازار ء شہراں در بچگ یا دست ماں دست کنگ ء بے عزت کنگ
 پرے خلیفہ ء آہانی عہدہ داراں گرانیں کارے نہ بوگ ناں پرے کاراں اسلام ء
 قانون آہانی دیما آتنگ انت ء ناں انسانیت ء مردم گری ء مارشت ء آہان ء اجکو
 کنگ۔ پہ اقتدار ء حاکیت ء خاطر اپتاں چکت، چکاں پت، براتاں برات ء نا کو
 زتکاں، نا کو زتک کشنگ ء کار کنگ انت ء آہانی جون پہ لاوارثی چکل دا تگ انت ء
 سرماں بازار ء شہراں در تگ انت۔ چوشیں صداں واقعہ انت کہ مسلمان حاکمانی
 نا انصافی، ظلم ء جبر ء آہانی رستری صفتاں پدرا کن انت۔ جہل ء لہتیں واقعہ مسلمانیں
 تاریخ نویساں نبشتہ کنگ انت کہ عبرت ناک انت ء ایش عربانی اسلام ء آہانی حکومت
 سلطنت عراہ ء رہند ء شون دینت۔

جنگ ء جمل ء وہداں یک مردے کہ آئی ء نام ات اعین بن ضبیعہ
 مجاشعی، آئی ء بی بی عائشہ ء اشتر ء کبابہ ء تہاسر کشتگ ء چارتنگ ات۔ رند ترالے مرد
 ماں بصرہ ء گرگ بوت۔ آئی ء جان ء گدُ اش در کتنت، دست اش گدُت
 انت، کشت اش ء آئی ء لاش اش جنگل ء گیا باناں چگل دات۔ خوار جانی یک گروہے
 ء عبداللہ بن خباب ء راگت ء آئی ء سر بُرات۔ عبداللہ ء لاپ پڑیں زال ء گوا یک
 جت کہ او مرداں! اے گوں شمنے رسول ء ہم مجلس ء ہم دیوان بوتگ۔ من آئی ء زال
 آل، اے صحابی یے، شمارا خدا ء ترس گوشاں نہ کپیت کہ شما چشیں ظلم کن ات؟۔ آہاں
 زال ء سر ہم بُرات ء آئی ء لاپ درت ء چک درت ء چگل دات۔ (5)

اولی خلیفہ ء پنج محمد بن ابوبکر کہ عثمان ء کثک ء گون ات معاویہ بن خدن ء
 کشت۔ آئی ء لاش یک مرتگیں حرے ء سر تگیں پوست ء بندکت ء آس ء دُردات
 پدکت۔ ابن ملجم ء علی ء سرا الگارکت۔ علی فہی بوت ء رند ء مرت۔ علی ء موت ء
 ساعت ء حکم کت کہ ایشی ء بوش ات ء ایشی ء لاش ء بوسوچت۔ مرد اش گت، دوئیں
 دست ء پاداش گدُت انت۔ لک اش ہم بُرات۔ لاش اش پترانی تل ء دات ء
 بن اش دات۔ (6)

حضرت حسین ء وتی تا کوز تک مسلم بن عقیل ء را کوفہ ء پہ جاسو پاسو ء راہ داتگ
 رات۔ یزید ء کماندار عبید اللہ بن زیاد ء آئی ء راکشت۔ آئی ء جون اش چہ حاکم ء ماڑی ء
 جز ء جمل ء دُردات۔ ابن عقیل ء ہمراہ حانی بن عروہ مذحجی ء سر اش بُرات ء جون اش
 کوفہ ء بازار ء رتک۔ ابن عقیل ء سر ہم بازار ء تاں دیراں درجک بوت۔ لہیں روچ ء

رند مسلم بن عقیل ء حانی ء سر اش شام ء یزید ء گورا ٹھھی راہ دانتت۔ (8)

65 ہجری ء حسین ء پلہ مرزاں گوں شامیاں جنگ کت۔ اے جنگولانی کماندار
 سلیمان بن مرد ء آئی ء نائب المسیب بن نجیہ ء سر اش بُرات انت۔ دمشق ء برنتت ء
 بازار ء بازیں روچاں درتکنت۔ سلیمان ء عمر آوہداں 93 سال ات۔ عمر بن سعد بن وقاص
 ہم حسین ء قاتلاں گون ات۔ یک زمانگے وہدیکہ حسین ء پلہ مرز زور آور بوتنت آہاں
 اے مرد ء راگت، آئی ء سر اش بُرات ء محمد بن حنیفہ ء گورادیم اش دات۔ (7)

عبید اللہ بن زیاد حسین ء کوش ء وہداں کوفہ ء گورزات۔ لہتیں سالان رند، حسین
 ء پلہ مرزا بن اشتر ء آئی ء راکشت، آئی ء جون ء دو ٹکر کت ء سر ء کوفہ ء ماں گورز مختار
 ء گورادیم دات۔ ابراہیم بن عبد اللہ بن حسن ء بغاوت کت ابراہیم کشگ بوت ء آئی ء
 آئی ء 500 سنکٹانی سرچہ جون ء جتا کنگ ء پہ منصور ء دیم وہنگ بوتنت۔ 223 ہجری ء
 خلیفہ معصوم ء زمانگ ء بابک ء بغاوت کت بابک دزگیر کنگ بوت آئی ء پاد بُرگ بوتنت
 سر اش ٹکر ٹکر کت۔ 122 ہجری ء زید بن علی بن الحسین بن ابی طالب کوفی آں کشت ء
 آئی ء لاش تاں 40 روج ء درتک ء رند ء ایراش کت ء سوتک اش۔ (9)

مروان بن محمد بن مروان (132 ہجری) ء کشگ بوت۔ آئی ء سر خلیفہ
 سفاح ء راہ دیگ بوت۔ محمد بن عبد اللہ 145 ہجری ء کشگ بوت۔ آئی ء سر
 دست ماں دست ات ء منصور ء را سر کنگ بوت۔ محمد بن عبد اللہ بن حسن مدینہ ء کشگ
 بوت۔ آئی ء لاش سے روج ء ڈرنگ بوت آدمگہ کشتکینانی لاش اش ہم ڈرتکنت۔ محمد ء
 سربک ترشت یے ء کنگ بوت ء جنیں شہر ء ترینگ بوت۔ (10)

شعیب بن یزید بن نعیم الشیبانی ء بغاوت کت ء گول حجاج بن یوسف ء لشکر
 ء جنگ ءے دات۔ جنگ ء و ہداں کور ء گوازیگ ء ساہت ء کور ء پہل پدشت ء
 مرد آپ ء کپت ء مرث۔ حجاج ء لاش درکت، آئی ء لاپ ءے ورت، دل ءے در
 کت ء زمین ء دور دات ء گوشت ءے اے دل سنگ ءے روہڑی ءے کہ چونہاں ء
 سٹ کنت۔ (11)

خانہ ء کعبہ کہ واجہیں پیغمبر ء جاہ ء پناہ قرار داتگ ات۔ امن ء ایمنی ء شہر
 گوشگ ات۔ آاش ہم پشت نہ کتک۔ باز رنداں ہے مسلمان ء آہانی حا کماں مکہ ء
 سر ارش کت ء لٹ ء پل کت۔ پیغمبر ء شہر مدینہ باز رنداں جنگ ء پلگ بوت۔ یزید
 بن معاویہ ء دور ء عمر و بن سعد مکہ ء مدینہ ء گورز نامتگ بوت۔ آئی ء مکہ ء سر ارش
 کت ء قتل و خون کت 145 ہجری ء مدینہ ء سر ارش کتگ بوت ءے جنگ ء بازیں
 مردے کشگ بوت۔ (12)

یزید ء کمانڈر (63 ہجری ء) مسلم بن عقبہ ء مدینہ ء سر ارش کت۔ تاں ءے
 روج ء کشت ء کوش کت، ہزاراں مردم مرتنت کہ آہانی تہا رسول ء صحابی ء آہانی اولاد ہم
 گون اتنت۔ آہانی لاش تاں دیراں کچگ اتنت کہ باز سرشگ اتنت ء بوہ اش کت۔
 اسلامی تاریخ نویسانی گوشگ انت کہ مسلم بن عقبہ ء ارش ء و ہداں لشکری آں مدینہ ء
 زالاں ء نہ تاکت۔ یک ہزار جینانی لاپ پڑ بوتنت۔ (13)

عرب مسلمان بوتنت بلے ہا عرب اتنت۔ آہاں ناں قرآن ء حکم من ات
 ء ناں پیغمبر ء دا نگیں سبق یاد کتنت۔ آہاں ءے اے حمر ہم گیر نیا تک کہ اگاں واجہیں محمد

مہ بوتیں آتاں روچے مرچی ہم ایر دست غ غلام اتنت ہما گوج وارے گوج وار۔ بلے
 آہاں نہ پوتی پیغمبرے اوناں پوتی دین ء مڑا ہے اشت۔ مسلماناں پہ حاکی ء خلیفہ
 خاطر اچھی ء پرواہ نہ کت۔ خلیفہ ولید بن یزید بن عبد الممالک ء مروان بن محمد ایش
 کشت۔ خلیفہ ابراہیم ء محمد امین ء لاش ایش ڈرکت۔ جعفر المتوکل ء چک ء وتی پت ء
 را کوشارینت۔ خلیفہ احمد مستعین باللہ ایش کشت ء آئی ء لاش ایش ڈرکت۔ خلیفہ
 ابو عبد اللہ محمد معتزین باللہ متوکل ء رایک برے لک مٹت کت ء پدالہزیں آپاں مان
 کت ء کشت۔ خلیفہ جعفر مہدی باللہ بن ہارون بن المتوکل ایش لک ء مٹت کت۔
 گوں ایشی ء بد فعلی ایش کت، سوارے بوتنت۔ شرم ء تنک ایش بُرات انت ء کشت
 ایش۔ خلیفہ عبد اللہ بن عبد الحمز المرقتی باللہ ایش نہ ہنگ کت ء تاں ہما وہداں برفاں
 ماں کت کہ ساہ ءے ڈر آتک۔ خلیفہ ابو القاسم احمد ء زہر ایش دات ء کشت۔ خلیفہ
 مقتدر باللہ ء گداش کشت انت۔ مرد ء رائز ہنگ کت۔ لاش ایش کاہ ءو چانی تہا دور
 دات کہ قبرے ہم پہ نام ء نہ بوت۔ خلیفہ محمد القاہر باللہ ء چم ایش کشت انت کہ
 آئی ء تزت ء پنڈت۔ خلیفہ ابراہیم متقی باللہ ء چمان ء گرمیں سُرپ ایش مان
 کت۔ خلیفہ عبد اللہ المستکفی باللہ ء چم ایش کشت ء قید ایش کت اے مرد ء جیل ء ساہ
 دات۔ خلیفہ ابوالمظفر یوسف المستنجد باللہ بن ایش کشت ایش قید کت ء آئی ء پہ بے کسی
 قید ء تمام ء ساہ دات۔ خلیفہ ظاہر بامر اللہ بن الناصر الدین ء محافظاں آئی ء راجت ء
 کشت، خلیفہ المستعم باللہ ء سر ایش پہ کدینہ جنگ کت۔ ابو منصور محمد بن باللہ کہ خلیفہ
 بوت (316 ہجری) آئی ء وتی نا کوزتک ملکش باللہ ء را گرفتار کت ء ہنجیں قیدے ء
 کت کہ آئی ء دُرتیں دروازگ پہ ہشت بند کشت۔ آپہ شد ء شن مُرت۔ اے مرد ء

آئی ء مات گپت ء اے پیریں زال ء را ڈرتک بلے ہنچو کہ سر جہل ء پاد مڈ زار اے
زال ء پیشاپ دپ ء اکتنت۔ زال ہے درنجگی جا گہا مروت۔ (14)

اُمیہ ء آخری خلیفہ مروان بن محمد ء رند عباسی آل اُمیہ خاندان ء ہر کسی کہ
دست ء کپت، کشت ء گارکت۔ ناں چکت اِشت ناں ورناء، ناں پیرین ناں جنین
اسلامی انصاف یا رحم ء درگذر آہانی چماں لپیگ نہ بوتنت۔ عباسی آل اُمیہ خاندان ء
خلیفہ یا سردار ء امیرانی قبر کہ اگاں نشان اِنت پنت انت ء ہڈ ان اِش درکت ء دکر
دانت۔ خلیفہ امیر معاویہ بن ابوسفیان ء قبر اِش پنت۔ عبد الملک ء قبر اِش پنت ء ہڈ
اِش چگل دانت۔ خلیفہ ہشام بن عبد الملک ء لاش اِش درکت، ہے لاش ء ہڈ ء ہڈ
اِش پتزاب جنت، درکت اِش ء رند تر آس اِش گوں داشت ء سوکتنت اِش۔ (15)
چوناہا ایوک ء مسلمانیں حاکم نہ انت کہ آہاں پشیں ناروائیں کردار سازتگ۔ دنیاہ
ہمک گنڈ ء حاکم ء زور آوراں پہ ظلم ء جبر ء ناروائی ء وتی دل نہ رنجینگ۔ تیوگیں تاریخ
ء انسان ء گوں انسان ء رستری کنگ بلے تاریخ ہما حقیقت انت کہ ہزاراں سالانی
واقعہ آئی شر ء گندگ ء احساس ء برجہ داریت بلے تانکہ ہے مارشت ہجہ آرگ۔
بیت، تاریخ پوچ انت۔ مذہب، سیاست، معاشرت، روایت اے ذراہ بنی آدم ء زند
ء آئی عزانت ء نمیرانیں بہر انت ء ہمیشانی سماروکیں زانت بنی آدم وت انت۔

1۔ خلیفہ ابو بکر صدیق ء مرگ ء رند علی ء گوں آئی ء زال بی بی اسماء بنت عمیش ء ساگ کنگ ات۔ محمد
آوہاں کسان ات ء علی ء لوگ ء آرسٹ ء بارست بوت۔ تاریخ ابن کثیر: حافظ عماد الدین ابوالفدا
اسماعیل بن کثیر: ترجمہ: مولانا ابوظلمہ محمد اصغر مغل، دارالاشاعت، اردو بازار، جناح روڈ کراچی
2004 - جلد 4: صفحہ 412

2- تاریخ ابن کثیر: جلد 5، صفحہ 28

3- تاریخ ابن کثیر: جلد 4: صفحہ: 256-412

4- حجاج بن یوسف عربانی شہر ترس حکمران ات۔ چیا کہ آئی ء عربان ء شہر ہجرت آورت ء عرب ہم آئی
 ء زبان ء سر پد بوتنت۔ حجاج بن یوسف ء یزید بن مہلب ء کچنکس پنج ہزار جنگی قیدی یکجا کشتت۔ آئی
 ء دوئی دور ء یک لکھ ءسی ہزار مردم کشتگ اتنت۔ بازیں تاریخ نویس حجاج بن یوسف ء میاری کشت
 کہ آخالے بوتگ بلے چوش نہ انت۔ مسلمانانی پنج خلیفہ ء حاکم بید کہ چہ چاریں خلیفہاں کہ بلکس
 دانکے ء گہتر بوتگ انت، آد کہ خلیفہ امیہ، عباسی یا فاطمی، درہ پہ ظلم ء ناروائی چہ حجاج ء کم تر نہ بوتگ
 انت بلکس دستے ء دیما ء بوتگ انت۔ دومی حمرایش انت کہ حجاج اگس خالے ات گڈ ابغداد ء خلیفہ ء
 را آچیا چود دوست ات کہ سے بلا ہیں علاقہ ء تاں پخت سالان گورنرات۔

5- ابن کثیر: ibid، صفحہ 325، 377

6- ابن کثیر: ibid صفحہ 40، 412

7- ابن کثیر: ibid صفحہ 645

8- ابن کثیر: ibid صفحہ 755، 773

9- ابن کثیر: جلد نمبر 5، صفحہ 269، 384، 574

10- ابن کثیر: ibid صفحہ 376، 336

11- ابن کثیر: ibid صفحہ 41-42

12- ابن کثیر: ibid، صفحہ 380

13- ابن کثیر: جلد 4، صفحہ 171

14- حیات الحیوان: علامہ محمد بن موسیٰ بن عیسیٰ کمال الدین الدمیری: ترجمہ: مولانا ناظم الدین،

اسلامی کتب خانہ، اردو بازار، لاہور جلد اول، صفحہ: 26

15- تاریخ ابن خلدون: علامہ عبدالرحمان خلدون، ترجمہ: علامہ حکیم احمد حسین الہ آبادی،

دارالاشاعت، اردو بازار کراچی، جلد 3، صفحہ 852-853

خلیفہ و چٹمانی کانگ

خلیفہ ہارون واثق باللہ (227-232 ہجری) حدادوستان مسلمانیں
 مردے ات۔ ایشی و بید چہ زیبا ئیں جنینانی و پت و اب و لب و لبائی و دگر گج کار
 نیست ات۔ و ہدیکہ آئی و اعضا و پھک و جواب دات و چست نہ بوت، خلیفہ
 طبیب و حکیمان و گفت کت کہ پرائی و شتریں درمان و کشتہ تیار بہ کشت کہ آجن و
 مردی کت بہ کت۔ شاہی طبیبوں یک دوائے و سوج دات۔ آ ایش ات کہ یک
 رسترے و گوشت گول شراب و ہفت رند و جوش دیگ بہ بیت و چہ ہمیشی و باپ و اڈ
 بوگیں آ پاں خلیفہ یک گئے آپ ہمروچ بوارت بلے چہ یک گئے و گیش نابہ کت
 بوارت۔ درمان جوڑ کنگ بوت و شیشگاں کنگ بوت۔ بلے خلیفہ و راجرس و نہ
 مزینت آئی و درتیں درمان یکپارگی و تیکت انت۔ گوں ایشانی ورگ و آئی و مردی
 اعضا و چست بوگ و ترمردی وتی جا گھا آ بے ہوش بوت۔ آئی و حالت سک حراب
 بوت۔ طبیب و حکیم و بوت انت۔ آ ہاں دگر درمانے آ ورت و دات کہ خلیفہ و لاپ

بہ رچیت و ہما ساری و وارنگیں در مان و کشتہ در بیا انت و اثر ایش کم بہ بیت۔ بلے چ
 در مان کار آمد نہ بوت۔ ایشاں زیتون و دار و آس روک کت و خلیفہ و رات پت و گشت
 ایش کہ خلیفہ و آپ پہ ورگ و مہ دست۔ چہ شن و خلیفہ و نک در ا تک۔ خلیفہ و را
 ہوشام و گور جت بلے کس و آپ نہ دات۔ دمانے و رند خلیفہ و جسم و جان و چبٹ و
 برابر و بلا ہیں آبلہ و دانگ در ا تک و خرگت انت۔ ہارون تا ہیر نہ گپت۔ فریادے
 کت۔ گوشت و من و گر میں ٹیلانی ترون و بکن ات۔ آہاں ترون و کت، پدا
 در کت۔ آئی و پور میں بدن سیاہ و تروت۔ دمانے و رند و امرت۔

خلیفہ و مرگ و رند، آئی و برات جعفر التوکل خلیفہ ناینگ بوت و ہر کس ہے
 چست و ایراں دست گت ات۔ ہارون و لاش و نیمگ و کس نہ شت، در مان و
 دار و آئی و ترون و دور و بیگ و سبب و آئی و لاش و سک بوہ کت۔ کس تو یک و نہ
 شت۔ آخر کہ مرد ماں سار و وار کت و لاش و نیمگ و اتکنت، دیست ایش کہ مشکاں
 آئی و دو میں چم در کنگ و وارنگ انت۔ (۱)

(۱) حیات الحوان جل: علامہ محمد بن مویٰ بن عیسیٰ کمال الدین الامیری جلد 1، صفحہ: 251

پدر کرد

1979ء جنوریء ماہء تہاریں شپےء نوہنج انت۔ کچھیء ڈپٹی کشنر میجر
 نیاز علی ڈھاڈرء تحصیلدارء راگو شیت کہ آڈھاڈرء شاہی باغء دیما گوزگء بوتگ کہ
 آئیء بوتگ کہ لہتیں مردم سڑکء کترء شیشمء در چکاں گڈگء بوتگ انت۔ ایشاں
 بگرات۔ تحصیلدار ڈھاڈر پولیسء حکم کنت۔ پولیس ہما جا گہا سر بیت۔ گندیت سے
 مردم انت۔ ہر سکیں مرداں گپت۔ چریشاں کما شیں مردے پولیسء راگو شیت کہ
 آدوئیں مردمزور انت، اصلی مردم مناں، منء پے وتی لوگء دروازگء در پچمانی جوز
 کنگء خاطر ا دار پکار بوتگء اے در چک من بڑا تگ انت۔ آہاں یلہ دےء منء
 تھانہء بہ بر۔ تھانیدار محمد دین اے پیرء مردء را بدء رد کنت، زنجکء گپت، گراں
 کنانء تحصیلدارء دیما پیش کنتء گو شیت کہ اے مردء دو در چک گڈا تگء کسیء
 گڈگء بوتگ کہ من کپتگء آورتگ۔

تحصیلدار جست کنت کہ تو نزانے کہ اے سرکاری در چک انت تو ایشاں
 شپء تہاریء بڑگء اے۔ مردک تر گگ نہ کنت۔ تحصیلدار پدا ہے جستء
 کنت، مرد ہج نہ گو شیت۔ تحصیلدار برانز گپتء گو شیت کہ تو سکتیں بے حیا سیں
 مردے سے وتی عمرء بچارء چوشیں دڑیء کار بیرانیء بچار۔ مرد سء جہل
 کنت۔ تحصیلدار حکم کنت کہ اے دڑء برات تھانہء بند کن اتء صباہء پیشے

بہ کن ات۔ لیویز ۽ جمعدار میر عبدالغنی ہے ساعت ۽ ساڑھی بیت۔ آ تحصیلدار ۽ را
 گوشت، واجہ! تو زانے اے ڈڈ کئے انت؟ تحصیلدار جواب دنت، من زاناں،
 اے کئے انت؟ جمعدار گوشت صاحب اے مرد ۽ را و ہد ۽ کچنگ۔ منی دپ نہ
 کپت کہ بگوشاں بے مروچی اے مرد ۽ را مکافات عمل ۽ بے رحمیں بے منصفین
 دستاں پہ دڑی ۽ ڈوبہ ۽ تنی دیما پیش کنگ کہ ہر کس عبرت بہ کپت۔ تحصیلدار ۽
 دیست کہ جمعدار ۽ تہمانی ارساں دؤرکت۔ تحصیلدار حیران بیت، جست کنت کہ
 اے مرد کئے انت؟ جمعدار ۽ دزائینت: اے مرد آغا محمد رحیم خان انت۔ بلوچانی
 حاکم ۽ خان قلات میر احمد یار خان ۽ برات انت۔ ایش ۽ ایشی ۽ خاندان ایوک ۽
 اے درچکانی ناں تیوگیں بلوچستان ۽ حاکم بوگک انت۔ ہمیشاں وقی حاکمی ۽
 بلوچانی سرزمین درقومان ۽ بخشات ۽ مروچی ایشان ۽ سرزمین ۽ حقان
 کچنگ۔ جمعدار گوشت صاحب! اے مرد ۽ را دگہ ہج سزا دیگ ۽ ضرورت نہ
 انت چیا کہ قدرت ۽ حق ۽ اے مرد ۽ را داتگ۔ آئی ۽ پہ بلیلگی گوشت کہ
 چد ۽ مستریں سزا دگہ چے بوت کنت کہ بلوچانی حاکم مروچی چوش کم شرف بوگک ۽
 انت۔ تحصیلدار حیران ات، چک ۽ پیر مرد ۽ نیمگ ۽ ترینت، دیست ۽ مرد
 ۽ دست سر ۽ انت، درہگ ۽ انت ۽ ارس ۽ مس چتاں گلگل انت۔

نواب اکبر بگٹی

26 اگست 2006ء ڈرمنیں اردو نواب اکبرؒ آئی ء مڑ ہداریں بہرہانی

نگرانی سراچو جون واریں رستراں مانز تکنت۔ چاریں نیمگاں انگریاں گورت۔ نواب

پہنات بوت۔ شہیدی خون آئی ء ملتیں بروت ء برکنیں ریشاں پشت انت حا کماں

گل کت کہ آہاں مزنا مین بلوچے کشمگ ء سر مس حا کاں پریتنگ، بلے اے

کور دیداں نہ چارت کہ بلوچانی اے میریں نواب ء وتی نیم سوئیں جان ء تنگیں ساہ

دامگ ء عوض ء پر مڑا ہیں بلوچانی ڈیہہ بلوچستان کپنگ۔ اے حبرا اکبر ء شرزانت

، بلوچ ء زانت بلے

دژ مناں نہ مرّت۔ مولانا روم ء گوشت :

سرپ بادادوبادہ چوں زر خرید

سنگ دادودرعوض گوہر خرید

بادہ کاں برسر شاہاں جہد

تاج زر برتازک ساقی نہد

کہ بچارت ہما سرگنوکاں کہ چہ سزپ ء جوڑنگلیں زرانی عوض ء چہ سہر ء

شرتریں شراباں دینت ء بکند ہما داناہاں کہ سنگ ء سزپ ء بدل ء گوہر قیمتی میں شراب

زورنت۔ اکبر ء زائنگ ات کہ یک گیرانیں ساہ ء بے نفیں زند ء بدل ء تیوگیں

ڈیپے ء پہ بلوچاں پھریزگ فائدہ مندیں سو دایے۔ آئی ء ساہ دات ء ڈیپے

زرت۔ خون دات ء بلوچ زرت ء ہمیش ات آئی ء ارمانی میں منزل، ہمیشا ساہ کندن

ء وہداں آئی ء پہ مرادے چیر ء بروتاں پیشگر ت کس

مس پہ مرگ گارنباں

مہراں کہ آوارنباں

سراول سیر انت...

میرتہال عینج کلیر عزت کہ جئے گراں سہت ء باز گوشت کہ ترا کئی گور و لوپ
 بکناں! بے کلیر عات ء نہ من ات، مدام میرتہال ءے دل ء چندرات کہ میرا سپ ء ٹھکس
 جک بی بی شاران شیرزائے لے کلیر ء درورانت، منی ع ہائی عزامات بہ کن۔ میرتہال چہ جن ء
 حمر ء ناہر بوت نہ بوت۔ پہ بڈیلگی آئی ء پہ بی بی شاران ء ایسپ ء لوگ ء رسال روان
 دات۔ میرا سپ ء تہال عینج کلیر زامات کت۔ بی بی شاران ء مات گل ات۔ ہلک ء مردم
 ہم گل اتنت۔ دیر نہ گوشت کہ سور ء ڈاہل ء دماہاں گزرات۔ ناچ ء سہبت بوت۔

سور ء روج ء میرتہال ء و تی عینج چت ء دیماکت کہ کلیر بچار! اتنی و ہدی تراناں تی ٹرو
 زانت ناں ناکوں ء کہ ناں آہلک ء مردم، کس ترا بچہ نیاریت۔ اگس ترا کسے ء جتے کت تو ہویا
 ہاں ء ابید کہ تی مہ گوشت۔ پت ء بازیں گریائی یے کت ء و تی اسپتیر ریشانی ذروہی دات ء
 سر پدکت کہ منی ہے حمر ء نہ شمشو ءے کہ ترا بچہ ٹوشکی نہ انت۔

سور بوت۔ سور ء دومی روج ء مبارکی ات۔ ہر کس گل ء شادان ات۔ کلیر ء پت ء
 پنت یات ات۔ اوتی روج گوشت، دومی روج گوشت۔ سہمی سہب ء کلیر گوں و تی بانوریں
 زال ء نندوک ات کہ ٹرو ء ناکو اتک انت۔ دیر نہ گوشت کہ میرتہال ء آئی ء لوگ بانگ پاداں
 گران ء پہ مبارکی ء اتک انت۔ کلیر ء سے روج ات کہ بچے نہ ٹوشنگ ات، او پار ء عیشت۔
 گلن ء دپ ء بلاہیں بیگے و پتگ ات۔ کلیر ء چم ہائی ء کپت انت، کلیر ء چک میرا سپ ء
 نیمگ ء ترینت ء جتے لے کت کہ ناکو اے کچک دپ ء پخت انت؟ ٹرو ء ناکو ء دپ بندخت
 انت۔ بانور ء ارساں ذردکت۔ میرتہال ء پہ لہرزگی و تی زال ء نیمگ ء دیم کت سرے جہل
 کت، نگ ءے چہ ناکو ء ہشک ات۔ میرا سپ ء و تی لوگ بانگ ء نیمگ ء چارت ء و ش
 و ش ء گوشت ءے ”سراول سیر انت کہ زامات ان کلیر انت“۔

شے رگام ۽ کتاب

- (1) شپ روج شپ (بلوچی) 2000ء
- (2) رژن ۽ قہریں نیت (بلوچی) 2000ء
- (3) عہد ۽ سیاہیں کفن (بلوچی) 2005ء

دل ہوسانی سنگیں طالع

شے رگام ۽ ہمانوشٹانک کہ ماں روتا کہ آساپ ۽ ”دروہتگیں بام“ ۽ چاپ ۽ شنگ
 بوگ انت نوں کتاب ۽ دروشم ۽ شمے دست ۽ انت۔ اے نوشٹانک انسانی تاریخ،
 آئی ۽ چاگرد، دود ۽ ریدگ ۽ زانت ۽ بارواقصہ ۽ آیات انت کہ پہ وتی زبان ۽
 بیان ۽ سبب ۽ بلوچی لبرانک ۽ نوکین ۽ نر اہداریں ذرو شے انت۔ چریشاں باز
 انجین انت کہ آہانی پدرا گتگیں راستیں لیکہ پہ بازیں وانوکاں نوک انت بلکیں
 آہانی وانگ مزنیں اوپارے لوہیت چونہا حق ۽ ناحق یا شر ۽ گندگ ۽ سنگ ۽
 پارنگ ہر کسی وتی کنیل گتگیں انت۔ بلے زانتکار ۽ گواس ہمانت کہ حق ۽ حق
 بوکشیت ۽ اے حبر ۽ پرواہ ۽ مداریت کہ آئی ۽ راست پہ دگرے ۽ دروغ زانگ
 بیت ۽ شر پہ دگراں گندگ، بلے حق ٹرناک ۽ راست مدام تہل انت ۽ اے
 کتاب ۽ مضمونانی وانگیں تہلی ۽ مارشت وانوک ۽ راشیر کنی ۽ مارشتے ہم دنت بلے
 ناراستی ہم راستی ۽ پہر ۽ مہ بندیت جی ۽ کہ انسانی تاریخ ۽ راستی ۽ پڑشانیں
 عاقبت ۽ بازیں سران ۽ گارنگ ۽ بازیں ہلک ۽ ڈیہہ سوتلگ انت۔ ہمیش انت
 انسان ۽ تاریخ ۽ بے رنگیں راستی کہ ”دل ہوسانی سنگیں طالع“ ایشاں پہ مسکرا ۽
 چہوہ یا پہ تزان ۽ تہا رپدرا کنت۔

